

Ky projekt është i financuar
nga Bashkimi Europian

INSTAT
Republika e Shqipërisë
Instituti i Statistikave

SHQIPËRI DIMENSIONET E CILËSISË SË CENSUSIT TË POPULLSISË DHE BANESAVE 2011

Maj, 2014

DIMENSIONET E CILËSISË SË CENSUSIT TË POPULLSISË DHE BANESAVE 2011 NË SHQIPËRI

Maj, 2014

Drejtor Botimi:

Dr. Gjergji FILIPI

INSTAT

Olgeta DHONO

Ogerta ELEZAJ

Alma KONDI

Blerina SUBASHI

ASISTENCA TEKNIKE BE

Guido PIERACCINI

Bart DE BRUJIN

Copyright © INSTAT 2014

Ndalohet riprodhimi i këtij botimi apo transmetimi i tij në cilëndo formë, pa autorizim paraprak me shkrim të mbajtësit të së drejtës së autorit.

Shënim:

Ky publikim është prodhuar me ndihmën e Bashkimit Evropian. Përmbajtja e këtij publikimi është përgjegjësi e vetme e INSTAT-it dhe në asnjë mënyrë nuk pasqyron pikëpamjet e Bashkimit Evropian.

Printuar me mbështetjen e Agjencisë Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim

INSTITUTI I STATISTIKAVE

Blv. "Zhan D'Ark" Nr. 3, Tiranë

Tel : + 355 4 2222411 / 2233356

Fax : + 355 4 2228300

E-mail : info@instat.gov.al

Shtypshkronja: Gent.grafik

Parathënie dhe falenderime

Censusi i Popullsisë dhe Banesave 2011 në Shqipëri, është regjistrimi i 11-të i kryer në historinë e Shqipërisë. Përgatitja dhe zbatimi i të gjitha proceseve të regjistrimit kërkon angazhimin e një sasive të konsiderueshme burimesh financiare, njerëzore dhe materiale, të cilat janë mbështetur nga Qeveria Shqiptare, Bashkimi Evropian dhe donatorët ndërkombëtarë. Metodologjia është e bazuar në rekomandimet e EUROSTAT-it dhe të OKB-së të vitit 2010 për Censuset e Popullsisë dhe Banesave, duke marrë në konsideratë nevojat e veçanta të përdoruesve shqiptarë për të dhëna specifike.

Një nga risitë në aspektet teknike të Censurit të Popullsisë dhe Banesave 2011 ishte zbatimi i një sistemi gjithëpërfshirës të sigurimit të cilësisë në të gjitha hapat e këtij operacioni të madh statistikor. Instituti i Statistikave të Shqipërisë (INSTAT) ka kënaqësinë të publikojë për herë të parë një raport teknik mbi dimensionet e cilësisë së të dhënave të Censurit të Popullsisë dhe Banesave në Shqipëri.

INSTAT dëshiron t'u shprehë mirënjohje dhe falenderime për kontributin e tyre të çmuar: Bashkimit Evropian nëpërmjet EUROSTAT-it dhe Delegacionit të Bashkimit Evropian në Shqipëri, Organizatës së Kombeve të Bashkuara, Qeverisë Suedeze nëpërmjet SIDA dhe Qeverisë Zviceriane nëpërmjet SDC.

Përgatitja e këtij raporti nuk do të ishte i mundur pa kontributin e çmuar të ekspertizës së ekipit të projektit të Asistencës Teknike të BE-së. Një falenderim i veçantë shkon për Giulio Barcaroli (ISTAT) dhe Marco Scarno (CINECA) për kontributin e tyre në përcaktimin dhe zbatimin e strategjisë së pastrimit të të dhënave, Ed Swires-Hennessy (Konsulenca statistikore) dhe Ian White (ONS) për kontributin e tyre për zbatimin, monitorimin dhe vlerësimin e rezultateve të Anketës Pas Census (APC), Giorgio della Rocca (ISTAT) për kontributin e tij në faza të ndryshme të përpunimit të të dhënave dhe Dennis Osterberg (Statistikat e Suedisë) për ndihmën e tij në zhvillimin dhe testimin e platformës së skanimit.

INSTAT gjithashtu dëshiron të vlerësojë kontributin e stafit të sektorit të Teknologjisë së Informacionit, të sektorit të Metodologjisë së Anketave Sociale si dhe sektorit të Analizës Socio-Demografike dhe Gjinore, të cilët treguan profesionalizëm të lartë dhe përkushtim.

Vlerësim i veçantë shkon për të gjithë stafin tjetër të INSTAT-it të përfshirë në operacionin e Censurit, përpunimit të të dhënave si dhe në prodhimin dhe analizën e të dhënave të nevojshme për këtë raport.

Dr. Gjergji FILIPI

Drejtor i Përgjithshëm i INSTAT

Lista e publikimeve tematike të Censurit 2011, Maj 2014

List of 2011 Census thematic publications, May 2014

- Censuri i Popullsisë dhe Banesave 2011: karakteristikat ekonomike
- 2011 Population and Housing Census: Economic Characteristics
- Dimensionet e cilësisë së Censurit 2011
- Quality Dimensions of the 2011 Population and Housing Census of Albania
- Kushtet e banimit dhe të jetesës
- Dwelling and living conditions
- Migracioni në Shqipëri
- Migration in Albania
- Një klasifikim i ri urban - rural i popullsisë shqiptare
- A new urban - rural classification of Albanian population
- Popullsia dhe dinamikat e saj - horizonte të reja demografike?
- Population and population dynamics in Albania - New demographic horizons?
- Projektionet e popullsisë, 2011-2031
- Population Projections, 2011-2031
- Shqipëria 2011 Censuri në harta
- Albania 2011 Census Atlas
- Tipologjia e komunave dhe bashkive
- Communes and Municipalities Typology
- Lëvizjet vajtje-ardhje për qëllime punësimi
- Commuting from home to work
- Dinamikat e tregut të punës, 2001-2011
- Labour market dynamics, 2001-2011
- Aplikimi INSTATGIS – hartat në web (www.instatgis.gov.al)
- INSTATGIS – Atlas web application (www.instatgis.gov.al)

TABELA PËRMBLEDHËSE

Lista e Tabelave	6
Lista e Figurave	7
Shkurtime	9
1.SIGURIMI I CILËSISË	13
1.1 DIMENSIONET E SIGURIMIT TË CILËSISË.....	13
1.2 PËRGATITJA E CENSUSIT	17
1.3 MBLEDHJA E TË DHËNAVE	20
1.4 PËRPUNIMI I TË DHËNAVE DHE SHPËRNDARJA	25
1.5 VROJTIMI I PUNËS NË TERREN TE CENSUSIT	27
1.6 VROJTIMI I PUNËS NË TERREN TË APC-SË	31
2. CILËSIA E TË DHËNAVE TË CENSUSIT	33
2.1 HISTORIKU	33
2.2 ÇËSHTJE PARAPRAKE.....	33
2.3 PROCEDURA E EDITIMIT DHE IMPUTIMIT	35
2.3.1 Parimet e editimit.....	35
2.3.2Strategjia për imputimin dhe editimin e Censurit të Popullsisë dhe Banesave	36
2.3.3 Imputimi determinist.....	37
2.3.4 Imputimi ndërmjet rekordeve	40
2.3.5 Imputimi brenda rekordeve.....	42
2.3.6 Imputimi i bërthamave.....	42
2.4 VLERËSIMI I PROCEDURËS SË EDITIMIT DHE IMPUTIMIT	43
2.4.1 Vlerësimi i cilësisë së të dhënave në nivel të agreguar	43
2.4.2 Vlerësimi i cilësisë së të dhënave në nivel variabli	44
2.5 VLERËSIMI PËR CENSUSIN: ANKETA E PAS CENSUSIT	51
2.5.1 Vlerësimi i nënbulimit	52
2.5.2 Vlerësimi i cilësisë së Censurit bazuar në rekordet e përputhura të Censurit-it/APC-së	53
3.PËRFUNDIME	55
SHTOJCA 1: KORRIGJIMET DETERMINISTE.....	56
SHTOJCA 2: LISTA E PROTOTIPEVE TË VLEFSHËM TË BËRTHAMAVE	61

SHTOJCA 3: LISTA E RREGULLAVE TË EDITIMIT TË PËRSHTATURA PËR IMPUTIMIN BRENDA REKORDEVE	62
SHTOJCA 4 : SHKALLA E IMPUTIMIT DHE INDEKSET E MOSPËRPUTHSHMËRISË LIDHUR ME BAZËN E TË DHËNAVE TË INDIVIDËVE.....	70
SHTOJCA 5: FILOZOFIA E KRAHASIMIT/PËRPUTHSHMËRISË MIDIS TË DHËNAVE TË CENSUSIT DHE APC-SË	72

Lista e Tabelave

Tabela I-1 - Dimensionet e sigurimit të cilësisë dhe masat e marra për Censusin e Popullsisë dhe Banesave 2011 në Shqipëri	14
Tabela I-2 - Staf i përkohshëm në terren i Cens-it i rekrutuar, sipas statusit të përzgjedhjes, kategorisë së stafit, dhe sipas qarqeve.....	21
Tabela II-1 - Shpërndarja e të burgosurve sipas nivelit arsimor në përqindje.....	34
Tabela II-2 - Shpërndarja e individëve pas pastrimit të përgjigjeve të gabuara dhe shumëfishe	34
Tabela II-3 - Shpërndarja e NJEF-ve me gabime sipas llojit të gabimit.....	41
Tabela II-4 - Shpërndarja e vlerave jo të përputhshme për moshën, gjininë, gjendjen civile dhe lidhjen me personin e referencës për NJEF me gabime.....	41
Tabela II-5 - Treguesit e vlerësimit të cilësisë në nivel të agreguar.....	44
Tabela II-6 - Variablat me shkallë imputimi më të madhe se 2% për bazën e të dhënave të individëve	46
Tabela II-7 - Përbërja e shkallës së imputimit: shkalla e imputimit determinist dhe probabilitar.....	47
Tabela II-8 - Shkalla e imputimit dhe indeksi i ndryshimit të bazës së të dhënave të për njësinë ekonomike familjare.....	49
Tabela II-9 - Përbërja e shkallës së imputimit: shkalla e imputimit determinist dhe probabilitar.....	50
Tabela II-10 - Shkalla e imputimit dhe indeksi i ndryshimit për bazën e të dhënave të banesës.....	51
Tabela II-11 - Rezultatet e nënmbulimit për njësitë e banesave të banuara në përqindje.....	53
Tabela II-12 - Rezultatet e mosmbulimit të popullsisë në përqindje	53
Tabela II-13 - Përqindja e nënmbulimit të popullsisë, përfshirë refuzimet.....	53
Tabela II-15 - Treguesit e Gabimit Total dhe Cilësisë Totale për gjininë, gjendjen civile dhe moshën ..	54
Tabela II-16 - Ndryshimet në gjeo-lokalizimin e NJEF të krahasuara në rekordet e përputhura të Cens-it/APC-së në përqindje.....	54
Tabela II-17 - Treguesit për Gabimin Total dhe Cilësinë Totale në gjeo-lokalizimin e NJEF-ve duke krahasuar rekordet e përputhura të Censit-it/APC-së	54

Lista e Figurave

Figura II-1 - Proceset për përpunimin e të dhënave të Censit të Popullsisë dhe Banesave 2011	33
Figura II-2 - Gabimet deterministe për pyetjen në lidhje me “Shtetësinë”	37
Figura II-3 - Hartim alternativ për pyetjen lidhur me vendin e “Shtetësisë”	37
Figura II-4 - Gabimet deterministe për pyetjet lidhur me “Shtetësinë”	38
Figura II-5 - Gabimet deterministe për pyetjet lidhur me “Lindshmërinë”	38
Figura II-6 - Gabimet deterministe lidhur me pyetjet për “Pronësinë e banesës”	39
Figura II-7 - Gabimet deterministe lidhur me pyetjet për “Makinat dhe furgonat”	39

SHKURTIME

AFP	Anketa e Forcave të Punës
ALUIZNI	Agjencia e Legalizimit Urbanizimit dhe Integritit të Zonave / Ndërtimeve Informale
AMNJ	Anketa e Matjes së Nivelit të Jetesës
APC	Anketë Pas Censusit
AT	Asistencë Teknike
BE	Bashkimi Evropian
CES	Konferenca e Statisticienëve Evropian
CINECA	Partneritet Universitetesh
CT	Cilësi Totale
CV	Curriculum Vitae
EUROSTAT	Zyra Statistike e Bashkimit Evropian
GIS	Sistem Informacioni Gjeografik
GT	Gabimi Total
INSTAT	Instituti i Statistikave
ISTAT	Instituti Italian i Statistikave
KS	Kollmogorov -Smirnov
NJEF	Njësi Ekonomike Familjare
PR	Person Reference
TI	Teknologji Informacioni
ZC	Zonë Censusi
ZC ID	ID e Zonës së Censusit
ILO	Organizata Ndërkombëtare e Punës
UNECE	Komisioni i Kombeve të Bashkuara për Evropën
ISCED	Klasifikimi Standard Evropian për Edukimin
IMR	Njohja Inteligjente e Shenjave
ICR	Njohja Inteligjente e Karaktereve
SDMX	Shkëmbimi statistikor i të dhënave dhe metadatave
NACE rev2	Klasifikimi Statistikor i Aktiviteteve Ekonomike – rev.2
ISCO88	Klasifikimi Standard Ndërkombëtar i Punësimit
ICSE	Klasifikimi Ndërkombëtar i Statusit të Punësimit
UN	Organizata e Kombeve të Bashkuara

HYRJE

Censusi i Popullsisë dhe Banesave 2011 është operacioni statistikor më i madh dhe më i kushtueshëm që një vend mund të kryejë. Rezultatet e Censurit lejojnë krijimin e një fotografie në kohë dhe hapësirë për strukturën dhe karakteristikat e të gjithë popullsisë së vendit dhe njësive të banimit, lidhja e të cilave përgjithësisht i kalon njohuritë e thjeshta të realitetit demografik të një vendi. Në të vërtetë, planifikimi i së ardhmes së një vendi varet nga informacioni i saktë për atë që ne jemi në të vërtetë dhe se si jetojmë.

Në kuadër të prodhimit të statistikave zyrtare, cilësia e të dhënave të mbledhura është vetëm një prej dimensioneve të cilësisë që është e nevojshme të merret në konsideratë, pasi të dhënat e besueshme varen edhe nga saktësia dhe besueshmëria e të gjitha proceseve. Në të vërtetë, në një operacion si Censusi, rreziku i gabimit është i mundshëm në faza dhe nivele të ndryshme të tij. Për këtë arsye, një sistem i plotë i sigurimit të cilësisë duhet të hartohet dhe zbatohet së bashku me operacionin e Censurit.

Menaxhimi i Censurit kërkon mbështetje nga të gjitha fushat e lidhura me të duke siguruar një balancë të përshtatshme midis cilësisë së të dhënave, shpenzimeve për këtë aktivitet, barrës së përgjigjes si dhe faktorëve të tjerë të rëndësishëm.

Kjo është hera e parë që INSTAT zbaton një sistem gjithëpërfshirës të sigurimit të cilësisë për një operacion statistikor kompleks si Censusi i Popullsisë dhe Banesave 2011. Me të gjitha kufizimet e shprehura në këtë raport, projekti i Asistencës Teknike të BE-së si dhe stafi i INSTAT-it mendon se zbatimi i një sistemi të tillë kishte si objektiv kryesor përmirësimin e cilësisë së gjithë procesit.

Ky publikim është i ndarë në dy pjesë: pjesa e parë, më cilësore, ofron një pasqyrë të detajuar, së bashku me disa elementë të vlerësimit për masat kryesore të zbatuara për të siguruar cilësinë e procesit të Censurit dhe pjesa e dytë, më shumë sasiore, fokusohet në cilësinë e të dhënave të mbledhura.

1. SIGURIMI I CILËSISË

1.1 DIMENSIONET E SIGURIMIT TË CILËSISË

Sigurimi i cilësisë është i rëndësishëm për çdo aktivitet dhe për çdo fazë operacionale të proceseve statistikore. Ai duhet të kuptohet si një koncept shumëdimensional, që përfshin dimensionet e mëposhtme:¹

- I. Rëndësia
- II. Plotshmëria
- III. Saktësia
- IV. Krahasueshmëria
- V. Lidhja logjike
- VI. Përpikmëria në kohë
- VII. Aksesueshmëria

Ky lloj konceptimi nënkupton që saktësia e të dhënave, edhe pse është e rëndësishme, është vetëm një dimension i cilësisë së përgjithshme të të dhënave. Asnjë Census në vetvete nuk është në gjendje të arrijë një rezultat të përsosur në secilin prej dimensioneve të cilësisë së të dhënave, pasi secili dimension ka tendencë të përmirësohet duke përkeqësuar dimensionet e tjera.

Për shembull, të dhënat me cilësi shumë të lartë kërkojnë trajnim të stafit të Censurit në të gjitha nivelet për një periudhë të gjatë, monitorimin dhe mbikëqyrjen në terren me një intensitet të lartë, dhe editimin e të dhënave në detaje të hollësishme, saqë i gjithë projekti do të tejkalonte të gjitha afatet dhe limitet e buxhetit. Kështu që në çdo Census duhet të gjendet një ekuilibër praktik dhe i pranueshëm brenda burimeve ekzistuese dhe kufizimeve që hasen.

Tabela I-1 jep një përmbledhje të masave kryesore të ndërmarra për të siguruar cilësinë e të dhënave të Censurit të Popullsisë dhe Banesave në Shqipëri 2011 për secilin nga dimensionet. Secila prej masave të renditura përfshin një referencë për një ose më shumë elementë të seksioneve 1.2 dhe 1.4, të cilat ofrojnë një pasqyrë përshkruese më të detajuar të aktiviteteve dhe procedurave kyçe që janë të rëndësishme për cilësinë e të dhënave në faza të njëpasnjëshme të Censurit.

¹ UNECE 2006, Rekomandimet e vitit 2010 për Censuset e Popullsisë dhe Banesave; OKB 2008, Parimet dhe rekomandimet për Censuset e Popullsisë dhe Banesave, rev. 2.

Tabela I-1 - Dimensionet e sigurimit të cilësisë dhe masat e marra për Censusin e Popullsisë dhe Banesave 2011 në Shqipëri

Dimensionet	Përshkrimi	Masat për sigurimin e cilësisë
I. Rëndësia	Shkalla në të cilën të dhënat shërbejnë për të plotësuar qëllimet për të cilat ato janë prodhuar dhe kërkuar nga përdoruesit e tyre. Vlerat e këtij dimensionit karakterizohen nga përshtatshmëria e këtyre qëllimeve, në lidhje me misionin e institucionit.	<ul style="list-style-type: none"> • Kryerja e Censurit nga INSTAT, si autoriteti i deleguar me ligj (A) • Përpunueshmëria me kërkesat për informacion në ligjin e Censurit (A) • Konsultime me përdoruesit e të dhënave në Shqipëri mbi përmbajtjen e pyetësorëve të Censurit (B) • Konsultime me ekspertë të Censurit për dizejnimin e pyetësorit të Censurit (B) • Pajtuueshmëria me rekomandimet ndërkombëtare në lidhje me përfshirjen e çështjeve thelbësore të Censurit (B) • Miratimi i përmbajtjes së pyetësorit të Censurit nga Komisioni Qendror i Censurit (B) • Konsultime me përdoruesit për programin e shpërndarjes së të dhënave (Q)
II. Plotëshmëria	Shkalla në të cilën të dhënat u shërbejnë përdoruesve duke patur parasysh burimet e kufizuara.	<ul style="list-style-type: none"> • Përmbyshja e kërkesave të palëve të interesit për informacion që sigurohet nga Censusi (A, B) • Hartimi i një pyetësori që minimizon rrezikun e humbjes dhe ngatërimit të informacionit (B) • Hartimi dhe aplikimi i formave që rrisin mundësinë e mbulimit sa më të plotë dhe në kohë gjatë numërimit (Hartat e ZC, listat përmbledhëse, format përmbledhës ditore, letër njoftimet) (C) • Hartimi dhe vënia në zbatim e procedurave dhe dokumentacioneve sipas nevojave specifike për të mbuluar popullsinë që jeton në banesa kolektive (pyetësori, manuali, forma përmbledhëse, trajnimi) (B, C, E) • Prodhimi i hartave të përditësuara dhe me cilësi të lartë për të mundësuar një mbulim sa më të plotë gjatë numërimit (D) • Vëmendje e veçantë për numërimin e familjeve rome dhe familjeve të pakicave të tjera etnike (B, F, H, I) • Zbatimi i një sistemi gjurmues për kutitë e materialeve të Censurit për secilin anketues për të shmangur humbjen e tyre (L) • Mbikëqyrja dhe kontrolli i stafit të Censurit në terren (M) • Aplikimi i procedurave efektive të monitorimit të ecurisë së numërimit (M) • Kryerja e anketës APC për të vlerësuar mbulimin e Censurit (O)

(Vijon)

Dimensionet	Përshkrimi	Masat për sigurimin e cilësisë
<p>III. Saktësia</p>	<p>Shkalla në të cilën të dhënat vlerësojnë ose përshkruajnë me saktësi karakteristikat që anketa duhet të masë.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konsultime me ekspertë të Censurit për dizajnimin e pyetësorit, për të siguruar një konceptim të saktë të të dhënave që do të mbledhen (B) • Hartimi dhe përdorimi i një manuali të plotë për anketuesit për të përmirësuar procesin e të kuptuarit të informacionit që duhet mbledhur dhe për t'iu përgjigjur në mënyrën e duhur sfidave të mbledhjes të të dhënave (E) • Hartimi dhe përdorimi i materialeve të detajuara dhe të avancuara për trajnimin e anketuesve, kontrollorëve, dhe supervisorëve, për të përmirësuar procesin e të kuptuarit të informacionit që duhet mbledhur dhe për t'iu përgjigjur në mënyrën e duhur sfidave të mbledhjes të të dhënave (K) • Testimi i plotë i pyetësorëve, formave dhe procedurave në tërësi me anë të një Censusi pilot në terren (F) • Mbikëqyrja dhe kontrolli i stafit të Censurit në terren (M) • Sigurimi i mbështetjes në terren nga stafi i INSTAT dhe nga ekspertët e huaj për Censusin (M) • Kryerja e një ankete të pas-Censurit për të kontrolluar shpërndarjen e gjinisë dhe moshës së popullsisë (O) • Zhvillimi, testimi dhe zbatim i Paketës së Kontrollit të Censurit për monitorimin dhe menaxhimin e proceseve masive të skanimit, duke i përshtatur cilësisë së operatorëve në dispozicion të Censurit (P) • Një proces paralel u vu në zbatim për sigurimin e cilësisë gjatë procesit të skanimit (P) • Hartimi dhe përdorimi i manualit të operatorit, një manual gjithëpërfshirës për aktorët e ndryshëm të përfshirë në fazën e kapjes së të dhënave (P) • Hartimi dhe përdorimi i materialeve të detajuara dhe të avancuara të trajnimit për operatorët e skanimit, verifikuesit, operatorët e sigurimit të cilësisë dhe kodifikuesit, për të përmirësuar punën që duhet të kryejë gjithsecili prej tyre (P) • Hartimi dhe zbatim i një grupi të madh programesh, rregullash për editimin dhe imputimin e të dhënave për të identifikuar dhe zgjidhur mospërpunuesit, vlerat boshe apo vlerat jashtë rangleve (P) • Për të vlerësuar cilësinë e të gjithë operacionit të Censurit janë krijuar disa tregues që pasqyrojnë ndryshimet e kryera nga procedura e editimit dhe imputimit të të dhënave, në vlera numerike/ madhësi (P) • Kryerja e anketës APC për të vlerësuar mbulimin e Censurit (O)

(Vijon)

Dimensionet	Përshkrimi	Masat për sigurimin e cilësisë
IV. Krahasueshmëria	Shkalla në të cilën statistikat janë të krahasueshme në hapësirë dhe në kohë.	<ul style="list-style-type: none"> • Përputhshmëria me rekomandimet ndërkombëtare për përkufizimet, klasifikimet dhe procedurat e aplikuar në Census (B) • Përputhshmëria me rekomandimet ndërkombëtare për përfshirjen e çështjeve thelbësore në pyetësor (B) • Ruajtja e krahasueshmërisë me Censusin e vitit 2001 (B) • Ruajtja e krahasueshmërisë së statistikave specifike, me anketat me objekte të njëjta, të kryera nga INSTAT si dhe me Regjistrimin e Përgjithshëm të Njësive Bujqësore 2012 (B) • Përputhshmëria me rregulloret ndërkombëtare në lidhje me krahasueshmërinë e rezultateve të Censusit ndërmjet vendeve të ndryshme (Q)
V. Lidhja logjike	Shkalla në të cilën janë të lidhura logjikisht të dhënat nga një program i vetëm statistikor me të gjitha programet statistikore së bashku.	<ul style="list-style-type: none"> • Përfshirja e pyetjeve për bujqësinë në Censusin e Popullsisë dhe Banesave 2011, që shërbeu si bazë për planifikimin dhe zbatimin e Regjistrimit të Përgjithshëm të Njësive Bujqësore 2012 (B) • Rezultatet e Censusit ofrojnë bazën e zgjedhjes për anketat që do të zhvillohen pranë familjeve • Aplikimi i përkufizimeve, klasifikimeve dhe matjeve sipas rekomandimeve ndërkombëtare (B)
VI. Përpikmëria në kohë	Vonesa midis periudhës së cilës i takon informacioni dhe datës në të cilën informacioni vihet në dispozicion.	<ul style="list-style-type: none"> • Hartimi i formave përmbledhëse dhe procedurave të përpunimit të shpejtë të të dhënave për të prodhuar rezultatet paraprake të Censusit në kohë (C) • Trajnimi i stafit rezervë në terren për të shmangur vonesat në numërim për shkak së braktisjes të punës (I) • Testimi pilot i procedurave të Censusit me të gjithë komponentët e ndërlidhur si një operacion i plotë (F) • Planifikim i detajuar i logjistikës për shtypjen e dokumenteve, grumbullimin e materialeve, transportimin dhe magazinimin e tyre si dhe rekrutimit të stafit në terren dhe trajnimit të tyre (G, I, J, L) • Aplikimi i procedurave efektive të monitorimit për progresin e numërimit (M) • Zhvillimi i procedurave efektive dhe efektive për transportin dhe magazinimin e pyetësorëve të plotësuar si dhe materialeve të tjera të Censusit (N)
VII. Aksesueshmëria	Disponueshmëria e informacionit dhe përshtatshmëria e formës në të cilën informacioni vihet në dispozicion.	<ul style="list-style-type: none"> • Zbatimi i një strategjie komunikimi për të informuar palët e interesuara dhe publikun e gjerë mbi procedurat e Censusit dhe shpërndarjen e rezultateve (H) • Takime me donatorët dhe përdoruesit për të shqyrtuar dhe finalizuar Programin e Shpërndarjes së të Dhënave të Censusit (Q) • Krijimi i një faqeje interneti të dedikuar për Censusin për të siguruar informacion dhe shpërndarje në kohë të rezultateve të Censusit (Q) • Vendosija në faqen e internetit të Censusit të një kampioni me të dhëna mikro, përfaqësuese në nivel qaraku (Q)

1.2 PËRGATITJA E CENSUSIT

A. LIGJI PËR CENSUSIN

Çdo komponent i dimensionit të rëndësishëm është referencë për çdo aktivitet, dekret apo rekomandim mbi të cilat duhet të bazohet përpilimi i statistikave, të cilat kontribuojnë për të përcaktuar përmbajtjen e informacionit dhe qëllimin e përdorimit të këtyre statistikave. Për këtë qëllim, Ligji nr. 8669, datë 26 tetor 2000 (Censusi i Përgjithshëm i Popullsisë dhe Banesave) dhe ndryshimet e këtij ligji² sigurojnë bazën ligjore të Censurit. Ndër të tjera, këto ligje përcaktojnë:

- Qëllimi i Censurit:

Synon t'u ofrojë Kuvendit, Qeverisë, autoriteteve lokale, organizatave ekonomike, shkencore dhe kulturore, si dhe të gjithë shoqërisë civile të dhëna të besueshme statistikore, të nevojshme për planifikimin dhe realizimin e politikave të përgjithshme të zhvillimit, për analizat private dhe publike të vendimmarrjes, për kërkime shkencore dhe në përgjithësi për përmirësimin e njohjes dhe të të kuptuarit nga shtetasit të realitetit demografik, ekonomik dhe shoqëror të vendit.

- Censusi ofron të dhëna për:

- a. Numrin dhe shpërndarjen gjeografike të popullsisë rezidente (banuese);
- b. Strukturën demografike dhe karakteristikat kryesore të popullsisë;
- c. Numrin, shpërndarjen gjeografike dhe strukturën e banesave dhe të ndërtesave që përdoren për qëllime banimi;
- d. Kushtet e strehimit të popullsisë.

- Organi i autorizuar për të kryer Censusin e popullsisë:

Censusi organizohet dhe zbatohet nga INSTAT, nën mbikëqyrjen e Komisionit Qendror të Censurit dhe me mbështetjen e komisioneve të Censurit në qarqe dhe zyrat e Censurit të vendosura në komuna dhe bashki.

Ligji për Censusin dhe amendimet e tij përcaktojnë gjithashtu konfidencialitetin e informacionit individual për të siguruar bashkëpunimin me publikun për të arritur një mbulim më të plotë. Në këtë drejtim, ligji nr. 10442 ndalon përdorimin e të dhënave të Censurit për listën elektorale ose për përditësimin e regjistrit të gjendjes civile dhe të ndonjë regjistri tjetër administrativ.

Censusi i vitit 2011 u realizua në përputhje me të gjitha përcaktimet ligjore.

B. HARTIMI I PYETËSORIT

Përsa i përket dimensionit të rëndësishëm, një pikë kyçe është edhe zbatimi i metodave të konsultimit dhe dëgjimit të kërkesave të përdoruesve dhe monitorimi i rëndësishëm dhe dobisë së statistikave në fjalë. Në këtë drejtim, u realizuan një seri konsultimesh me përdoruesit e të dhënave për të identifikuar informacionin e duhur që do të mblidhej, si dhe për të mundësuar formulimin e duhur të pyetjeve dhe përgjigjeve për të gjitha fazat e procesit. Në këtë proces u përfshinë ministrinë e linjës, organizatat e shoqërisë civile, përfaqësuesit e minoriteteve etnike, si dhe bota akademike. Takime të njëpasnjëshme janë zhvilluar nga viti 2009 në vitin 2011. Kjo rezultoi, ndër të tjera, edhe si një mënyrë për të zgjeruar pyetjet në lidhje me migracionin si dhe përfshirjen e pyetjeve mbi aftësinë e kufizuar apo prejardhjen social kulturore. Konceptet kyçe që janë thelbësore për përcaktimin e popullsisë së synuar si objekt studimi, si dhe klasifikimet e lidhura me të janë aspekte që kanë të bëjnë me dimensionet e krahasimit si dhe lidhjen logjike. Të dhënat marrin më shumë vlerë kur janë të krahasueshme midis vendeve ose rajoneve dhe janë koherente kur konceptet elementare kombinohen besueshëm. Për këtë aspekt, u realizuan dy takime teknike në shkurt dhe mars të vitit 2011 me stafin e INSTAT-it, stafin e Asistencës Teknike dhe ekspertët ndërkombëtarë të Censurit për të shqyrtuar dhe finalizuar pyetësorët.

Rekomandimet ndërkombëtare u morën në konsideratë për të dhënat që do të mblidheshin në Censusin e Popullsisë dhe Banesave, veçanërisht në përfshirjen e “çështjeve thelbësore” të specifikuar në Rekomandimet e UNECE për Censuset e Popullsisë dhe Banesave 2010 (UNECE 2006).

Më tej, rekomandimet ndërkombëtare u përdorën për përkufizimet, klasifikimet dhe procedurat, të tilla si përkufizimet mbi banesat dhe vendbanimin e zakonshëm (sipas rekomandimeve të UNECE), statusit të punësimit (ICSE) dhe përkufizimeve të punësimit-papunësisë (ILO-s), klasifikimit të arsimit (ISCED) dhe matjes së aftësisë së kufizuar (sipas rekomandimeve të Grupit të Washingtonit).

² Ligji Nr. 10084, datë 23 shkurt 2009, Akti Normativ nr. 6, datë 30 shtator 2009; dhe ligji nr. 10442, datë 7 korrik 2011.

Nga pikëpamja e lidhjes logjike u përfshinë edhe pyetjet e bujqësisë për t'u përdorur si bazë për planifikimin dhe zbatimin e Regjistrimit të Përgjithshëm të Bujqësisë 2012.

Bazuar në dimensionin e krahasueshmërisë është gjithashtu thelbësore që të dhënat të jenë të përputhshme me burime të tjera të dhënash të të njëjtës fushë. Si rrjedhojë, u analizuan ndryshimet midis koncepteve dhe u vlerësuan ndikimet e tyre. Të dhënat e Censurit të Popullsisë dhe Banesave 2011 u krahasuan me të dhënat e anketave të kryera nga INSTAT të tilla si AFP (Anketa e Forcave të Punës), AMNJ (Anketa e Matjes së Nivelit të Jetesës) dhe Regjistrimi i Përgjithshëm i Bujqësisë për tregues si: numri i familjeve, karakteristika të fuqisë punëtore si dhe aftësia e kufizuar.

Në lidhje me dimensionin e rëndësisë së plotshmërisë së informacionit u hartua një pyetësor që të minimizonte rrezikun e fshirjes ose ngatërimit të informacionit. Gjatë dizenjimit të pyetësorit u morën parasysh konsiderata të përgjithshme praktike, të tilla si rendi optimal i pyetjeve, qartësia dhe thjeshtësia e fjalëve, përdorimi i një kategorie gjithëpërfshirëse dhe reciprokisht përjashtuese përgjigjesh, përdorimi i një radhe të caktuar dhe udhëzimet në lidhje me të, formati dhe paraqitja lehtësisht të përdorshme nga anketuesit, aftësitë edhe të anketuesve jo profesionalë si dhe barra e intervistimit dhe lodhja e të anketuarve.

Pyetësori standard ishte në formën e një broshure për të minimizuar rrezikun e humbjes apo ngatërimit të faqeve të pyetësorit. Broshura përmbante listën e antarëve të NJEF-ve dhe pyetësorët individualë përkatës duke shmangur rrezikun e mos plotësimit të informacionit për gjithë antarët e familjes. Pyetësorë të veçantë individualë u vunë në dispozicion të anketuesve për numërimin e familjeve me më shumë se gjashtë antarë. Përveç broshurës standarde të pyetësorit, një pyetësor i veçantë u përdor për të numëruar familjet që jetonin në banesa kolektive.

Pyetësorët e rishikuar janë testuar për herë të parë në INSTAT në prill të vitit 2011 dhe më pas në terren në qershor të vitit 2011 në rreth 1.500 familje. Komisioni Qendror i Censurit miratoi pyetësorët në korrik të vitit 2011.

C. HARTIMI I FORMULARËVE TË CENSUSIT

Krahas pyetësorëve standard, u hartua një grup formularësh për të siguruar një mbulimin më të madh gjatë procesit të numërimit:

- *Lista e hartave të ZC.* Për t'i paraprirë procesit të numërimit në terren nga ana e anketuesve, kontrollorët, kryen një inventar të plotë të ndërtesave dhe banesave në secilën nga ZC-të për të përditësuar hartat e këtyre zonave. Ky inventar u përdorur si udhërrëfyes për anketuesit në terren dhe si një instrument monitorimi për kontrollorët. Ky proces rriti mundësitë që numërimi i kryer të arrinte mbulimin sa më të plotë të ZC-ve përkatëse pasi:
 - i. Kontrollorët ishin më të kualifikuar se anketuesit;
 - ii. Kontrollorët njihnin më mirë terrenin;
 - iii. Kontrollorët monitoronin më lehtë anketuesit;
 - iv. Ndasheshin përgjegjësitë e listimit të banesave që do të numërohen dhe numërimit në vetvete;
- *Përmbledhësja e listës së hartave.* Ky formular përmbledhi listën e hartave të ZC-ve të çdo kontrollori dhe u përdor në zyrat qendrore të Censurit si bazë të dhënash për monitorimin e progresit të numërimit në terren.
- *Formulari për Banesat Kolektive.* Gjatë fazës së kryerjes së inventarit para Censurit, kontrollorëve iu kërkua të regjistronin në këtë formular çdo banesë kolektive (p.sh. hotelet, jetimore, shtëpitë e të moshuarve, shkollat me konvikt, burgjet, manastiret, spitalet dhe institucionet shëndetësore dhe institucione të tjera të lidhura me mirëqenien) për t'u numëruar më pas nga anketuesit special.
- *Përmbledhësja ditore e anketuesve, kontrollorëve, mbikqyrësve dhe koordinatorëve të rretheve.* Në përmbledhësen ditore regjistrohej numri total i banesave të numëruara çdo ditë, NJEF-ve, individëve dhe refuzimeve. Ky informacion i marrë ndihmoi në ndjekjen e progresit gjatë numërimit në terren përkundëjt informacionit të regjistruar në inventarin e listës përmbledhëse të hartave në çdo nivel të fazës së Censurit, nga anketuesit në zyrat qendrore të Censurit.

Me rëndësi të veçantë janë dokumentat e tillë si përmbledhësja e anketuesve, e anketuesve special, kontrollorëve, mbikqyrësve dhe koordinatorëve të rretheve. Kjo përmbledhëse regjistron të dhënat përfundimtare në lidhje me mbulimin e Censurit për nivele të ndryshme të procesit. Për anketuesit dhe kontrollorët përmbledhësja shërbeu si një mjet për regjistrimin dhe monitorimin e detyrave të përditshme. Për më tepër, në fund të procesit të numërimit, formularët mundësuan nxjerrjen e rezultateve paraprake në kohë. Prandaj, ky aktivitet i përket dimensionit të cilësisë së përpikshmërisë në kohë.

D. HARTAT

Një risi e Censurit të Popullsisë dhe Banesave 2011 ishte zbatimi i teknologjisë GIS në të gjitha fazat e procesit të Censurit-it. INSTAT ndërtoi një bazë të dhënash kombëtare GIS, në të cilën gjendeshin 945.757 ndërtesa: 295.057 në zonat urbane dhe 650.700 në zonat rurale dhe gjithashtu 11.712 ZC nga të cilat 5.198 në zonat urbane dhe 6.514 në ato rurale.

Aktivitetet e Censurit filluan në vitin 2009 me implementimin e një infrastrukture hartash dixhitale që mbulonin të gjithë territorin e Shqipërisë në nivel ndërtese, duke përdorur pamjet më të fundit satelitore. Ky ishte një proces sfidues dhe kërkoi burime të rëndësishme financiare dhe njerëzore. Hapi i parë i rëndësishëm në procesin e krijimit të bazës së të dhënave GIS, që shërbeu për të ndarë vendin në zona të vogla për qëllime statistikore (ZC) ka qenë përditësimi i hartave në terren. Për këtë qëllim janë përdorur pamjet satelitore të siguruara nga ALUIZNI. Këto imazhe i përkasin vitit 2007, kështu që lindi nevoja e përditësimit të hartave kryesisht në zonat urbane. Të gjitha qytetet e Shqipërisë (74 qytete) u përditësuan në terren duke përdorur pamjet satelitore të vitit 2007. Në procesin e përditësimit të hartave u përfshinë edhe disa zona rurale, kryesisht ato pranë qyteteve kryesore të Shqipërisë, si Tirana, Durrësi, etj. Në sistemin GIS për qëllime statistikore u përcaktuan kufijtë administrativë: i) kufijtë gjeografikë të rretheve; ii) kodet unike identifikuese (ID) të ndërtesave dhe ZC; iii) akset qëndrore të rrugëve me emra në rastet kur disponohej informacioni.

Nga 19.974 ndërtesa në ndërtim të përditësuar në vitin 2010 vetëm 3.056 u verifikuan nëse ishin të banuara. Përditësimi i hartave në zonat urbane dhe peri-urbane për ndërtesat e klasifikuara si në ndërtim e sipër, u realizua dhe përfundoi në korrik 2011. Një total prej 510 ZC u përditësuan në zonat urbane/peri-urbane.

Për më tepër, ndërtesat e reja të gjetura u përfshinë në bazën e të dhënave të GIS. Në zonat rurale, afërsisht 30% e ndërtesave të verifikuara u klasifikuan si "jo për qëllime banimi".

Lidhur me plotshmërinë, si dimensionin i cilësisë vlen të theksohet edhe prodhimi i hartave në kohë dhe me një cilësi të lartë për të siguruar një mbulim sa më të plotë gjatë numërimit.

Dixhitalizimi dhe gjeo-kodimi i hartave të Censurit përfundoi në korrik 2011, pas përfundimit të aktiviteteve të përditësimit të hartave. Numri i përgjithshëm i njësive të banimit të vlerësuara nga Sektori i Hartografisë, rezultoi 1.216.742 banesa nga të cilat 553.664 në zonat urbane dhe 640.225 në zonat rurale.

Përcaktimi i ZC-ve dhe shtypshkrimi i hartave të Censurit u bazua në një procedurë gjysmë automatike duke përdorur bazën e re gjeografike të të dhënave.

INSTAT zhvilloi një model për paraqitjen e hartave për të përshpejtuar procesin e shtypjes në letër.

Hartat u përgatitën për secilin anketues, kontrollor dhe mbikqyrës. Hartat e bashkive dhe komunave iu vunë në dispozicion edhe zyrave rajonale të INSTAT-it.

Të gjitha hartat e ZC-ve u shtypën në INSTAT, në formatin A3 si dhe afërsisht 3.000 harta në format A1 duke përdorur printerat për format të madh.

Për të lehtësuar identifikimin e ndërtesave me kodet e tyre unike përkatëse në hartë, është përdorur një shkallë nominale 1:1500 ose më e madhe për hartat e planimetrisë në zonat urbane. Në disa raste, kur një ZC mbulonte një zonë të madhe gjeografike, harta e ZC kishte një shkallë më të vogël që tregonte pak detaje, të pamjaftueshme për të mbështetur si duhej punën në terren. Për këtë arsye janë dhënë harta shtesë, me një shkallë më të madhe (në formë broshure), të një ose më shumë pjesëve të ZC-së ku ishin të vendosura ndërtesat, ku tregoheshin numrat përkatës dhe detaje të tjera. Të gjitha hartat e ZC-ve u shtypën në format A3 në 2 kopje: një kopje për kontrollorin dhe një kopje për anketuesin. Formatin A3 lehtësoi përdorimin e hartave në terren, dhe gjithashtu ndikoi në mënyrë indirekte për të përmirësuar mbulimin e Censurit.

E. HARTIMI I MANUALEVE TË PUNËS NË TERREN

Një komponent kryesor i dimensionit të cilësisë është dhe saktësia e hartimit dhe përshtatjes së manualeve për të përmirësuar procesin e të kuptuarit të informacionit që duhej mbledhur dhe për t'iu përgjigjur në mënyrë të përshtatshme sfidave të mbledhjes së të dhënave. Manualët e punës në terren u hartuan për nivele të ndryshme të stafit dhe u përshtatën për detyrat e tyre të veçanta: anketuesit, anketuesit e banesave kolektive, kontrollorët, mbikqyrësit dhe koordinatorët e rretheve. Disa udhëzime gjithëpërfshirëse u përcaktuan për t'u përdorur si një udhëzues referues gjatë trajnimit dhe gjatë punës në terren.

Manuali i anketuesit përfshinte përkufizime të koncepteve bazë të numërimit, udhëzime të detajuara për plotësimin e pyetësorit, përdorimin e hartave të ZC dhe zbatimin e procedurave të ndryshme, gjatë dhe pas numërimit.

Manualët e kontrollorëve, mbikqyrësve dhe koordinatorëve të rretheve përmbanin udhëzime shtesë për përditësimin e hartave të ZC-ve, mbikqyrjen, monitorimin, regjistrimin dhe trajtimin e pyetësorëve.

Manuale paraprake u krijuan për anketuesit dhe mbikqyrësit gjatë fazës pilot në qershor duke u përditësuar më pas në bazë të përvojës në terren dhe ndryshimeve të pyetësorëve.

F. TESTIMI NË TERREN DHE PILOTI I CENSUSIT

Një tjetër komponent i rëndësishëm i dimensionit të cilësisë është saktësia nëpërmjet testimit të pyetësorëve, formave dhe procedurave në terren nëpërmjet testimit dhe pilotit të Censurit. Pyetësorët e hartuar bazuar në konsultimet me përdoruesit e të dhënave të Censurit dhe takimet teknike, u testuan nga stafi i INSTAT-it në prill 2011, në situata të ndryshme në terren. Mësimet e nxjerra shërbyen për rishikimin e pyetësorëve. Më pas, pyetësorët e rishikuar u testuan në një fazë pilot në qershor 2011, duke kaluar në të gjitha fazat e numërimit.

Në qershor dhe korrik 2011, u bë vlerësimi i pilotit të Censurit dhe i rezultateve të tij dhe bazuar në të u rishikuan pyetësorët, format dhe procedurat kur ishte e nevojshme.

G. SHTYPESHKRIMI I DOKUMENTEVE TË CENSUSIT

Në fazën e para numërimit u hartua një pasqyrë e detajuar e materialeve që do të shtypeshin për trajnimin dhe numërimin. Censuri kërkonte shtypjen e 46 dokumenteve të ndryshme, në total rreth 43 milionë faqe, pjesa më e madhe e të cilave ishin pyetësorët e Censurit. Përveç pyetësorëve, manualeve, përmbledhëseve, përmbledhëseve ditore dhe formularëve të tjerë, dokumentat e Censurit gjithashtu përfshinin letrat e autorizimit, procesverbalet e dorëzimit, kontratat dhe termat e referencave, etiketat, fletëpalosjet publicitare dhe hartat. Pjesa më e madhe e dokumenteve u shtyp nga një shtypshkronjë, sipas një kontrate të nënshkruar.

Një komponent i rëndësishëm i dimensionit të saktësisë ishte edhe verifikimi i përputhshmërisë së pyetësorëve të shtypur, bazuar në specifikimet e sistemit të skanimit. Shtypja e pyetësorëve kërkonte cilësi të lartë të letrës dhe ngjyra specifike të parapërcaktuara, ndërsa dokumentat e tjera kërkonin specifikime të tjera për shtypjen e tyre, në mënyrë që të zvogëloheshin shpenzimet. Kampione të përditshme të dokumenteve të printuara merreshin nga INSTAT-i për t'u verifikuar në lidhje me përputhshmërinë me specifikimet.

1.3 MBLEDHJA E TË DHËNAVE

H. FUSHATA PUBLICITARE

Një pikë kyçe në dimensionin e aksesueshmërisë është zbatimi i një strategjie komunikimi për të informuar publikun e gjerë në lidhje me procedurat e Censurit dhe shpërndarjen e rezultateve. Censuri është një operacion, i cili për të arritur në një mbulim të suksesshëm, është plotësisht i varur nga bashkëpunimi i publikut të gjerë. Si pasojë, INSTAT, mbështetur nga Asistenca Teknike, zhvilloi dhe implementoi një strategji komunikimi që kishte në qendër të vëmendjes publikun, nëpërmjet kanaleve të ndryshme të informacionit, duke përfshirë një faqe interneti të Censurit, radio, televizione, gazeta, konferenca për shtyp, postera, fletëpalosje dhe një call center të Censurit. Aktivitetet e komunikimit filluan në gusht 2011 dhe vazhduan deri në grumbullimin e materialeve të Censurit nga terreni, në nëntor 2011. Mesazhet kryesore të përcuara lidheshin me:

- Arsyet për zhvillimin e Censurit dhe nevojën për të dhëna të sakta dhe të plota të Censurit;
- Objektet dhe kohën e Censurit, si dhe procedurat e përgjithshme të numërimit;
- Detyrimin ligjor për të marrë pjesë në Census;
- Konfidencialitetin e të dhënave të mbledhura në Census dhe ndarjen e qartë midis informacionit të Censurit dhe atij të regjistrave civilë;
- Përcaktimin e kohës së publikimit të rezultateve paraprake dhe përfundimtare;
- Çështjet që konsiderohen të ndjeshme në kontekstin e Shqipërisë, të tilla si pyetjet mbi përkatësinë etnike, fenë dhe gjuhën amtare;
- Portalet informative ku publiku mund të merrte informacion shtesë në lidhje me Censurin ose mund të adresonte ankesat.

Përveç kësaj, zëdhënësit e INSTAT-it u udhëzuan se si t'u përgjigjeshin pyetjeve të ndryshme që mund të ngriheshin mbi Censurin. Në përgjigje të thirrjeve nga seksione të minoritetit grek për të bojkotuar Censurin e popullsisë, përfaqësues të niveleve të ndryshme në hierarkinë e INSTAT-it vendosën komunikim me komunitetin grek. Vëmendje e veçantë iu kushtua prezantimit të Censurit në komunitetin rom për të pasur gadishmëri për pjesëmarrje.

I. REKRUTIMI I STAFIT NË TERREN

Për kryerjen e Censurit të Popullsisë dhe Banesave u rekrutuan më shumë se 14 mijë persona, si staf i përkohshëm për terrenin, anketues, kontrollorë dhe mbikëqyrës.

Një strategji kyçe në dimensionin e përpikmërisë në kohë ishte emërimi i një numri të përshtatshëm anketuesish rezervë të trajnuar për të shmangur vonesat në procesin e numërimit. Si rregull, numri i anketuesve dhe kontrollorëve rezervë arriti në 5% të stafit të nevojshëm për çdo rreth. Për mbikëqyrësit, u caktua një person rezervë për çdo rreth. Tabela I-2 ofron një pasqyrë të stafit të rekrutuar për çdo qark së bashku me numrin e stafit që është trajnuar dhe mbajtur rezervë për të zëvendësuar stafin që largohej gjatë fazës së punës në terren. Caktimi i një pjese të stafit të trajnuar si rezervë ishte i rëndësishëm për të zvogëluar vonesat në kohë gjatë fazës së numërimit në terren.

Tabela I-2 - Stafi i përkohshëm në terren i Census-it i rekrutuar, sipas statusit të përzgjedhjes, kategorisë së stafit, dhe sipas qarqeve

Qarku	I zgjedhur			Rezervë		
	Anketues	Kontrollor	Mbikëqyrës	Anketues	Kontrollor	Mbikëqyrës
Berat	666	132	6	32	6	3
Dibër	533	110	8	27	6	3
Durrës	1.067	208	10	58	10	2
Elbasan	1.227	239	13	61	12	4
Fier	1.426	277	14	72	15	3
Gjirokastrë	511	103	7	26	4	3
Korçë	1.141	224	13	56	12	4
Kukës	320	63	5	16	4	3
Lezhë	512	104	7	26	5	3
Shkodër	893	177	9	45	9	3
Tiranë	2.648	510	27	140	24	3
Vlorë	962	183	9	52	9	3
Total	11.906	2.330	128	611	116	37

Procedura e përzgjedhjes së stafit të përkohshëm të terrenit përfshinte dorëzimin e CV-ve (Curriculum Vitae), kryerjen e testeve dhe intervistave. INSTAT-i hartoi Termat e Referencës për secilën kategori të stafit në terren, duke përcaktuar rolin dhe detyrat e tyre në procesin e numërimit dhe si edhe kërkesat për të përmbushur detyrat përkatëse. Për anketuesit dhe kontrollorët, kërkesat thelbësore përfshinin nivelin arsimor, moshën dhe vendbanimin e zakonshëm, për të siguruar njohje të zonës së mbulimit dhe për të zvogëluar kohën e udhëtimit dhe shpenzimet. Përveç kësaj, vëmendje i është kushtuar rekrutimit të personave me përkatësi etnike romë për të siguruar akses më të mirë në komunitetin rom. Komisionet e Censurit në nivel qarku dhe bashki/komune bënë emërimin përfundimtar të kandidatëve të listës paraprake për pozicionet e anketuesve dhe kontrollorëve.

Ndërsa rekrutimi i anketuesve dhe kontrollorëve u bë në nivel lokal, rekrutimi i mbikëqyrësve u bë nga INSTAT-i, në Tiranë. INSTAT-i, me mbështetjen e Asistencës Teknike, zhvilloi procedurat e intervistimit dhe të vlerësimit për të hartuar listën paraprake të kandidatëve të përzgjedhur, nga e cila Komisionet e Censurit në qarqe realizuan përzgjedhjen dhe emërimin përfundimtar.

Përveç stafit të përkohshëm të terrenit, një pjesë e madhe e stafit të INSTAT-it në zyrat qendrore dhe rajonale u caktua për përgatitjen dhe kryerjen e Censurit: si trajnuet, monitorues apo për aktivitete të tjera mbështetëse, apo kombinime të këtyre.

J. ZYRAT E CENSUSIT DHE AMBIENTET E TRAJNIMIT

Në bashki dhe komuna u siguruan ambiente specifike për Censusin, si dhe për trajnimin e stafit të terrenit. U siguruan 401 zyra për komisionet lokale të Censurit në të gjitha bashkitë dhe komunat në korrik dhe gusht 2011, për të lehtësuar proceset e përzgjedhjes së anketuesve, marrjen, ruajtjen dhe shpërndarjen e materialeve të Censurit si dhe monitorimin e procesit të numërimit. Projekti i Asistencës Teknike mbështeti INSTAT-in në sigurimin e zyrave të Censurit me akses të përshtatshëm dhe me kapacitete magazinimi të sigurt.

Për trajnimin e 12.517 anketuesve u krijuan 251 klasa në 107 ambiente të ndryshme, dhe për 2.446 kontrollorët u krijuan 51 klasa në 22 ambiente në të gjithë vendin. Bazuar në këto të dhëna klasat kishin mesatarisht 50 pjesëmarrës për klasë. Trajnimi i mbikëqyrësve u krye në Durrës. Zyrat e INSTAT në rrethe, të mbështetura nga projekti i Asistencës Teknike, identifikuan dhe në rastet kur ishte e nevojshme, pajisën ambientet e trajnimit për të mundësuar akomodim të përshtatshëm për të trajnuarit e përzgjedhur. Institucionet publike, si universitetet, qendrat e bashkive/komunave dhe qendrat kulturore, siguruan pjesën më të madhe të ambienteve të trajnimit. U sigurua ushqimi dhe kur ishte e nevojshme edhe fjetja.

K. TRAJNIMI I STAFIT TË TERRENIT

Për procesin e trajnimit të Censurit u përdor metodologjia e trajnerëve special për stafin e terrenit. Për këtë qëllim stafi i INSTAT-it i zyrës qendrore dhe i zyrave rajonale u trajnuan si trajnerë special të cilët, më pas, trajnuan mbikëqyrësit (22 gusht - 3 shtator), kontrollorët (06-10 shtator) dhe anketuesit (22-26 shtator). Mbikëqyrësit ndihmuan trajnerët specialë në trajnimin e kontrollorëve dhe anketuesve. Vendimi për miratimin e kësaj metodologjie trajnimit, në vend të trajnimit kaskadë të planifikuar fillimisht, bazohej në faktin se: i) Trajnerët specialë të INSTAT-it kanë më shumë njohuri dhe përvojë me operacionet statistikore; ii) Maksimizimi i uniformitetit të mesazheve në nivele të njëpasnjëshme të trajnimit të personelit; iii) Minimizimi i kuptimit të gabuar të informacionit gjatë transmetimit të njohurive të trajnimit.

Në dimensionin e saktësisë një rol të rëndësishëm luan hartimi dhe përdorimi i materialeve të detajuara dhe të avancuara të trajnimit për anketuesit, kontrollorët si dhe trajnimet e mbikëqyrësve për të përmirësuar procesin e të kuptuarit të informacionit që duhet mbledhur dhe për t'iu përgjigjur në mënyrë të përshtatshme sfidave të mbledhjes së të dhënave.

INSTAT, në bashkëpunim me Asistencën Teknike, hartuan programet e trajnimit dhe materiale të detajuara të trajnimit. Në total u hartuan 88 prezantime elektronike për të shpjeguar detyrat e ndryshme, dokumentet, procedurat dhe pyetjet e Censurit. Këto materiale përfshinë edhe shembuj, ushtrime, intervista të simuluar dhe teste të përditshme që lejonin vlerësimin e nivelit të të kuptuarit të të trajnuarve dhe ndihmuan në përzgjedhjen përfundimtare të stafit të terrenit. Përveç këtyre prezantimeve, një video u regjistrua dhe u përdor për të garantuar që mesazhet kryesore në trajnime të ndryshme të përcilleshin në mënyrë të njëjtë dhe të saktë.

Asistenca Teknike u angazhua më tej në trajnimin e mbikëqyrësve, kontrollorëve dhe anketuesve duke monitoruar logjistikën dhe performancën e trajnimit, si dhe duke mbështetur trajnerët.

L. PAKETIMI DHE SHPËRNDARJA E MATERIALEVE TË TERRENIT

Për sa i përket dimensionit të përpikmërisë në kohë, nga INSTAT-i në bashkëpunim me Asistencën Teknike, u zhvillua një planifikim i detajuar logjistik për paketimin e materialeve dhe transportimin e tyre drejt ambienteve të trajnimit dhe zyrave të Censurit në të gjithë vendin.

Për të menaxhuar dhe organizuar më mirë informacionin për planifikimin logjistik, një aplikacion për Menaxhimin e Censurit u ndërtua dhe u përdor për: i) ruajtjen e numrit të pyetësorëve të nevojshëm në çdo ZC; ii) shtypjen e çdo etikete për kutitë e anketuesve dhe adresat; iii) gjurmimin e numrit serial të secilit pyetësor; iv) gjurmimin e transportimit të kutive të anketuesve nga qendra tek zyrat e magazinimit; v) verifikimin që të gjitha materialet në kuti janë pranuar.

Në periudhën 15 gusht - 30 shtator më shumë se 41 mijë paketa materialesh, të cilat përmbanin nga 57 artikuj të ndryshëm, u paketuan nga një ekip prej 40 punonjësish. Paketimi u krye në ambientet e shtypshkronjës përgjegjëse për shtypjen e dokumenteve të Censurit, duke lehtësuar kështu paketimin e materialeve.

Materialet e terrenit për anketuesit, duke përfshirë pyetësorët e Censurit, përbënin pjesën më të madhe të volumit të materialeve. Bazuar në punën përgatitore me hartat, u vlerësua numri i pyetësorëve të nevojshëm së bashku me pyetësorët rezervë, për secilën kuti anketuesi. Etiketat e para-printuara specifikonin numrin e pyetësorëve për çdo kuti anketuesi, së bashku me kodet identifikuese të ZC dhe një bar kod të skanueshëm, që lejonte gjurmimin e çdo kutie individuale.

Për transportin e materialeve u hartua një plan i detajuar për secilën paketë. Shpërndarja e materialeve të trajnimit dhe materialeve të terrenit për kontrollorët, mbikëqyrësit dhe koordinatorët e rretheve u realizua nga INSTAT, ndërsa rreth

12 mijë kutitë e anketuesve për punën në terren u transportuan nga ushtria shqiptare nën mbikëqyrjen e stafit të INSTAT-it. Plani i shpërndarjes për kutitë e anketuesve specifikonte datën e transportit, numrin e saktë të kutive që do të transportoheshin, madhësinë e nevojshme të kamionit, rrugën që duhej ndjekur, emrat e komunave dhe bashkive ku do të shkohej, adresën e zyrave lokale të Censurit dhe numrin e kutive që duheshin dorëzuar aty. Ishin parashikuar disa ditë shtesë dhe zonat e largëta u furnizuan të parat, për të maksimizuar mundësitë e shpërndarjes në kohë. Si përfundim, të gjitha kutitë e anketuesve u shpërndanë në kohë.

Në zyrat e Censurit, komisionet lokale të Censurit, ishin përgjegjëse për pritjen dhe kontrollin e numrit të saktë të kutive të anketuesve. Në mënyrë që të ndiqej transferimi i materialeve të numërimit në çdo hap, në zinxhirin nga qendra e paketimit deri te anketuesit në terren, para numërimit dhe pas përfundimit të numërimit, nga anketuesit deri në magazinë, u përdorën procesverbale dorëzimi, që specifikonin informacione të rëndësishme, të tilla si numri i kutive, kodet ID (kodet identifikuese) të kutive dhe sasia e plotë e materialeve.

M. MBIKËQYRJA E PUNËS NË TERREN, MBËSHTETJA DHE MONITORIMI

Mbledhja e të dhënave të Censurit ishte caktuar për tre javë, 1 deri 21 tetor 2011. INSTAT-i e zgjati këtë afat deri më 31 tetor në mënyrë që të përfundohej numërimi në zonat ku ishte raportuar mbulim jo i plotë. U zbatuan disa strategji paralele, pjesë të dimensionit të plotshmërisë dhe saktësisë, për të mbikëqyrur dhe monitoruar procesin e numërimit në terren.

Hierarkia e Censurit anketues-kontrollorë-mbikëqyrës-koordinatorë të rretheve, përfshinte mekanizmin standard të mbikëqyrjes, në përputhje me detyrat e personelit mbi nivelin e anketuesve. Detyrat e kontrollorëve dhe mbikëqyrësve për sigurimin e cilësisë përfshinin: i) mbikëqyrjen e anketuesve gjatë numërimit; ii) kontrollin e NJEF-ve të numëruara; iii) kontrollin e mbulimit të ZC-ve; iv) kontrollin e pyetësorëve të përfunduar. Komisionet lokale të Censurit të popullsisë ishin të përfshirë në monitorimin e performancës së stafit në terren në komunat dhe bashkitë përkatëse dhe raportonin në komisionet e Censurit në qarqe, të cilët, nga ana tjetër, raportonin në Komisionin Qendror të Censurit.

Punonjës nga zyrat qendrore të INSTAT-it ishin caktuar në rrethe për mbështetje të përgjithshme dhe mbikëqyrje të procesit të Censurit.

U krijua një sistem raportimi me SMS së bashku me një aplikacion WebGIS për të monitoruar procesin e Censurit gjatë punës në terren. Aplikacioni u zhvillua dhe zbatua nga njësisia e Hartografisë në bashkëpunim me njësinë e TI-së, me mbështetjen e ekspertëve të projektit. Aplikacioni WebGIS siguroi një mjet të vlefshëm për monitorimin e progresit të Censurit. Sistemi u përditësua me të dhënat ditore të dërguara përmes SMS-ve nga stafi i terrenit (anketuesit dhe kontrollorët). Gjatë periudhës së Censurit, çdo ditë hartohej një raport përmbledhës mbi mbulimin, me të dhënat e marra një ditë më parë. Raporti paraqiste të dhënat sipas rretheve, dhe sipas minibashkive për qytetin e Tiranës. Aplikacioni WebGIS shfaqte të dhëna për zona të vogla duke lejuar një monitorim në kohë reale të procesit të mbledhjes së të dhënave. Të dhënat e raportuara me SMS dhe të ngarkuara në aplikacionin WebGIS krahasoheshin çdo ditë me të dhënat e raportuara për zyrën qendrore të INSTAT-it nga zyrat rajonale të tij.

Asistenca Teknike, përfaqësuar nga 2 Ekspertët kryesorë dhe një ekip prej 19 ekspertësh afatshkurtër, kombëtare dhe ndërkombëtarë, mbështetën dhe vëzhguan operacionet në terren, së bashku me përfaqësues të zyrave rajonale dhe qendrore të INSTAT-it. Rezultatet e këtyre monitorimeve janë treguar në seksionin 1.5 të këtij kapitulli.

N. KTHIMI DHE RUAJTJA E MATERIALEVE TË CENSURIT

Në kuadër të dimensionit të përpikmërisë në kohë u hartuan procedura efikase dhe efektive të transportit dhe magazinimit të pyetësorëve të plotësuar dhe dokumentave të regjistrimit. Pas përfundimit të numërimit dhe kontrollit të pyetësorëve nga kontrollorët dhe mbikëqyrësit, kutitë e anketuesve me pyetësorët dhe materialet e tjera të Censurit u grumbulluan nga zyrat e Censurit në komuna dhe bashki. Ushtria shqiptare përsëri transportoi kutitë e anketuesve në bazë të një plani të detajuar transporti për secilin rreth, që specifikonte datën e transportit, emrat e komunave dhe bashkive për t'u vizituar dhe adresën e zyrës së Censurit, numrin e saktë të kutive që duhej të mblidheshin, madhësinë e kërkuar të kamionit si edhe rrugën që duhej ndjekur. Operacioni u krye nga datat 7 deri në 21 nëntor 2011.

Në magazinë u hartua një plan i detajuar për të trajtuar dhe ruajtur në mënyrë efikase mbërritjen e kutive të anketuesve. U ndërmorrën veprime konkrete për mbledhjen e dokumentave që duhej të përpunoheshin menjëherë si edhe hedhjen e rezultateve kryesore të shumatoreve.

Rreth 20 punonjës ishin të përfshirë në këto detyra që janë kryer kryesisht paralelisht me operacionin e mbledhjes së kutive të anketuesve nga terreni. Operacioni u zhvillua nga data 7 deri në 21 nëntor të vitit 2011.

Si pjesë e dimensionit të saktësisë, duhet të theksohet se u zhvillua sistemi i gjurmimit të kutive të ZC-ve për të verifikuar se të gjitha kutitë u kthyen nga terreni, duke përdorur bar kodet e etiketave të çdo kutie.

O. ANKETA E PAS CENSUSIT

Fjala Census nënkupton një numërim 100% të popullsisë dhe banesave, shumë rrallë është e mundur të arrihet ky rezultat. Gabime të mbulimit lindin nga përjashtimi apo dublikimi i personave apo njërive të banimit gjatë numërimit. Burimet e gabimeve të mbulimit përfshijnë hartat e paplota ose të pasakta të ndonjë liste të ZC-ve, mosmbulimin nga ana e anketuesve të të gjitha zonave të caktuara, dublikata në numërim, përjashtimin e personave që nuk janë të gatshëm për tu numëruar, trajtim i gabuar i kategorive të caktuara të personave si vizitorët apo udhëtarët dhe humbjen e të dhënave të Censusit të popullsisë, pas numërimit.

Në Konferencën e Statisticienëve Evropianë (KSE) në lidhje me përgatitjet e Censuseve të vitit 2010 dhe 2011 në Evropë³ u ra dakord që Censuset duhet të vlerësohen për kontrollin e mbulimit dhe cilësinë e informacionit të dhënë. Më tej legjislati Evropian mbi Censuset kërkon që shtetet anëtare të raportojnë mbi cilësinë e të dhënave që transmetojnë tek Komisioni Evropian (EUROSTAT)⁴. Shqyrtime të mëtejshme duhen bërë në lidhje me mbulimin dhe cilësinë e informacionit të mbledhur prej Censusit. Prandaj INSTAT planifikoi një studim për të matur mbulimin dhe cilësinë e Censusit në Shqipëri në 2011.

Tiparet themelore të të dhënave të përcaktuara nga KSE (numërimi individual, simultaniteti, universaliteti i një territori të caktuar, disponueshmëria e të dhënave për zona të vogla dhe periodiciteti i caktuar) u mbuluan nga Censusi dhe APC për të gjitha tiparet përveç të dhënave në zona të vogla: për këtë pikë të fundit, kampioni i marrë nuk ishte i madh sa për të dhënë rezultate edhe për qarqet.

Për herë të parë në historinë e Censuseve në Shqipëri, INSTAT realizoi Anketën e Pas-Censusit (APC), me objektivin që të sigurote një vlerësim të efektivitetit të procesit të numërimit në mbulimin e banesave dhe popullsisë. Ky Census ishte numërimi i plotë i popullsisë duke përdorur rreth 12.500 anketues të rekrutuar dhe të trajnuar posaçërisht. Me një forcë të tillë të madhe në terren, matja e cilësisë së rezultateve ka qenë thelbësore. Kjo do të mundësonte një kuptim më të mirë të rezultateve të Censusit të popullsisë dhe gjithashtu do të sigurote informacion shtesë për përdorimin e këtyre rezultateve në procese të tjera, të tilla si formimin e një baze për projektimin e popullsisë së Shqipërisë.

APC⁵ është projektuar për të siguruar një vlerësim total të procesit të Censusit në identifikimin e dy aspekteve: të banesave të banuara dhe popullsisë. Projektimi fillestar duhej të jepte të dhëna për të gjithë Shqipërinë bazuar në një kampion prej 4.000 banesash. Informacioni në dispozicion ishte numri i vlerësuar i banesave dhe ndërtesave për çdo qark, çdo zonë regjistrimi ishte e përcaktuar si urbane ose rurale sipas ndarjes administrative dhe statistikave përmbledhëse me këtë kategorizim. Më tej, informacioni mbi shkallën e përgjigjes së anketës në zonat urbane dhe rurale brenda qarkut, ndërtesat bosh ose ndërtesat jo-për qëllime banimi u përdor për dizenjimin e kampionit.

Dizenjimi i kampionit është përfunduar në korrik 2011 me një kampion prej 61 ZC, duke specifikuar numrin e zonave të zgjedhura në çdo qark sipas llojit të zonës. Numri i kërkuar i zonave të veçanta të numërimit brenda qarkut dhe llojit të zonës u zgjodh rastësisht.

Gjatë operacionit të Censusit, nga INSTAT u shpreh shqetësimi për shkallën e refuzimit dhe mos-kontaktimit në zonat urbane dhe për këtë arsye një kampion shtesë u sugjerua për zonat urbane të Censusit. Si pasojë, një shtesë prej 44 zonash u zgjodh brenda pesë bashkive, rastësisht pa zëvendësim, në përpjestim me popullsinë në ato zona urbane.

Pyetësi për këtë anketë u projektua nga INSTAT-i me këshillat e ekspertëve ndërkombëtarë. APC ishte një anketë e shkurtër, me numrin minimal të pyetjeve për të arritur qëllimet e vendosura. Vendimet se çfarë informacioni do të përfshihej kanë marrë parasysh mundësinë e analizimit të mëtejshëm të rezultateve.

Hartimi origjinal i pyetësit ishte mjaft kompleks dhe i krijuar për të mbledhur më shumë informacion se sa ishte e nevojshme: në të vërtetë, disa nga informacionet do të jepeshin nga aq pak persona sa që informacioni nuk mund të analizohet nga kampioni origjinal. Kjo do të kishte rritur sasinë e kohës për plotësimin e pyetësit në terren pa ndonjë përfitim në drejtim të informacionit të mbledhur. Në takimin e realizuar në tetor 2011, pyetësi u shqyrtua nga ekipi i Asistencës Teknike dhe vetëm pyetjet që mund të përdreshin në procesin e përputhshmërisë ose analizat krahasuese u mbajtën.

Në nëntor 2011 u krye trajnimi 4 ditor për anketuesit, për të siguruar që konceptet, përkufizimet dhe procedurat operative të anketës ishin kuptuar qartë. Një manual më i plotë iu dha çdo anketuesi në përgjigje të pyetjeve të ndryshme që mund të ngriheshin gjatë anketimit.

Anketuesit u zgjodhën kryesisht nga aplikantët të cilët nuk kishin punuar në Census, për të arritur pavarësinë midis dy numërimeve. Një numër i vogël anketuesish u rekrutua nga ata që kishin marrë pjesë në Census por u caktuan në zona të ndryshme nga ato të Censusit.

³ Konferenca e Statisticienëve Evropianë: Rekomandime për Censuset e Popullsisë dhe Banesave 2010 (ISSN 0069-8458).

⁴ Legjislati i BE mbi Shënimet Shpjeguese të Censuseve të Popullsisë dhe Banesave 2011 (ISSN 1977-0375).

⁵ APC u dizajnuar nga Z.Ed Swires-Hennessy, Konsulent Statistikor, UK, 9 Arlington Close, Newport, NP20 6QF, Mbretëria e Bashkuar.

Përveç trajnimit të plotë, mbikëqyrësit monitoruan progresin dhe cilësinë e plotësimit të pyetësorëve çdo ditë në zonat urbane dhe çdo dy apo tre ditë në zonat rurale. Ky monitorim u krye kur anketuesit dorëzonin në zyrë pyetësorët e plotësuar.

Anketa vetë u zhvillua në nëntor 2011 për më shumë se tre javë. Kjo afërsi me datën e Censurit tregonte se vetëm pak ndryshime do të kishin ndodhur me numrin e banesave të banuara dhe të popullsisë së tyre. Pika e fillimit për anketuesit ishte e njëjtë me hartat e qarqeve të përdorura si pikënisje e Censurit brenda kufijve të përcaktuar të zonës së Censurit. Kjo për arsye që anketuesit të mos supozonin asgjë në lidhje me ndërtesat dhe njësitë e banimit, por të kërkonin në të gjithë zonën e tyre për të gjetur njësi banimi.

Pyetësorët e çdo zonë Censuri u mblodhën së bashku në një kuti të etiketuar. Çdo anketues shqyrtoi pyetësorët e tij në lidhje me qëndrueshmërinë dhe plotëshmërinë. Në zyrën qendrore në Tiranë, qindra pyetësorë u kontrolluan gjatë procesit të mbledhjes tre javore nga ana e mbikëqyrësve: gabimet sistematike u diskutuan me anketuesit ose mbikëqyrësit sipas rastit. Ky kontroll u ndërmorr edhe në një numër të vogël të zyrave të tjera nga anëtarët e ekipit të Asistencës Teknike.

Asistenca Teknike, përfaqësuar nga 2 ekspertët kryesor dhe një ekip prej 2 ekspertësh ndërkombëtarë afatshkurtë mbështetën dhe vëzhguan operacionin në terren të APC-së, së bashku me përfaqësuesit nga zyrat qendrore të INSTAT-it. Rezultatet e këtij vëzhgimi janë paraqitur në seksionin 1.6 të këtij kapitulli.

Pas kthimit të pyetësorëve të APC-it, u ndërmorrën veprimet e mëposhtme: i) Zhvillimi dhe zbatimi i programeve për kapjen dhe editimin e të dhënave; ii) Zhvillimi dhe zbatimi i rregullave për krahasimin e të dhënave; iii) Analiza e rezultateve dhe raportimi. Seksioni 2.5 i këtij raporti siguron informacion të detajuar të vlerësimit të cilësisë bazuar në APC.

1.4 PËRPUNIMI I TË DHËNAVE DHE SHPËRNDARJA

P. PËRPUNIMI I TË DHËNAVE

Vendimi për të përdorur hedhjen e automatizuar të të dhënave kundrejt asaj manuale u bazua pjesërisht në afatet kohore dhe buxhetin në dispozicion. Faktorë të tjerë, të tillë si ekzistenca apo pamundësia për të zbatuar teknologji më të sofistikuar, po ashtu u morën në konsideratë.

Teknologjia e skanimit të imazheve është një sistem i përdorur për të kapur të dhënat nga një pyetësor (formular) me një sasi të kufizuar të ndërhyrjes njerëzore: pasi format e pyetësorit janë skanuar, imazhet ruhen dhe kalojnë në një nënsistem IMR/ICR që përpiqet të kuptojë përmbajtjen e përgjigjes. Në varësi të procesit të njohjes, sistemi IMR/ICR ose e pranon rezultatin ose e refuzon atë.

READSOFT FORMS është një aplikacion i programit për kapjen dhe menaxhimin automatik të informacionit nga format/pyetësorët. ReadSoft skanon, interpreton dhe verifikon format, pastaj transferon të dhënat në një sistem të përcaktuar. Për Censurin e Popullsisë dhe Banesave, INSTAT kishte një kontratë me kompaninë READSOFT. Kjo kontratë përfshinte zhvillimin e një Pakete për Kontrollin e Censurit, me karakteristika të zgjeruara për të gjurmuar cilësinë e të dhënave, si dhe luksin e të dhënave brenda sistemit të skanimit.

Në lidhje me dimensionin e saktësisë, shumë përpjekje u bënë për testimin dhe përshtatjen e Paketës së Kontrollit të Censurit. Detyra kryesore për 10 punonjës të INSTAT-it nga muaji prill deri në tetor ishte të testonin, zgjidhnin problemet dhe të komunikonin ndonjë problem të hasur me zhvilluesit e READSOFT. Pavarësisht disa problemeve fillestare, kur filloi skanimi i materialeve të Censurit, në nëntor 2011 sistemi i skanimit ishte i qëndrueshëm mjaftueshëm për t'u përdorur.

Sistemi edhe pse përfshinte mekanizma shumë të sofistikuar të interpretimit, një numër i caktuar operatorësh KFI (Key For Image) ishin të nevojshëm për të korrigjuar gabimet dhe për arsye të qarta, jo të gjithë ishin të kualifikuar sa duhet për këtë. Si pasojë, kishte dy kërkesa të rëndësishme në këtë fazë: Verifikimi duhet të ishte i thjeshtë dhe i shpejtë dhe operatorët KFI nuk duhet të ishin në gjendje të shtonin gabime të tjera. Zgjidhja nga INSTAT-i ka qenë i ashtuquajtur "Verifikimi Mass" (në masë): imazhet e të gjithë karaktereve të interpretuara shfaqeshin si një grup në bazë të vlerës së tyre. Nëse një karakter shfaqej në grupin e gabuar, verifikuesi thjesht e zgjidhte atë dhe më pas ai automatikisht do të shkonte në fushën që e përmbante atë për ta korrigjuar. Së pari, u veriikuan numrat, pastaj shkronjat dhe së fundmi fushat me zgjedhje.

Faza tjetër ishte verifikimi i fushave që përmbanin vlerat e përzgjedhura në fazën e mëparshme ose që kishin një nivel të ulët të saktësisë të interpretimit; këto u verifikuan manualisht nëpërmjet shfaqjes së imazheve. Në këtë fazë u verifikuan gjithashtu fushat që nuk respektonin rangjet e paracaktuara të vlerave.

Një proces paralel, përsa i përket dimensionit të saktësisë u vu në zbatim për sigurimin e cilësisë: një grup i zgjedhur operatorësh kontrolloi për herë të dytë të gjithë pyetësorët individualë të markuar me të paktën 4 të dhëna jo të qëndrueshme. Një aplikacion i veçantë u krijua për të treguar imazhet e pyetësorëve dhe vlerat e ruajtura në fusha të ndryshme, duke evidentuar vlerat jo të qëndrueshme. Kështu, objektivi nuk ishte për të korrigjuar gabimet e anketuesit, por të sigurohej që mospërputhja nuk shkakohej nga keqinterpretimi i sistemit. Një tjetër komponent në dispozicion për sigurimin e cilësisë ka qenë mbikëqyrja, e përdorur për kontrollin e dyfishtë të procesit të verifikimit. Një në njëzetë pyetësorë u dërguan për mbikëqyrje dhe operatorët mbikëqyrës kishin për detyrë të konfirmonin të gjitha fushat e verifikuara.

Rekrutimi i operatorëve të përpunimit të të dhënave u bazua në procedurat formale dhe standardet e kërkuara për këtë proces. Vlerësimi dhe përzgjedhja e kandidatëve u bazua në kriteret e mëposhtme: i) shtetësia shqiptare, me banim në Tiranë; ii) diplomë e shkollës së mesme; iii) njohuri të mira të Microsoft Office; iv) mosha 18-50 vjeç; v) aftësi të mira komunikimi.

Shpallja e vendeve të lira u botua në dy gazeta të përditshme kombëtare për dy ditë, përkatësisht 5 dhe 7 nëntor dhe në faqen zyrtare të INSTAT-it për pesë ditë duke filluar nga data 5 nëntor 2011. Përshkrimi përkatës i punës u përgatit nga drejtoria e TI-së së INSTAT.

Numri i aplikimeve ishte dyfishi i numrit të vendeve të lira që kërkoheshin. Përzgjedhja u bë nga një komision vlerësues i krijuar për këtë qëllim dhe në bazë të kriterëve të përcaktuara nga INSTAT, pas vlerësimit të saktë të dokumenteve që u bashkëngjiteshin aplikimeve të dorëzuara. Konkretisht, u rekrutuan 120 operatorë.

Personeli filloi punën në 10 nëntor 2011 dhe vazhdoi deri më 24 prill 2012, në dy turne. Veprimtaria e personelit fillimisht e parashikuar për 4 muaj u zgjat me 1,5 muaj. Kjo duke marrë parasysh parashikimin kohor për përpunimin e pyetësorëve të mbetur të Censurit, pyetësorëve të APC-së dhe listave të ndërtesave.

- a. Suksesi i procesit të kapjes së të dhënave varet në një masë të konsiderueshme nga trajnimi i stafit të përfshirë në operacionet e kapjes së të dhënave, përsëri pjesë e dimensionit të saktësisë. Manuale të veçanta dhe seanca trajnimi u organizuan për aktorët e ndryshëm të përfshirë në fazën e kapjes së të dhënave: operatorët e skanimit, verifikuesit, operatorët e sigurimit të cilësisë dhe kodifikuesit.
- b. Një Census i projektuar me gabime minimale në produktin përfundimtar është një burim i paçmuar për një komb. Për të marrë një rezultat të tillë, të dhënat duhet të kenë sa më pak gabime dhe mospërputhje. Editimi i Censurit është procesi i zbulimit të gabimeve që janë bërë gjatë dhe pas mbledhjes dhe hedhjes së të dhënave dhe korrigjimi më pas për të përmirësuar cilësinë e të dhënave.
- c. Procesi i pastrimit mund të përshkruhet me dy komponentë:
 - *Editimi* është inspektimi sistematik dhe korrigjimi i përgjigjeve sipas rregullave të paracaktuara të editimit. Editimi bëhet për të siguruar vlefshmërinë dhe qëndrueshmërinë e të dhënave individuale dhe marrëdhënieve midis anëtarëve në një familje dhe për të parë racionalitetin e të dhënave të agreguara. Publikimet e Censurit do të përmbanin disa të dhëna të pakuptimta nëse zyrat statistikore kombëtare nuk do të editonin rezultatet e Censurit apo të anketave. Editimi ul vlerësimet e shtrembëruara, lehtëson përpunimin, dhe rrit besimin e përdoruesit. Megjithatë, editimi nuk mund të korrigjojë të gjitha gabimet e Censurit, duke përfshirë përgjigjet e pyetësorëve që janë të qëndrueshme, por janë në fakt raste ku është gabuar nga ana e të anketuarve ose të regjistrimeve jo të sakta nga ana e anketuesve.
 - *Imputimi* është procesi i zgjidhjes së problemeve në lidhje me përgjigjet boshe, të pavlefshme, ose kontradiktore të identifikuara gjatë editimit. Imputimi realizon ndryshimin e një ose më shumë përgjigjeve apo vlerave boshe në një rekord ose disa rekordeve që editohen për të siguruar që të dhënat të jenë koherente. Vlerat e imputimit për njësi ku ka gabime ose vlera boshe gjenerohen duke përdorur njësi të tjera nga njësia e banesës, individit, apo personave të tjerë të familjes, gjithnjë në përputhje me procedurat e specifikuar. Rekordet duhet të plotësojnë të gjitha rregullat e editimit pas imputimit. Imputimi i një numri minimal variablash është zakonisht mënyra më e mirë, duke ruajtur të dhënat e pandryshuara, sa më shumë të jetë e mundur.

Vlerësimi i ndikimit të procedurave të pastrimit të të dhënave konsiston në krahasimin e të dhënave pas korrigjimit determinist me të dhënat koherente të pastruara të përfuara nga zbatimi i procedurës së editimit dhe imputimit.

Në mënyrë që të mundësohet ky vlerësim, u morën parasysh treguesit në nivel agregat, të cilët morën në konsideratë ndryshimet e prodhuara në numër dhe/ose rëndësi. Treguesit në nivel variablash janë marrë gjithashtu në konsideratë, në mënyrë që të theksojnë diferencat e prodhuara në shpërndarjen e secilit variabël. Seksioni 2.4 i këtij raporti jep informacion të detajuar në vlerësimin e saktësisë së editimit dhe imputimit.

Q. SHPËRNDARJA

Disa takime me donatorët dhe përdoruesit u mbajtën për të diskutuar mbi idetë e tyre në lidhje me Programin e Shpërndarjes së të Dhënave të Censurit të 2011, në përputhje me përcaktimin e dimensionit të rëndësisë. Të gjitha komentet dhe sugjerimet u mbledhën dhe u paraqitën në një plan të organizuar për përdoruesit e të dhënave, në një seminar final të mbajtur në shkurt 2012. Komentet u shqyrtuan me kujdes dhe INSTAT-i u informua lidhur me nevojat dhe pritshmëritë e përdoruesve. Informacioni i marrë gjatë konsultimeve ishte i rëndësishëm për të përmirësuar Programin e Shpërndarjes së Censurit të 2011.

INSTAT vuri në funksionim një faqe interneti të dedikuar për Censurin ku jepej informacion në lidhje me kryerjen e Censurit dhe progresin e tij. Një seksion i veçantë i faqes së internetit ishte dedikuar për komunikimet me shtetasit gjatë Censurit. Një tjetër seksion përmbante publikimin e rezultateve të Censurit dhe aksesin në të dhënat mikro dhe makro.

Të gjitha rezultatet përfundimtare të Censurit të popullsisë u shpërndanë nëpërmjet faqes së internetit të Censurit, si një kanal kryesor i shpërndarjes. INSTAT përdori PC-Axis si mjetin e tij strategjik për shpërndarjen e të dhënave për një kohë të gjatë dhe të gjitha rezultatet e Censurit u vunë në dispozicion nëpërmjet kësaj faqeje. Të dhënat e Censurit u vunë në dispozicion edhe në formatin excel për përdoruesit më pak të familjarizuar.

INSTAT ka vënë në dispozicion në faqen e Internetit një kampion prej 3% të të dhënave mikro të Censurit, të dobishme për përdoruesit, të cilët janë duke bërë punë kërkimore. Përdoruesit mund të përdorin të dhënat mikro për të studiuar marrëdhëniet midis variave të Censurit që nuk janë të paraqitura në tabelat ekzistuese të publikuara. Të dhënat janë kofidenciale dhe përfaqësuese në nivel qarku. Duke ruajtur kofidencialitetin, këto skedarë me të dhëna mikro lejojnë përdoruesit me nevoja të veçanta për të përgatitur pothuajse çdo tabelë.

Censuset kombëtare janë me vlerë më të madhe në qoftë se rezultatet e tyre mund të krahasohen midis vendeve. Kjo është arsyeja pse BE po merr hapa për të harmonizuar produktet e Censurit. Legjislacioni i BE- së mbi Censurin e popullsisë dhe banesave ka përcaktuar 60 hiperkuba (hypercubes) të detyrueshme për shtetet anëtare. Duke qenë se Shqipëria nuk është një vend anëtar i BE-së, nuk ishte e detyruar të siguronte këto hiperkuba të EUROSTAT-it, por INSTAT mori vendim për të vënë në dispozicion një pjesë të madhe të tyre (më shumë se 50) deri në fund të vitit 2014. Formatin teknik që do të përdoret për transmetimin e të dhënave do të jetë formati i shkëmbimit të të dhënave statistikore dhe metadateve (SDMX).

Shkëmbimi i të dhënave statistikore do të plotësohet me metadata-t që lehtësojnë interpretimin e të dhënave numerike, duke përfshirë përkufizimet specifike të vendit, si dhe metadata-t mbi burimet e të dhënave dhe çështjeve metodologjike.

1.5 VROJTIMI I PUNËS NË TERREN TE CENSURIT⁶

Siç u përmend në seksionin M, gjatë periudhës së Censurit të 2011 të Shqipërisë, Projekti i Asistencës Teknike ngriti një ekip ekspertësh kombëtarë dhe ndërkombëtarë për të mbështetur INSTAT-in në aktivitetet në terren. Në marrëveshje me INSTAT, qëllimet kryesore të këtij aktiviteti ishin të mbështesnin koordinimin dhe monitorimin e operacioneve në terren, të mbështesnin anketuesit, kontrollorët dhe mbikqyrësit në aktivitetet e numërimit dhe në përgjithësi, të siguronin zbatimin e duhur të metodologjisë së Censurit të projektuar nga INSTAT në bashkëpunim me Projektin e Asistencës Teknike të BE-së.

Ekipi i ekspertëve përbëhej në 6 ekspertë kombëtarë dhe 13 ndërkombëtarë. Secili ekspert u caktua për të ndjekur punën në një qark dhe për një periudhë kohore 10 ditore. Nga pikëpamja e përqendrimit të madh të popullsisë në Tiranë, disa ekspertë u caktuan për këtë qark. Ekspertët kombëtarë u bashkuan me ekspertët ndërkombëtarë për të transferuar ekspertizën. Ndiqma u shtri në 36 rrethet e Shqipërisë. Gjatë aktivitetit të ndihmës në terren, ekipi i ekspertëve afatshkurtër u plotësua nga udhëheqësi i Ekipit të Projektit të Asistencës Teknike të BE-së dhe eksperti kryesor mbi Metodologjinë e Censurit dhe Logjistikës.

Një përmbledhje e monitorimit të punës në terren është paraqitur më poshtë.

Trajnimi dhe materialet e Censurit

Pothuajse pa përjashtim, ekspertët raportuan se trajnimi i marrë nga mbikqyrësit dhe kontrollorët u konsiderua prej tyre si mirë deri shumë mirë. Megjithatë, ekspertët e projektit raportuan se disa kontrollorë mund të kishin nevojë për më shumë trajnim dhe mbikëqyrje. Çështja më shpesh e raportuar ishte se kontrollorët nuk monitoronin dhe korrigjonin rregullisht pyetesorët e Censurit të plotësuar nga anketuesit, gjë që u vu në dukje edhe në trajnimin e anketuesve, pasi

⁶ Kjo pjesë bazohet në 19 raportet e ekspertëve kombëtarë dhe ndërkombëtarë të zgjedhur për të mbështetur, koordinuar dhe monitoruar punën në terren.

ka pasur disa raste ku anketuesit kanë qenë më pak të trajnuar. Kjo mund të ketë qenë e lidhur me zëvendësimin e stafit gjatë trajnimit ose periudhës së numërimit. E vetmja çështje për të cilën është përmendur në mënyrë të përsëritur nevoja për trajnim më të gjerë, ishte hartografia dhe tema të lidhura me të.

Vlerësimi i përgatitjes logjistike të punës në terren në termat e sigurimit të materialeve të terrenit në kohë dhe të plota ishte shumë i favorshëm. Të gjitha zyrat e Censurit dhe stafi i terrenit morën materialet e tyre në kohë. Nuk pati raportim për kuti të anketuesve të ngatërruara, edhe pse disa kishin numër të pasaktë të pyetësorëve. Përveç kësaj, ishte e nevojshme të zëvendësoheshin rreth 5.000 pyetësorë për shkak të shtypshkrimit, kapjes së gabuar ose dëmtimit. Në perspektivën e numrit të përgjithshëm këto çështje mund të konsiderohen si të papërfillshme.

Kërkesa për pyetësorë shtesë ose një rishpërndarje të tyre ka qenë e domosdoshme në disa qindra ZC. Në përgjithësi, INSTAT arriti të sigurojë këto furnizime të reja në kohë, edhe pse ka pasur raportime për vonesa në zonat e numërimit për shkak të mungesës së pyetësorëve.

Stafi i terrenit

Raportime të ndryshme janë bërë për largimin e stafit të terrenit: kjo ishte veçanërisht mbizotëruese gjatë trajnimit, por gjithashtu e dukshme gjatë numërimit në terren. Në shumicën e rasteve këto largime nga mësimi u zëvendësuan me persona nga lista rezervë, por një pjesë e tyre ishin personel i rekrutuar rishtazi. Zyrat e INSTAT në rrethe ose punonjësit e zyrave qendrore ishin në gjendje për të trajnuar në mënyrë efektive personel shtesë kur ishte e nevojshme. Në pak raste puna në terren është vonuar ose ndërprerë nga largimi i stafit të terrenit. Në përgjithësi, këto raste kanë qenë të izoluar, por në disa rrethe çështja ka qenë më shumë strukturore: gjatë vizitave në terren të ekspertëve shumë pak nga stafi i rekrutuar mungonin në terren. Vëmendja e veçantë nga stafi i zyrave qendrore të INSTAT dhe mbështetja e ekspertëve bëri që numërimi të marrë rrugën e duhur përsëri në këto zona.

Ekspertët mbështetës të terrenit konsideruan shumicën e anketuesve si të mirë dhe të përkushtuar në punën e tyre. Një pjesë e vogël e tyre e kryen punën nën standarde dhe vetëm pak prej tyre ishin krejtësisht të papranueshëm. Në përgjithësi, cilësia e anketuesve në zonat urbane duket të jetë disi më e mirë se sa në zonat rurale. Në lidhje me cilësinë e kontrollorit, mbikqyrësit dhe koordinatorëve të rretheve, vlerësimi ishte edhe më i mirë, disa prej tyre treguan standarde pune jashtëzakonisht të larta, megjithatë u raportuan edhe këtu disa raste me performancë të dobët. Ekspertët gjithashtu kanë raportuar shpesh marrëdhënie shumë të mira dhe konstruktive ndërmjet anketuesve, kontrollorëve, mbikqyrësve dhe koordinatorëve të rretheve.

Në disa rrethe u raportuan probleme lidhur me stafin e terrenit, të cilët ishin të paqartë në lidhje me kushtet e pagesës dhe pagesat e të cilëve u vonuan. Kjo e fundit ishte pjesërisht për shkak të informacionit administrativ apo dokumentave që nuk u siguruan nga stafi i terrenit dhe pjesërisht nga vonesat administrative në pagesa. Në disa raste kjo çoi në një grevë të përkohshme, e cila megjithatë nuk pati ndikim të rëndësishëm në Censur.

Zyrat e Censurit dhe procedurat administrative

Gjatë misioneve mbështetëse në terren janë vizituar mbi 150 zyra të rreth 400 zyrave të Censurit. Një ndryshim i madh është gjetur në lidhje me cilësinë e këtyre zyrave. Ndërsa shumica ishin të përshtatshme për qëllimin e Censurit, një numër i konsiderueshëm kishte probleme në lidhje me hapësirën, mobilimin, sigurinë dhe aksesueshmërinë gjatë orarit të punës. Në disa raste u siguruan zyra të reja, apo u përmirësuan zyrat ekzistuese.

Gjendja e zyrës së Censurit është përmendur rregullisht si një arsye për të mbajtur pyetësorët e plotësuar në shtëpitë e anketuesëve ose kontrollorëve. Megjithatë, edhe në raste të tjera, kjo ishte praktikë standarde në ditët e para të regjistrimit, e cila nuk ishte në përputhje me procedurat e parashikuara nga INSTAT. Në raste të ndryshme ekspertët kanë qenë të dobishëm në përcjelljen e mesazhit që pyetësorët e plotësuar të kthehen dhe të ruhen në zyrat e Censurit. U vu re se më pas kjo u zbatua pothuajse kudo në vazhdimësinë e numërimit.

Metodologjia

Përgatitja e hartave të Censurit të popullsisë është konsideruar me cilësi të lartë dhe kanë qenë shumë të dobishme në terren. Ka pasur vetëm pak raste ku kufijtë e ZC-ve kanë ngritur probleme. Për zona të veçanta me ndërtime të mëdha të reja infrastrukturore ose zona të banuara të ndërtuara rishtas, hartat kërkonin përditësim thelbësor.

Në përgjithësi, inventari i ZC-ve dhe përditësimi i hartave është konsideruar të ishte i suksesshëm dhe efektiv. Megjithatë, ka pasur disa raportime që përmendnin mospërputhjet midis hartave të anketuesve dhe realitetit në terren. Gjithashtu, një numër i kontrollorëve kishte keqkuptuar parimet e përditësimit, duke rezultuar në të dhëna të pa sakta bazë për banesat. Ky problem ishte i përqendruar në disa zona.

Sipas stafit të terrenit dhe ekspertëve, manualët e ndryshëm janë konsideruar të dobishëm dhe përmbanin një nivel të konsiderueshëm detajesh. Megjithatë, u gjet se konsultimi aktual në terren ishte i kufizuar dhe dokumentacioni është konsideruar më shumë si material trajnimi sesa si referencë praktike gjatë punës në terren.

Në të gjitha rrethet, regjistrimi i banesave kolektive filloi vetëm në javën e 3-të të numërimit. Si pasojë, ndihma dhe vlerësimi i kësaj pjese të procesit ishte kryesisht jashtë rrethit të ekspertëve. Po ashtu, gjatë periudhës së numërimit të mbuluar nga ekspertët, nuk janë bërë përpjekje për të numëruar të pastrehët.

Gjatë numërimit, si rregull i përgjithshëm, metodologjia e regjistrimit është ndjekur si duhet. Teknika e intervistës dhe plotësimi i saktë i pyetësorëve janë përmirësuar dukshëm në sajë të praktikës dhe nga informacioni i marrë prej kontrollorëve. Në bazë të shqyrtimit të rreth dy mijë pyetësorëve, konkluzioni i ekspertëve ishte se në përgjithësi formularët e plotësuar ishin të një standardi të mirë. Edhe pse në kuadër të punës së 12 mijë anketuesve u vërejt një variacion i konsiderueshëm, vetëm një pakicë e vogël është konsideruar me cilësi të papranueshme.

Duhet të theksohet se studimi i kujdesshëm dhe respektimi i manualit të anketuesit do të kishte shmangur pothuajse të gjitha këto gabime. Kjo do të thotë se kontrollorët jo gjithmonë i referoheshin manualit për korrigjimet e pyetësorëve.

Mbikëqyrja dhe raportimi

Në pjesën më të madhe të zonave, kontrollorët ishin në gjendje të takoheshin me anketuesit e tyre përditë. Në zonat më të largëta kjo nuk ishte gjithmonë e mundur, por megjithatë kontakti i përdorur ka qenë i rregullt. Forma e kontaktit vizual mes kontrollorëve dhe mbikqyrësve ishte zakonisht më e vështirë. Në zonat e vështira për t'u arritur mbajtja e kontakteve të rregullta sillte ngarkesë të madhe për mbikqyrësit duke tejkaluar pjesën e menaxhueshme. Në lidhje me komunikimin në terren, sigurimi i kartave standarde SIM për të gjithë stafin e terrenit ishte shumë efektive dhe e vlefshme, pasi lejonte komunikimin pa pagesë mes anketuesve, kontrollorëve, mbikqyrësve, koordinatorëve të rretheve dhe punonjësve të zyrave qendrore të INSTAT-it.

Ekspertët raportuan se prania e stafit të INSTAT-it në rrethe ka pasur një ndikim të favorshëm në cilësinë e numërimit. Në disa raste punonjësit e zyrave qendrore ndeshën çështje të vështira (refuzime, marrëdhëniet me autoritetet, këshilla për trajnimin e anketuesve, kontrollorëve dhe mbikqyrësve) dhe ishte një mbështetje efektive për koordinatorin e rrethit.

U vërejt se në gjysmën e parë të periudhës së numërimit në shumë zona, fokusi i mbikëqyrjes ka qenë më shumë në çështjet administrative se sa në kontrollin e cilësisë. Numri i pyetësorëve të pakontrolluar në zona të caktuara shpjegon vonesën në përfundimin e procedurave të numërimit. Me mbështetjen e ekspertëve, vëmendja e kontrollorëve dhe mbikqyrësve u ri'drejtuara në detyrat e fundit aty ku ishte nevoja, gjithashtu duke ndihmuar në identifikimin e mospërputhjeve që kërkonin rishikim më të thellë të pyetësorëve. Megjithatë, është vërejtur se shumica e kontrollorëve ishin të ndërgjegjshëm se është bërë kontrolli i pyetësorëve të kthyer çdo ditë në përputhje me metodologjinë e zhvilluar.

Mjeti i Monitorimit të Censurit, bazuar në krijimin e një baze të banesave që do të numëroheshin menjëherë para Censurit dhe një sistem të përditshëm raportimi me SMS për numrin e banesave, NJEF-ve dhe personave të numëruar, si dhe numrin e refuzimeve të hasura, duket se ka qenë informativ dhe e ka mundësuar INSTAT-in për të mbajtur vazhdimësinë e procesit.

Paralelisht me raportimin me SMS, progresi i përditshëm është komunikuar në sajë të hierarkisë së Censurit duke përdorur format përmbledhëse ditore dhe të komunikimit me celularë. Në këtë sistem janë vënë re gjithashtu disa prej problemeve të lartpërmendura. Rezultatet e të dy sistemeve të raportimit treguan një mospërputhje relativisht të vogël por të rëndësishme.

Lidhjet dhe refuzimet

Me disa përjashtime, fushatës publicitare të Censurit i mungonte shikueshmëria: posterat nuk janë parë në rrugë po ashtu edhe rreth zyrave të Censurit. Megjithatë, pjesa më e madhe e familjeve ishin në dijeni të Censurit dhe ishin shumë të gatshme për të marrë pjesë. Nga sa raportohet, shumica e popullsisë është arritur të informohet në mënyrë efektive nga radio dhe mesazhet televizive edhe pse informacioni se pse është duke u zhvilluar Censuri dhe çfarë do të ndodhë me të dhënat e Censurit të popullsisë, ka qenë më pak i njohur.

Mbështetja nga autoritetet vendore, dhe në veçanti nga Komisionet Lokale të Censurit, varion ndërmjet bashkive dhe komunave të ndryshme. Kryesisht, autoritetet ishin mbështetëse, duke filluar nga mbështetja pasive drejt angazhimit aktiv dhe qëndrime të të menduarit paraprirës. Vetëm në pak raste ekspertët morën raporte të mungesës së mbështetjes.

Përveç kësaj, probleme të zakonshme lidhur me shkallën e ulët të përgjigjeve në zonat urbane, kanë ndodhur në disa zona të Tiranës. Stafit i Censurit arriti të zgjidhte një numër të mirë të refuzimeve fillestare dhe i dha mundësinë publikut që të numërohej në javët në vazhdim, duke regjistruar kështu një numër tjetër të konsiderueshëm.

PËRFUNDIME

Sipas mendimit të përgjithshëm të ekspertëve dhe për aq sa vrojtimet në terren mund të lejojnë, Censusi i Popullsisë dhe Banesave 2011 në Shqipëri plotëson standardet ndërkombëtare dhe mund të konsiderohet një sukses në lidhje me zbatimin e Censurit, i cili reflekton edhe punën përgatitore të kryer nga INSTAT me mbështetjen e Projektit të Asistencës Teknike të BE-së.

U identifikuan probleme të ndryshme në terren, por, në raport me numrin e stafit të përfshirë dhe shkallën e përgjithshme të operacionit, këto nuk pritet të kenë ndonjë ndikim të madh në rezultatet e Censurit. Për më tepër, në shumicën e rasteve, INSTAT duket se ka qenë në gjendje për t'i zgjidhur çështje të tilla.

1.6 VROJTIMI I PUNËS NË TERREN TË APC-SË⁷

Siç u përmend në seksionin O, gjatë periudhës së numërimit të APC-së, një ekip i ekspertëve vendas dhe ndërkombëtarë u ngrit nga Projekti i Asistencës Teknike për të ndihmuar INSTAT-in në aktivitetet në terren. Në marrëveshje me INSTAT-in, qëllimet kryesore të këtij aktiviteti ishin, të mbështesnin INSTAT-in për të siguruar pavarësinë e APC-së nga Census-i, të mbështesnin dhe monitoronin aktivitetet e trajnimit, të mbështesnin dhe monitoronin procesin e mbledhjes së të dhënave të APC-së duke i ofruar inpute metodologjike stafit në terren, për të siguruar një cilësi të lartë të të dhënave të mbledhura nga anketuesit. Një përmbledhje e vëzhgimit të punës së APC-së në terren jepet më poshtë.

Trajnimi

Trajnimi i anketuesve dhe mbikqyrësve u zhvillua në Durrës në datat 11-15 nëntor 2011. Programi i trajnimit ishte përgatitur dhe menduar mirë, duke qenë një progresion në rritje i njohurive dhe zbatimit. Opinioni i përgjithshëm i ekspertëve është se trajnimi ishte përgjithësisht efektiv dhe shpërndarja e informacionit ishte e përshtatshme për individët që merrnin pjesë, studentët dhe më të rriturit.

Një sesion i veçantë u mbajt për mbikqyrësit dhe stafin e INSTAT-it, i cili ishte përfshirë në Anketën e Pas Censurit. Kjo ishte efektive për përmbledhjen e informacionit të kërkuar në pyetësor dhe dërgimin e kërkesave për mbikqyrësit për të ndihmuar me përditësimin e hartës, identifikimin e njësisë në ndërtesë dhe kontrollin e përgjithshëm të pyetësorëve pasi kishin përfunduar.

Afërsia në kohë e APC-së me atë të Censurit dhe përdorimi i të njëjtit staf për të dy anketat ka sjellë në disa raste planifikim në minutën e fundit. Kjo në mënyrë të pa evitueshme çon në një përdorim jo optimal të burimeve dhe vendimmarrje jo primare duke qenë se disponibiliteti i kohës shtynte drejt vendimeve të shpejta.

Disa anketues nuk morën pjesë në të gjitha seancat e trajnimit dhe në këtë mënyrë nuk mund të ishin të përgatitur plotësisht për të qenë efektivë në të gjitha situatat. Megjithatë, ata kishin mbështetjen e mbikqyrësve, të cilët kishin vetëm tre anketues për të menaxhuar.

Puna në terren

Ekspertët mbështetës të terrenit vlerësuan se stafi i APC-së të INSTAT-it ishte shumë i përkushtuar dhe ashtu siç kishte punuar edhe në Census, vazhdoi të japë përtej asaj që normalisht do të mund të pritej prej stafit edhe pse nuk ka qenë plotësisht i rikuperuar pas Censurit. Pavarësisht kohës së shkurtër në dispozicion për të përgatitur dhe shtypur të gjithë pyetësorët dhe dokumentet e nevojshme, stafi i INSTAT-it jo vetëm që siguroi materialet në kohë për trajnimin, por edhe hartat dhe formularët ishin në dispozicion për fillimin e anketës.

Skepticizmi fillestar se publiku nuk do të bashkëpunonte me një kërkesë të dytë për informacion mbi NJEF- të, u provua që nuk ishte i bazuar. Shkalla e përgjigjes ka qenë më e lartë se sa pritej për një anketë ad-hoc dhe siguroi një bazë të mirë për krahasimin e të dhënave me Censurin. Standardi i intervistimit ka qenë i lartë dhe asnjë nga të anketuarit nuk kishte ndonjë problem me faktin se të dhënat ishin mbledhur tashmë në Census. Refuzimet e raportuara në anketë ishin edhe më pak se në Census.

Shumica e intervistave janë realizuar në pragun e derës. Kjo ka shkurtuar kohën e intervistimit dhe u ka dhënë më shumë kohë anketuesve për të vizituar më shumë njësi. Nga diskutimet me intervistuesin ishte gjithashtu e qartë se manuali i anketuesit nuk e pasqyrore punën në terren pasi shumë njësi të tilla si "e vështirë për t'u kontaktuar" janë vizituar më shumë se tre herë, siç ishte specifikuar në manualin e anketuesit.

Gjatë misionëve të mbështetjes në terren në shumë pyetësorë janë shqyrtuar dhe janë identifikuar vetëm gabime të vogla. Këto gabime u korrigjuan para mbylljes së anketës ose përmes procesit të pastrimit të të dhënave. Shumica e të dhënave ishin në gjendje për t'u krahasuar me informacionin e Censurit për zonat e zgjedhura të numërimit.

Ndërtesave të ndërtaura që nga koha kur janë fotografuar hartat u janë vënë numra në vazhdimësi të sekuencës së ndërtesës. Megjithatë, meqenëse ndërtesave shtesë në zonat e numërimit u janë vënë numra nga anketuesit, nuk ishin domosdoshmërisht në të njëjtën sekuencë si në Census: kjo ka sjellë disa ndërhyrje manuale gjatë përputhjes së rekordeve.

⁷ Kjo pjesë bazohet në "Raportin e Anketës së Pas Censurit, 2011, Shqipëri, Instituti i Statistikave" hartuar nga eksperti ndërkombëtar Ed Swires-Hennessy dhe në raportin e misionit të ekspertit ndërkombëtar Ian White, ku përmbledhet vëzhgimi i tij për punën në terren të APC-së.

Anketa e Pas Censurit ka kontaktuar gjithashtu njerëzit në shumë ndërtesa jo-banuese për të identifikuar nëse ndonjë individ ka jetuar aty. Këta njerëz me shumë mundësi nuk do të jenë regjistruar gjatë Censurit duke qënë se nuk u bë asnjë monitorim i rreptë i anketuesve për të hetuar në ndërtesat jo-banuese.

Mbikëqyrja e përditshme në terren e anketës duket se është mbi-menaxhuar. Jo vetëm që secili anketues kishte një mbikqyrës (përgjithësisht përgjegjës për tre anketues), por i gjithë ekipi i APC-së ishte në terren për dy javët kryesore të anketës. Efektiviteti i kësaj mbikëqyrjeje shtesë mund të vihet në pikëpyetje: në të vërtetë me një anketë të tillë të shkurtër, e cila kishte një periudhë të gjerë trajnimi për anketuesit, ndoshta një mbikëqyrje e tillë ishte e panevojshme.

PËRFUNDIME

Sipas opinionit të përgjithshëm të ekspertëve dhe atë sa lejon vërtetimi në terren, APC-ja kishte një përgatitje të mirë dhe në bazë të vërtetimit, përgjithësisht u krye në mënyrë efektive dhe efikase, edhe pse me planifikim të vonuar në faza të ndryshme dhe përdorimin e të njëjtit staf si në Census. Anketa është menaxhuar mirë në terren duke i kushtuar shumë vëmendje detajeve të procesit nga punonjësit e INSTAT-it dhe mbikqyrësve.

Anketa është kryer me standarde ndërkombëtare dhe procesi është mbikqyrur nga ekspertët ndërkombëtarë. Disa çështje janë identifikuar përmes fazave të analizës por, është ndërmarrë punë shtesë për të hetuar dhe për të ardhur deri tek zgjidhja.

2. CILËSIA E TË DHËNAVE TË CENSUSIT

2.1 HISTORIKU

Në tetor të vitit 2011, në çdo banesë në Shqipëri u dërguan anketues për të numëruar personat me vendbanim të zakonshëm me anë të pyetësorëve të Censurit të shpërndarë nga INSTAT.

Pas plotësimit të pyetësorëve, një sërë procesesh u realizuan për hedhjen e të dhënave të cilat më pas do ti nënshtroheshin proceseve të editimit dhe imputimit. Figura II-1 jep një përmbledhje të procesit të përpunimit të të dhënave që u zbatua në Shqipëri për Censurin e Popullsisë dhe Banesave 2011.

Figura II-1 – Proceset për përpunimin e të dhënave të Censurit të Popullsisë dhe Banesave 2011

Si fillim, pyetësorët u skanuan dhe u koduan, për t’u caktuar vlera numerike fushave që përmbanin tekst të shkruar dhe ishin përzgjedhur. Për këtë, u zbatuan rregullat për kodimin dhe klasifikimet e standardizuara kombëtare, si: NACE Rev2 (Klasifikimi Statistikor i Aktiviteteve Ekonomike) dhe ISCO-88 (Klasifikimi i Standardeve Ndërkombëtare të Profesionit), të cilat mundësojnë krahasimin e të dhënave midis burimeve të ndryshme. Më pas, u krijua baza e të dhënave, duke siguruar vlefshmërinë e tyre me qëllim që vlerat për secilën pyetje të ishin brenda rangjeve që përcaktohen qartë në kornizën përkatëse për kodimin. Më tej, përgjigjet e gabuara dhe shumëfishe u lokalizuan dhe u pastruan.

Përgjigjet e shumëfishta janë ato raste kur anketuesi plotësonte më shumë se një pyetësor për familje ose numëronte të njëjtin person më shumë se një herë, ndërsa përgjigjet e gabuara janë ato raste kur personi nuk ka dhënë informacionin e nevojshëm për t’u hedhur në bazën e të dhënave. Pas pastrimit së përgjigjeve shumëfishe dhe të gabuara, një proces tjetër lidhur me korrigjimet deterministe u realizua për të zgjidhur rastet e mospërputhjeve në përgjigjet e dhëna dhe që mund të identifikoheshin në mënyrë të qartë. Këto korrigjime kishin të bënin në të shumtën e rasteve me kalimet logjike në pyetjet pasardhëse në pyetësorë.

Pas këtij procesi, të dhënat ishin gati për fazën e editimit dhe imputimit. Pas kësaj faze, të dhënat ishin të plota dhe të qëndrueshme.

Sidoqoftë, është e pashmangshme lënia jashtë procesit të numërimit të një numri të caktuar personash apo familjesh duke mos u numëruar në Census, të cilët duhen llogaritur me qëllim vlerësimin e rezultateve përfundimtare të Censurit. Përllogaritja e personave, që nuk u numëruan, u bë përmes proceseve të vlerësimit të mbulimit dhe përgjithësimin të rezultateve.

2.2 ÇËSHTJE PARAPRAKE

Gjatë Censurit duhen mbajtur parasysh disa çështje paraprake lidhur me personat që do të numërohen, të cilët nuk i takojnë NJEF-ve të zakonshme: persona që jetojnë në banesa kolektive.

Lidhur me banesat kolektive (si, për shembull: spitalet, qendrat terapeutike, manastiret etj.) nuk u evidentua ndonjë problem specifik: personat u numëruan si pjesë përbërëse e të njëjtës njësi ekonomike kolektive.

Përsa u takon individëve që kanë qenë në burg gjatë muajit tetor 2011, nga Ministria e Drejtësisë u sigurua një listë emërore e 4.576 të burgosurve në të gjithë vendin. Informacioni i marrë përfshinte: emrin, mbiemrin, atësinë, gjininë, vitin e lindjes dhe vendlindjen. Informacioni për rrethin, komunën/bashkinë, zonën e numërimit dhe kodin e banesës u sigurua nga sistemi GIS, në bazë të vendndodhjes gjeografike të burgjeve.

Variablat e tjerë që mungonin u plotësuan sipas kësaj procedure: Ministria e Drejtësisë dha informacion të përgjithshëm për nivelin e arsimimit të të burgosurve, informacion ky që u përdor për të përzgjedhur një kampion rastësor të personave që kishin të njëjtin nivel shkollimi. Për të siguruar informacionin e munguar, u krye imputimi bazuar në të dhënat e kampionit të përzgjedhur.

Në lidhje me pyetjen e ndjekjes së shkollës, përgjigjet e të burgosurve u imputuan se, aktualisht, nuk ndjekin asnjë shkollë. Lidhur me pyetjet sensitive, u imputua vetëm informacioni për gjuhën amtare, ndërsa informacioni për besimin fetar dhe grupin etno-kulturor u trajtua si informacion i munguar. Në Tabelën II-1 jepet shpërndarja e të burgosurve sipas nivelit arsimor.

Tabela II-1 – Shpërndarja e të burgosurve sipas nivelit arsimor në përqindje

Pa diplomë	Arsim fillor	7/8/9 vjeçare	E mesme	Arsim universitar
6,3	17,0	50,6	23,8	2,3

U numëruan 20.844 vizitorë si persona përkohësisht të pranishëm tek NJEF, të listuar në Listën 3 të pyetësorit, gjatë procesit të numërimit. Të dhënat e vizitorëve u krahasuan me të dhënat e individëve, ku u përdor programi kompjuterik Link King, i bazuar në programit statistikor SAS/AF, me qëllim identifikimin e të gjithë vizitorëve të numëruar në vendbanimin e tyre të zakonshëm dhe jo në NJEF ku gjendeshin si vizitorë. 4.691 vizitorët të cilët ishin numëruar më parë në vendbanimet e tyre të zakonshme u fshinë nga baza e të dhënave të vizitorëve.

Të dhënat për 16.153 vizitorët, të cilët nuk ishin numëruar, u imputuan në bazën e të dhënave duke përdorur informacionin e listës 3 për emrin, mbiemrin, gjininë, datëlindjen dhe vendbanimin e zakonshëm. Informacionet e tjera që mungonin, u trajtuan me anë të teknikës së imputimit probabilitar.

Përsa i takon pyetjeve sensitive, u imputua vetëm informacioni për gjuhën amtare, ndërsa informacioni për besimin fetar dhe grupin etno-kulturor u trajtua si informacion i munguar.

16.153 vizitorët iu shtuan në mënyrë rastësore NJEF-ve ekzistuese (duke mos krijuar NJEF të reja) në të njëjtin vendbanim të zakonshëm të deklaruar në Listën 3, për të mos ndryshuar numrin total të NJEF-ve në Shqipëri.

Së fundi, u trajtua problemi i informacionit të dubluar. Për të lokalizuar dublikatat, gjatë Censurit të Popullsisë dhe Banesave 2011 u përdor programi kompjuterik Link King, i karakterizuar nga dy veçori:

- Përputhshmëria e saktë e rekordeve, që mundëson gjetjen e rekordeve me të dhëna të njëjta.
- Përputhshmëria probabilitare e rekordeve, që mundëson gjetjen e rekordeve me të dhëna të cilat nuk janë njësoj por kanë probabilitet të lartë për të qënë të dubluar.

Variablat identifikues të individit: emri, atësia, mbiemri, datëlindja, gjinia dhe vendbanimi i zakonshëm u përdorën për gjetjen e dublikatave. Pas procesit të hedhjes së të dhënave të pyetësorëve të Censurit, në bazën e të dhënave numëroheshin 2.802.082 të dhëna individuale. Këto të dhëna u përpunuan me anë të Link King ku rezultoi se 49.905 rekorde ishin të dubluara. Rekordet e dubluara u pastruan nga baza e të dhënave.

Rekordet me përputhshmëri probabilitare u trajtuan në nivel NJEF-je dhe vetëm në rastet kur të gjithë anëtarët e NJEF-së rezultuan të dubluar, NJEF-ja dhe individët u konsideruan të dubluar duke u fshirë nga baza e të dhënave. Pas ekzekutimit të programit Link King, 4.995 NJEF kishin informacion të dubluar për 18.105 anëtarët e tyre. Në fund të procesit të krahasimit, baza e të dhënave kishte 722.260 NJEF nga 727.255 para këtij procesi dhe përkatësisht 2.783.977 individë. Rezultatet e trajtimit të informacionit të dubluar, jepen në Tabelën II-2.

Tabela II-2 – Shpërndarja e individëve pas pastrimit të përgjigjeve të gabuara dhe shumëfishe

Individët	Banesat kolektive	Të burgosurit	Vizitorët	Dublikata	Totali
2.786.491	11.023	4.576	16.153	- 18.105	2.800.138

2.3 PROCEDURA E EDITIMIT DHE IMPUTIMIT

2.3.1 Parimet e editimit

Ashtu si në të gjitha anketat, edhe në rastin e Censurit të Popullsisë dhe Banesave 2011 në Shqipëri ishte e zakonshme që të anketuarit të bënin gabime gjatë dhënies së përgjigjeve dhe anketuesit gjatë regjistrimit të tyre, gjë që rezultoi që një pjesë e të dhënave të ishin të pavlefshme. Mospërgjigjet, përgjigjet me shumë zgjedhje, përgjigjet me vlera jashtë rangjeve të caktuara dhe përgjigjet e pjesshme konsiderohen si përgjigje të pavlefshme. Mospërgjigjet mund të bëhen në mënyrë të paqëllimshme, për shembull: kur ndonjë anketues ka lënë pa bërë ndonjë pyetje, ka lënë pa zgjedhur ndonjë alternativë përgjigjeje, apo në mënyrë të qëllimshme kur i anketuari nuk e di përgjigjen ose nuk dëshiron të përgjigjet. Shkalla e mospërgjigjes mund të jetë e ndryshme midis pyetjeve. Zakonisht, për çështje, si: gjinia dhe gjendja civile, mospërgjigjet janë më të ulta, ndërsa për nivelin arsimor numri i mospërgjigjeve mund të edhe jetë më i lartë.

Gjithashtu, ka qenë e zakonshme që disa vlera brenda rangjeve të caktuara të konsideroheshin si të pavlefshme, pasi ato nuk përputheshin me vlera të tjera të pyetësorit, me informacionin ndihmës apo me përkufizimet. Për të lokalizuar këto gabime u hartuan rregullat e paracaktuara të editimit. Për shembull, rregulli që përcakton se një person nën moshën 16 vjeç nuk mund të ketë diplomë universitare, evidenton një gabim në rastin kur mosha e individit është pesë vjeç dhe niveli më i lartë arsimor i arritur është diploma universitare.

Mospërgjigja dhe mospërputhja mund të rezultojnë në njëanshmëri dhe probleme gjatë analizës së të dhënave, kështu që është e rëndësishme që korrigjimi i tyre të bëhet përpara se të dhënat të përdoren për analiza të mëtejshme. Kjo gjë është e domosdoshme të bëhet, pasi përdoruesit jo domosdoshmërisht kanë gjithë informacionin e nevojshëm për të bërë vlerësimin e mospërgjigjeve. Gjithashtu, kjo gjë parandalon aplikimin e metodave të ndryshme të editimit dhe imputimit, gjë që mund të rezultojë në vlerësime të pakrahasueshme ose kontradiktore.

Kur një rekord⁸ nuk është në përputhje me ndonjë nga rregullat e editimit, ai konsiderohet si rekord me gabime, por kjo nuk do të thotë që janë gabim të gjitha vlerat në të. Duhet të përcaktohet numri minimal i vlerave që duhen ndryshuar me qëllim që rekordi të përmbushë të gjithë rregullat e redaktimit në të njëjtën kohë. Kjo çështje lidhet ngushtë me nevojën për të ruajtur sa më shumë që të jetë e mundur informacionin fillestar, sipas përgjigjeve të të anketuarve.

Të dhënat e pavlefshme mund të imputohen me anë të korrigjimeve deterministe apo probabilitare. Imputimi determinist krijohet nga kufizime që, po të mos respektohen, rezultojnë në një gabim të identifikueshëm. Një shembull i editimit determinist është rasti kur tek pyetja: “Cili është vendbanimi juaj i zakonshëm?”, anketuesi ka shkruar “Tiranë” në kutinë e duhur, por ka harruar të zgjedhë përgjigjen “Në Shqipëri”. Në këtë rast gabimi identifikohet pasi, nëse personi ka lindur në Tiranë, ka lindur në Shqipëri. Gabimet deterministe mund të imputohen me anë të një procedure të thjeshtë “kusht-pasojë”.

Nga ana tjetër, një imputim probabilitar krijohet nga një rregull editimi që, po të mos respektohet, rezulton në një gabim të paidentifikueshëm. Një shembull i editimit probabilitar është: “Kur personi është i martuar sipas gjendjes civile mosha detyrimisht është mbi 14 vjeç”. Kur ky rregull nuk respektohet, gabimi nuk mund të identifikohet qartësisht: mund të jetë mosha gabim apo mund të jetë gjendja civile gabim. Në këto raste i referohemi qasjes bazuar në metodën Fellegi-Holt, që konsideron mundësinë për të gjetur numrin minimal të variablave për të ndryshuar në mënyrë që ti sigurojë rekordit të gjitha ndryshimet në të njëjtën kohë. Ky problem është i lidhur ngushtë me nevojën për të mbajtur sa më shumë të jetë e mundur informacionin fillestar të dhënë nga të anketuarit. Më i përshtatshëm për korrigjimin e këtyre situatave është imputimi.

Për të shmangur krijimin e njëanshmërisë, metoda e imputimit të mospërgjigjeve duhet të bazohet tek struktura e pyetjes dhe veçoritë e shpërndarjes së të dhënave të marra në analizë. Gjithashtu, duhet të merret parasysh mundësia se të dhënat që mungojnë nuk janë lënë boshe në mënyrë rastësore, dhe disa njerëz janë më shumë të prirur që të japin përgjigje jo të vlefshme. Për shembull, në Census ka patur më shumë gjasa që disa pyetje të jenë lënë bosh për fëmijët, si: vendbanimi i mëparshëm, ndërsa pyetjet për punësimin janë lënë pa plotësuar për personat mbi moshën 65 vjeç.

Metodat e imputimit me ngjashmëri janë të përshtatshme për këto lloj të dhënash pasi mund të trajtojnë njëkohësisht variablat kategorike dhe numerike dhe, nëse aplikohen saktë, këto metoda mund të vlerësojnë me saktësi veçoritë e shpërndarjes së të dhënave.

Në metodat e imputimit me ngjashmëri, të dhënat e pavlefshme (rekordet marrëse) lidhen në bazë të karakteristikave të marra në analizë me të dhënat e vlefshme (rekordet dhënëse). Vlerat e rekordeve dhënëse i kalojnë rekordeve marrëse për ti kthyer në rekorde të vlefshme. Metodat e imputimit me ngjashmëri shtrihen lehtësisht në aplikimet me shumë

⁸ Këtu, me fjalën rekord kemi parasysh grumbullimin e të dhënave të ndryshme që përkohë me një njësi të popullsisë së synuar (p.sh.: përgjigjet që ka dhënë një i anketuar në pyetësorin për individët).

variabla, ku disa variabla imputohen bashkërisht, duke lejuar zbatimin e kufizimeve komplekse të editimit. Kjo nënkupton vendosjen e rregullave të paracaktuara dhe garanton që vlerat e imputuara të respektojnë rregullat e editimit.

Përdorimi i imputimit ka tre avantazhe. Së pari, ashtu si rasti i përgjithësimeve të rezultateve në lidhje me mos përgjigjet, imputimi ka për qëllim të reduktojë njëanshmërinë në rezultatet që përftohen nga mospërgjigjet. Së dyti, duke i përcaktuar vlerat në nivel mikro, imputimi bën më të lehtë kryerjen e analizave dhe paraqitjen e rezultateve. Së treti, është e sigurt se rezultatet e përfuara nga analiza të ndryshme janë të qëndrueshme.

Imputimi ka edhe disavantazhet e veta. Së pari, ai nuk rezulton domosdoshmërisht në përlogaritje që të jenë më pak të njëanshme sesa ato që përftohen nga baza e paplotë e të dhënave. Së dyti, ekziston risku se ekspertët mund ti trajtojnë të dhënat e pastrura si përgjigjet fillestare të të anketuarit, duke zmadhuar saktësinë e vlerësimit.

Ekspertët, të cilët punojnë me baza të dhënash që përmbajnë vlera të imputuara, duhet të tregojnë kujdes, dhe në analizat e tyre të jenë të vetëdijshëm për shkallën e imputimit të variablave, si dhe hollësitë e procedurave që ndiqen. Përfshirja e shumë variablave në Censusin e Popullsisë dhe Banesave, ku gjithë variablat kushtëzohen teorikisht nga të dhënat që mungojnë dhe mospërputhjet, tregon për nevojën e një strategjie të përgjithshme për trajtimin e mospërgjigjeve të pyetjeve. Këto teknika nuk aplikohen vetëm për Censuset, por gjithashtu, ato përdoren gjerësisht për të siguruar qëndrueshmërinë e të dhënave që mbliidhen me anë të anketave me kampionim.

2.3.2 Strategjia për imputimin dhe editimin e Censurit të Popullsisë dhe Banesave

Objektivi kryesor i strategjisë për editimin dhe imputimin e Censurit, ishte krijimi i një bazë të dhënash të plotë dhe të qëndrueshme. Për këtë qëllim janë përdorur tre parime kryesore: i) imputimi i gjithë të dhënave që mungonin (përveç pyetjeve me deklaram të lirë) për të krijuar një bazë të dhënash të plotë dhe të qëndrueshme; ii) minimizimi i numrit të ndryshimeve të të dhënave; iii) sigurimi që gjithë ndryshimet e të dhënave të marra në analizë, nuk çenojnë cilësinë e të dhënave.

Në strategjinë për editimin dhe imputimin e Censurit të Popullsisë dhe Banesave 2011 në Shqipëri, u përfshinë katër procese të veçanta:

- Hapi 1 - *Imputimi determinist*: Për korigjimin e gabimeve të përsëritura u ndoq një procedurë deterministe. Gjithë korigjimet deterministe u aplikuan në situata ku përgjigjja gjykohej të ishte e saktë me një nivel të lartë sigurie, bazuar në informacionin e dhënë për të njëjtin rekord. Qëllimi kryesor pse u aplikuan këto korigjime ishte përmirësimi i lidhjes logjike mes të dhënave që do t'i nënshtroheshin hapave të mëtejshme të editimit.
- Hapi 2 - *Imputimi ndërmjet rekordeve*: Lidhja me personin e referencës brenda një NJEF-je është shumë komplekse. Përgjigja e kësaj pyetjeje mund të jetë e pasaktë për shkak të mospërgjigjeve apo se të dhënat që janë mbledhur nuk kanë lidhje logjike me variablat strukturorë si: mosha, gjinia dhe gjendja civile. Për më tepër, zbulimi i mospërputhjeve mes lidhjes me variablat strukturorë përfshin editim ndërmjet rekordeve. Për këtë arsye, nuk është e përshtatshme që imputimi i lidhjes me personin e referencës, të trajtohet duke zbatuar imputimin brenda rekordeve ose imputimin determinist. Imputimi i NJEF-ve "të ngjashme" është më efikas për gjetjen e vlerave të sakta të variablave strukturorë.
- Hapi 3 - *Imputimi brenda rekordeve*: synonte të zgjidhte gabimet e mospërgjigjes apo mospërputhjes së informacionit brenda variablave jostrukturorë. Avantazhi kryesor i kësaj qasjeje është se ajo kërkon të minimizojë numrin e ndryshimeve të nevojshme për të bërë korigjimin e një rekordi, duke minimizuar kështu ndryshimet tek të dhënat e marra në analizë.
- Hapi 4 - *Imputimi i bërthamave*: Është një tjetër lloj editimi që lidhet me bërthamat familjare. Gjithashtu, këto lidhje, mund të jenë shumë komplekse dhe përsëri, zgjidhja e mospërputhjeve në këtë nivel kërkon një imputim ndërmjet rekordeve. Ky veprim u krye si fazë e fundit e procesit të imputimit dhe editimit, në mënyrë që përputhshmëria e variablave të tjerë (sidomos, atyre strukturorë) të ishte tashmë e siguruar në hapat 2 dhe 3.

Një procedurë e mirë editimi është automatike, objektive dhe riprodhuese e cila rezulton në përdorimin efikas të vlerave të përputhshme dhe siguron që rekordet e imputuara të jenë të qëndrueshme dhe të lënë "gjurmë" kontrolli për qëllime të mëtejshme vlerësimi.

Stafi i INSTAT-it ka marrë udhëzime dhe është trajnuar për përdorimin e metodave statistikore dhe programeve të specializuara me qëllim pastrimin dhe vlerësimin e cilësisë së të dhënave. Ekzekutimi i këtyre proceseve rezultoi se të dhënat e Censurit ishin të plota dhe të përputhshme, që janë me rëndësi thelbësore për dimensionet e rëndësisë, saktësisë si dhe plotshmërisë së të dhënave, të cilat janë tre nga kriteret kryesore për cilësinë e të dhënave statistikore sipas Kodit Evropian të Praktikës së Statistikave.

E gjithë procedura e editimit dhe imputimit e përshkruar më sipër u aplikua për bazën e të dhënave të individëve. Lidhur me bazën e të dhënave për NJEF-të u aplikuan vetëm hapat 1 dhe 3, ndërsa për bazën e të dhënave për banesat u aplikua vetëm hapi 3.

2.3.3 Imputimi determinist

Përvoja e lidhur me testimin e pyetësorit, vuri në dukje një numër gabimesh që u hasën shpesh tek përgjigjet, gabime këto që mund të trajtoheshin lehtësisht në bazë të rregullave të editimit determinist. Zakonisht, këto lloj gabimesh janë si pasojë e gabimeve të anketuesve, të cilët nuk e kanë plotësuar pyetësorin siç duhet, të hartimit të pyetësorit që, në disa pjesë, nuk ka qenë mjaft i qartë ose të gabimeve të të anketuarit që ka dhënë përgjigjen.

Gjithë editimi determinist u aplikua në situata ku përgjigja është gjykuar të ketë qenë e saktë me një nivel të lartë sigurie, bazuar në informacionin e marrë nga pyetësori. Më poshtë paraqiten disa shembuj ilustrues :

Figura II-2– Gabimet deterministe për pyetjen në lidhje me “Shtetësinë”

6 Cila është shtetësia juaj?

Mund të zgjidhni më shumë se një

1 Shqiptare

2 Tjetër Specifiko

SHQIPTARE

3 PA SHTETËSI

Sic mund të kuptohet lehtë, gabimi që vihet në dukje në Figurën II-2 është si pasojë e një gabimi të anketuesit që, në vend të zgjedhë opsionin 1, ka plotësuar informacionin në opsionin 2: specifikimi i shtetësisë “Tjetër”. Manuali i anketuesit përcaktonte qartë udhëzimin se si duhej të plotësohej kjo pyetje dhe ndoshta, një hartim alternativ për pyetjen, sic ilustrohet edhe në Figurën II-3, do t’i kishte kufizuar gabimet e këtyre situatave:

Figura II-3 - Hartim alternativ për pyetjen lidhur me vendin e “Shtetësisë”

6 Cila është shtetësia juaj?

Mund të zgjidhni më shumë se një

1 Shqiptare

2 Tjetër Specifiko

3 PA SHTETËSI

Lidhur me madhësinë e kutive, që do të përdoren për sistemin OCR, ekzistojnë disa specifikime teknike që nuk lejojnë përdorimin e një zgjidhjeje të tillë. Situata, që ilustron në Figurën II-3, është identifikuar në 22.429 rekorde dhe pak a shumë ka të njëjtën madhësi edhe me disa pyetje të tjera me hartim të ngjashëm.

Një rast tjetër i rëndësishëm lidhur me pyetjen e “Shtetësisë”, në të cilin një numër i konsiderueshëm i të anketuarve nuk i kanë dhënë fare përgjigje kesaj pyetje. Kjo situatë ilustron në Figurën II-4.

Figura II-4 - Gabimet deterministe për pyetjet lidhur me “Shtetësinë”

5 Cila është vendlindja juaj?

1 Në Shqipëri

Kodi i rrethit

3

4

Qyteti/Fshati

T	I	R	A	N	A				

6 Cila është shtetësia juaj?

Mund të zgjidhni më shumë se një

1 Shqiptare

2 Tjetër

Specifico

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3 PA SHTETËSI

38 Cila është gjuha juaj amtare?

1 Shqip

2 Tjetër

Specifico

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Zgjidhja që u përdor, do të bazohej, kur ishte e mundur, tek të dhënat plotësuese që do të merreshin nga pyetjet “Vendlindja” dhe “Gjuha amtare”, me qëllim që të përcaktohej nëse personi kishte një shtetësi shqiptare. Numri i ndryshimeve të bëra nga ky korrigjim ishte 283.780.

Në të dhënat e Censurit situata e mëposhtme u identifikua 113.166 herë :

Figura II-5- Gabimet deterministe për pyetjet lidhur me “Lindshmërinë”

2 Gjinia 1 Mashkull 2 Femër

Të gjithë meshkujt dhe femrat më të vogla se 15 vjeç (të lindura pas 30 Shtatorit 1996) ► SHKOJNË TEK 38

36 A keni lindur fëmijë të gjallë?

1 PO, shkruaj numrin

0

2

2 JO ► SHKO TEK 38

37 Sa prej tyre jetojnë?

0

1

Ky gabim ndodh kur anketuesi ka zgjedhur opsionin 1 (mashkull) për pyetjen lidhur me gjininë e të anketuarit dhe më pas i ka bërë atij personi pyetjen 36 dhe 37 të Censurit. Manuali i Anketuesit shprehet qartë se këtyre pyetjeve duhet t’u

përgjigjen vetëm femrat e moshës 15 vjeç e lart, por ndoshta udhëzimi për kalimin në pyetjet pasardhëse në pyetësor ka krijuar paqartësi. Rregulli, “Të gjithë meshkujt dhe femrat më të vogla se 15 vjeç”, në disa raste është nënkuptuar si “meshkujt nën 15 vjeç” dhe “femrat nën 15 vjeç”. Këto raste ishin të thjeshta për tu korrigjuar pasi, pas verifikimit të emrit dhe gjinisë së të anketuarit, zgjidhja ishte thjesht që përgjigjet e pyetjeve 36 dhe 37 të lireshin bosh.

Lidhur me pyetësorin për NJEF-në u zbatuan dy rregulla kryesore deterministe: një për pyetjen “Pronësia e banesës” dhe e dyta për “Makinat ose furgonat”.

Lidhur me “Statusin e pronësisë së banesës”, në rast se përgjigja është 1, 2 ose 3, nuk kërkohej që të përcaktohej “Pronësia e banesës” në pyetjen pasardhëse. Kjo situatë tregohet në Figurën II-6.

Figura II-6 - Gabimet deterministe lidhur me pyetjet për “Pronësinë e banesës”

PYETËSORI I NJËSISË EKONOMIKE FAMILJARE

1 Cili është statusi i pronësisë së kësaj banese?

- 1 Pronar me akt ligjor, nuk paguan kredi
- 2 Pronar me akt ligjor, paguan kredi
- 3 Në proces të marrjes së aktit ligjor
- 4 Qiramarrës (paguaj qira)
- 5 Nuk paguaj qira

▶ SHKO TEK 3

2 Cila është pronësia e banesës?

- 1 Enti shtetëror i banesave
- 2 Person fizik ose familje
- 3 Kompani private
- 4 Ish - pronarët (para vitit 1945)
- 5 Tjetër

Stafi teknik i Censurit vendosi që t’i korrigjojë këto situata duke lënë bosh vlerën e pyetjes “Pronësia e banesës”, duke mundur korrigjimin e 48.283 raste.

Lidhur me “Makinat dhe furgonat” në pronësi të NJEF, situata më e rëndësishme paraqitet në Figurën II-7.

Figura II-7 - Gabimet deterministe lidhur me pyetjet për “Makinat dhe furgonat”

4 A ka në pronësi NJEF-ja makina ose furgona?

- 1 PO, shkruaj numrin
- 2 JO

2

Korrigjimi determinist që u aplikua për të zgjidhur këtë situatë ishte caktimi i vlerës 1 (Po) për pyetjen nëse NJEF ka në pronësi “Makina ose furgonë”. Me anë të kësaj procedure u korrigjuan 41.891 raste.

Në Shtojcën 1 renditen të gjitha korrigjimet deterministe që u aplikuan për të dhënat e Censurit të Popullsisë dhe Banesave 2011 në Shqipëri.

2.3.4 Imputimi ndërmjet rekordeve

Lidhja me personin e referencës ishte njëra nga pyetjet më komplekse të Censurit. Kjo pyetje mund të shihet në faqen 5 të pyetësorit të Censurit të Popullsisë dhe Banesave 2011.

Në Censurin e Popullsisë dhe Banesave 2011 në Shqipëri, për çdo anëtar u kërkua të plotësohej lidhja me personin e referencës. Përgjigjja e kësaj pyetjeje mund të jetë e gabuar për shkak të mospërgjigjeve apo për shkak të mungesës së lidhjes llogjike me të dhënat e tjera që janë mbledhur si: moshë, gjinia dhe gjendja civile.

Përgjigjet e gabuara të lidhjes me personin e referencës, ishin shqetësuese pasi kjo pyetje lidhet ngushtë me variablat strukturorë si: moshë, gjinia dhe gjendja civile. Në të vërtetë, nivelet e larta të mospërputhjes apo mospërgjigjes përsa i takon lidhjes me personin e referencës mund të ndikojnë tek cilësia e hapave të mëtejshme të imputimit, duke ulur kështu numrin e "dhënësve".

Gabimi i lidhjes me personin e referencës është i pamundur të korrigohet duke përdorur imputimin brenda të njëjtit rekord ose duke përdorur korrigjimin determinist. Për këtë arsye, u aplikua imputim ndërmjet rekordeve.

Gjithashtu, duhet theksuar se imputimi ndërmjet rekordeve mund të jetë më i fuqishëm në gjetjen e një vlere që respekton lidhjen llogjike për një vlerë boshe, për shkak se ajo bazohet tek struktura e familjes. Për shembull, kur dihet që një individ është fëmija i fundit i familjes, kjo gjë mund të ndihmojë për t'i dhënë atij moshën më pak se 4 vjeç, nëse fëmija para tij është 5 vjeç.

Për fat të keq, për realizimin e imputimit ndërmjet rekordeve nuk ishte e mundur përdorimi i ndonjë programi statistikor (siç është sistemi CANCEIS i Statistikave të Kanadasë). Për këtë qëllim, u krijua një program kompleks duke përdorur ADaMSoft.

Programi i krijuar përfshin tre hapa kryesore:

- Kontrolli i lidhjes logjike të NJEF: në këtë hap, vlerat e moshës, gjinisë dhe gjendjes civile janë verifikuar që të kenë lidhje logjike me pozicionin e çdo anëtari të familjes. Për shembull, moshë e fëmijës nuk mund të jetë më e madhe sesa moshë e prindit minus 13 vite;
- Kontrolli i lidhjes llogjike të bërthamës: në këtë hap, për çdo NJEF është verifikuar që lidhja me kryefamiljarin të respektonte disa rregulla të paracaktuara;
- Imputimi i vlerave jo të sakta: nga hapat e mësipërme u bë i mundur përcaktimi i dy lloj rekordesh të të dhënave për NJEF-në: rekordet dhënëse, ku përfshihen NJEF-të që kanë informacion të saktë për të gjithë anëtarët e familjes dhe rekordet marrëse ku përfshihen ato NJEF që kanë mospërputhshmëri në të dhënat lidhur me personin e referencës ose në variabla të tjera strukturorë. Rekordet marrëse, u imputuan me anë të metodës me ngjashmëri duke marrë në konsideratë lidhjen me personin e referencës, moshën, gjininë dhe gjendjen civile si dhe vlerat e tyre të gabuara u imputuan me vlerat përkatëse të rekordeve dhënëse.

Përsa i takon lidhjes logjike mes moshës, gjinisë, gjendjes civile dhe lidhjes me personin e referencës, procesi i imputimit ndërmjet rekordeve dha këto rezultate.

Tabela II-3 – Shpërndarja e NJEF-ve me gabime sipas llojit të gabimit

Lloji i gabimit	Numri
Totali i NJEF-ve	56.028
A. Më shumë së një person reference për NJEF-në	2.482
B. Personi i referencës nuk është i/e martuar ndërsa partneri i tij/saj është i martuar	7.056
C. Moshë e personit të referencës e pavlefshme për shkak të moshës së prindërve të tij/ të saj	2.182
D. Moshë e personit të referencës e pavlefshme për shkak të moshës së gjyshërve të tij/ saj	803
E. Personi i referencës është i/e martuar, ndërsa bashkëshorti/bashkëshortja jo	8.863
F. Më shumë sesa një bashkëshort/bashkëshorte	2.354
G. Gruaja e dytë e personit të referencës është e martuar	1.564
H. Bashkëshorti/bashkëshortja me të njëjtën gjini si personi i referencës	4.331
I. Personi i referencës dhe partneri/partnerja me të njëjtën gjini	2.060
L. Moshë e bashkëshortit/bashkëshortes nuk përputhen	1.060
M. Djali/vajza e personit të referencës nën moshën 13 vjeç dhe të martuar	919
N. Moshë e djalit/vajzës është e pavlefshme lidhur me personin e referencës	7.797
O. Moshë e nipit/mbesës është e pavlefshme lidhur me personin e referencës	1.076
P. Moshë e nënës/babait të personit të referencës nuk përputhet me atë të gjyshërve	154
Q. Moshë e personit të referencës nuk përputhet me moshën e djalit/vajzës	1.410
R. Moshë e bashkëshortit/bashkëshortes të personit të referencës nuk përputhet me moshën e djalit/vajzës	11.748
S. Moshë e nënës/babait nuk përputhet me moshën e personit të referencës	169

Tabela II-3, tregon se 56.028 NJEF kanë patur të paktën një vlerë jo të përputhshme të moshës, gjinisë, gjendjes civile dhe lidhjes me personin e referencës, gjë që rezulton në një nëngrup popullsie prej 521.465 individësh. Përsa i takon ndryshimeve në variablat e moshës, gjinisë, gjendjes civile dhe lidhjes me personin e referencës, gjatë kësaj procedure u identifikuan gabimet e Tabelës II-4.

Tabela II-4 – Shpërndarja e vlerave jo të përputhshme për moshën, gjininë, gjendjen civile dhe lidhjen me personin e referencës për NJEF me gabime

Variabli	Numri
Moshë	40.066
Gjinia	39.282
Gjendja Civile	17.839
Lidhja me personin e referencës	11.954

Të dhënat e tabelës së mësipërme tregojnë se vlerat më të mëdha të të dhënave të pavlefshme janë për variablin moshë, pasuar nga gjinia dhe gjendja civile.

2.3.5 Imputimi brenda rekordeve

Qasja e përgjithshme për trajtimin e mospërgjigjes, përgjithësisht, mbështetet në tre komponentë: i) përcaktimi i një sistemi të kufizimeve të përputhjeve, që njihet me termin *rregullat e editimit*, ii) *verifikimi i rregullave të editimit* në të dhëna, që njihet me termin *lokalizimi i gabimit*; iii) korrigjimi i vlerave që nuk respektojnë rregullat e editimit, që njihet me termin *imputim*.

Zakonisht, rregullat e editimit mund të nxirren nga struktura e pyetësorit (psh, individët mbi 15 vjeç duhet t'i japin përgjigje pyetjeve për punësimin), duke përdorur informacione shtesë (psh mosha e individit duhet të jetë mes 0 dhe 110 vjeç) ose nga një lidhje logjike mes dy a më shumë variabla (psh, një dymbëdhjetëvjeçar nuk mund të ketë diplomë bachelor⁹). Pasi përcaktohen rregullat e editimit eksplicite (*rregulla të paracaktuara*), rregullat e tjerë mund të derivohen (*rregullat të nënkuptuara*¹⁰). Imputimi i të dhënave me gabime është realizuar duke aplikuar setin e përbashkët të rregullave paracaktuara dhe të nënkuptuara. Lista e rregullave të editimit e përcaktuar për bazën e të dhënave të individëve, NJEF-ve dhe banesave, jepet tek Shtojca 3.

Metodologjia e editimit e përdorur për të gjetur numrin minimal të ndryshimeve për çdo rekord të gabuar gjatë procesit të korrigjimit sipas rregullave të editimit njihet si "Problemi i lokalizimit të gabimeve"¹¹.

Pasi bëhet lokalizimi i gabimeve, të dhënat korrigjohen duke përdorur teknikën "*nearest neighbor hot-deck imputation*"¹². Kjo është një metodë imputimi me anë të së cilës rekordet që janë imputuar kanë shfrytëzuar rekorde të ngjashme (dhuruesit) që respektojnë rregullat e editimit. Për të rritur saktësinë e procedurës së imputimit, metoda kërkon largësinë minimale mes të dhënave të gabuara dhe të dhënave të dhuruesve, pra kërkon një rekord sa më të ngjashëm me rekordin që ka vlera të sakta. Më pas, vlerat e variabla nga të dhënat e dhuruesve përdoren për të imputuar përgjigjet e gabuara me të dhëna të sakta.

Imputimi brenda rekordeve realizohet fillimisht me anë të *restricted joint imputation*: midis dhuruesve bëhen kërkime për të gjetur ndonjë rekord që të ketë të njëjtat vlera të variabla të sakta të rekordit që do të imputohet. Në rastin kur janë disa dhurues që e plotësojnë këtë kusht, përzgjedhja e njërit prej tyre bëhet në mënyrë rastësore. Nëse gjendet një dhurues i tillë, gjithë vlerat e gabuara imputohen prej tij.

Nëse nuk është e mundur që të gjendet një rekord i tillë setin e dhuruesve, bëhet provë me *enlarged joint imputation*: duke u nisur nga vlerat e variabla të sakta të të dhënave që do të imputohen, përllogaritet një distancë nga fushat korresponduese të çdo rekordi të setit të dhuruesve. Në bazë të kësaj distance, metoda gjen dhuruesin më të afërt me të dhënat e sakta. Në rastin kur janë disa dhurues që kanë të njëjtën vlerë distance, zgjedhja e njërit prej tyre bëhet në mënyrë rastësore. Nëse gjendet një dhurues i tillë, gjithë vlerat e gabuara imputohen prej tij.

Së fundi, nëse as kjo procedurë nuk del e suksesshme, kryhet imputimi sekuencial: vlerat e gabuara imputohen një nga një, duke kërkuar çdo herë për një rekord të përputhshëm në setin e dhuruesve.

2.3.6 Imputimi i bërthamave

Bërthama familjare ishte një nga pyetjet komplekse në pyetësorin për Censusin. Kjo pyetje ishte në formën e një matrice ku çdo anëtar i të njëjtës bërthamë duhet të kishte të njëjtin numër. Anketuesit duhet të vendosnin vetë këtë numër, duke mbajtur parasysh gjithnjë konceptin e bërthamës familjare. Duhet theksuar se, koncepti i bërthamës është i vështirë për t'u kuptuar dhe kjo rrit mundësinë e mospërgjigjeve apo mospërgjigjeve të kësaj pyetje.

Për këto arsye u pa e nevojshme që, pas imputimit probabilitar midis rekordeve dhe brenda rekordeve, të aplikohet një imputim i mëtejshëm.

Për të përcaktuar rastet e pasakta u morën gjithashtu në konsideratë edhe variabla të tjera, si: lidhja me personin e referencës, mosha, gjinia dhe gjendja civile. Duhet nënvizuar se, në këtë fazë, lidhja logjike e këtyre variabla ishte tashmë e siguruar nga hapat e imputimit 2 dhe 3.

9 Në rregullat e editimit përfshihen: i) editimet logjike – me qëllim që dy a më shumë rekorde të dhënash të mos kenë vlera kontradiktore; ii) editimet e qëndrueshme – me qëllim që mes dy a më shumë rekordeve të të dhënave të ketë një lidhje të përpiktë dhe të saktë aritmetike; iii) editimet e rangjeve – me qëllim që të identifikohet nëse një vlerë e rekordit të të dhënave përfshihet në një rang të caktuar.

10 Të marrim në shqyrtim këtë rregull editimi eksplicit: i) anëtari i renditur i pari tek lista e NJEF-së duhet të jetë kryefamiljari, ii) kryefamiljari duhet të jetë mbi 13 vjeç. Një rregull i nënkuptuar që rrjedh nga dy rregullat e mësipërme është se: iii) personi i renditur i pari duhet të jetë mbi 13 vjeç.

11 Fellegi and Holt (1976) paraqesin metodat e editimit dhe imputimit të të dhënave për anketat e medha, siç janë: Censuset e Popullsisë dhe Banesave.

12 Nearest-Neighbor Hot-Deck Imputation përcakton distancën midis rekordeve dhe shërben për imputimin e vlerës së rekordit të gabuar me vlerën "më të ngjashme" të rekordit pa gabime. Ngjashmëria përcaktohet duke përdorur funksionin e distancës më të vogël.

Mundësitë, që një grup personash të përbëjnë një bërthamë familjare, janë:

- Çift (edhe ata që bashkëjetojnë), me një apo më shumë fëmijë, që jeton në të njëjtën NJEF dhe askush tjetër nga familja e tyre nuk jeton në të njëjtën NJEF.
- Çift (edhe ata që bashkëjetojnë), pa fëmijë, që jeton në të njëjtën NJEF.
- Prindër të vetëm, me një ose më shumë fëmijë, që jetojnë në të njëjtën NJEF dhe nuk kanë familje të vetën në të njëjtën NJEF.

Tipet e vlefshme të bërthamave që dolën nga rregullat e mësipërme gjenden tek Shtojca 2. Nga kjo listë u përcaktuan dy grupe të dhënash: njëri grup i përbërë nga NJEF ku gjithë anëtarët kanë një vlerë të qëndrueshme të bërthamës familjare dhe grupi tjetër nga NJEF në të cilat jo të gjithë anëtarët kanë të dhëna të vlefshme për bërthamën familjare.

Më tej, individët, që kishin bërthama të gabuara, u trajtuan duke identifikuar NJEF-të e gabuara dhe u imputua vlera e bërthamës së këtij individi me rekordin më të ngjashëm (duke patur parasysh lidhjen e variablave me personin e referencës, moshën, gjininë dhe gjendjen civile) të anëtarit të të njëjtës NJEF.

Programi i zbatuar imputoi një numër të konsiderueshëm bërthamash familjare: nga 67.301 bërthama jo të vlefshme, rezultati i bërthamave jo të vlefshme pas imputimit të tyre ishte 32.940.

Një hap i fundit determinist u zbatua për të rregulluar disa nga gabimet që mund të zgjidheshin lehtësisht me anë të rregullimeve deterministe.

Rezultati i korrigjimeve deterministe tek bërthamat ishte i konsiderueshëm ku, nga 32.940 bërthama jo të vlefshme, mbetën vetëm 21.069 bërthama jo të vlefshme. Në rezultatet kryesore të Censurit këto bërthama u klasifikuan në kategorinë "Bërthama jo të vlefshme".

2.4 VLERËSIMI I PROCEDURËS SË EDITIMIT DHE IMPUTIMIT

Problemi i vlerësimit të ndikimit të procedurës së editimit dhe imputimit të të dhënave konsiston në krahasimin e të dhënave fillestare me të dhënat e pastruara të përfutuara nga zbatimi i gjithë procedurës së shpjeguar më sipër.

Për të bërë këtë vlerësim, janë shqyrtuar tregues në nivel të agreguar, të cilët marrin parasysh ndryshimet e bëra lidhur me numrin ose/dhe madhësinë. Gjithashtu, janë shqyrtuar tregues në nivel variablash për të vlerësuar ndryshimet në shpërndarjen e çdo variabli.

2.4.1 Vlerësimi i cilësisë së të dhënave në nivel të agreguar

Grupi i treguesve që u shqyrtua për të bërë vlerësimin e efekteve të procedurës së pastrimit në nivel të agreguar, mund të përmbledhet në tre tregues të ndryshëm:

1. Treguesit për sasinë e të dhënave që i nënshtrohen procedurës së imputimit si: *numri i rekordeve*, *numri i variablave*, *numri i variablave objekt i procedurës së imputimit* dhe *numri i vlerave totale*.
2. Treguesit për vlerësimin e efekteve të përgjithshme të procedurës së imputimit, si: i) *shkalla e imputimit*¹³ (I): (numri i vlerave të imputuara/numri i vlerave totale)*100; ii) *shkalla e shtimit* (Ia): (numri i shtimeve/ numri i vlerave totale)*100; iii) *shkalla e ndryshimeve* (Im): (numri i ndryshimeve/numri i vlerave totale)*100; iv) *shkalla e eliminimit* (Ie): (numri i eliminimeve/numri i vlerave totale)*100
3. Treguesit sintetikë për shkallën e imputimeve të rekordeve, për shembull: *numri i rekordeve me shkallë imputimi më të madhe sesa 2% dhe numri i rekordeve me shkallë imputimi më të madhe sesa 5%*.

¹³ Siç kuptohet lehtë, shkalla e imputimit është shuma e shkallës së shtimit, ndryshimit dhe eliminimit.

Tabela II-5 – Treguesit e vlerësimit të cilësisë në nivel të agreguar

	Baza e të dhënave për individët	Baza e të dhënave për NJEF-të	Baza e të dhënave për banesat
Numri i rekordeve	2.800.138	722.262	1.021.332
Numri i variablave	66	30	9
Numri i vlerave totale	184.809.108	21.667.860	9.191.988
Numri i vlerave të vlefshme	180.558.499	21.376.712	9.003.207
Numri i vlerave të vlefshme boshe	79.399.119	13.568.117	1.334.076
Numri i vlerave të vlefshme jo boshe	101.159.380	7.808.595	7.669.131
Numri i vlerave të imputuara	4.250.609	291.148	188.781
Numri i shtimeve	2.180.747	236.641	117.126
Numri i eliminimeve	1.201.259	49.588	7.272
Numri i ndryshimeve	868.603	4.919	64.383
Shkalla e imputimit (I)	2,3	1,3	2,1
Shkalla e shtimeve (Ia)	1,2	1,1	1,3
Shkalla e eliminimit (Ie)	0,6	0,2	0,1
Shkalla e ndryshimeve (Im)	0,5	0,0	0,7
Shkalla e mos-imputimit	97,7	98,7	98,0
% e rekordeve me I më të madhe se 2%	30,9	16,0	14,2
% e rekordeve me I më të madhe se 5%	11,5	5,2	14,2

Nga treguesit, që jepen në Tabelën II-5, duket qartë ndikimi shumë i ulët që ka patur procesi i imputimit tek të dhënat e analizuara, pasi shkalla e imputimeve është gjithmonë nën 2,3%. Gjithashtu, treguesit sintetikë për shkallën e imputimit sipas rekordeve konfirmojnë ecurinë e mirë të procesit të imputimeve, pasi vetëm një pjesë e rekordeve kanë një shkallë imputimi më të madhe se 5%, por njëkohësisht më të vogël se 14,2%.

2.4.2 Vlerësimi i cilësisë së të dhënave në nivel variabli

Treguesit që do të paraqesim janë të lidhur domosdoshmërisht me llojet e ndryshme të variablave të analizuar. Në mënyrë të veçantë, mund të krijohen indekse për të bërë vlerësimin e:

- Shkallës së ndryshimit të vlerave fillestare;
- Shkallës së ndryshimit që ka sjellë imputimi në shpërndarjet margjinale.

Përsa i takon shkallës së ndryshimit të vlerave fillestare u analizuan të katër treguesit e përmendur në Seksionin 2.4.1, por, këtë herë, në nivel variabli.

Për të vlerësuar shkallën e ndryshimit si pasojë e imputimit në shpërndarjen margjinale të variablave, u analizuan dy indekset kryesore:

A. Indeksi i Ndryshimit Leti (IM) përdoret për variabla kategorikë, ordinalë dhe jo-ordinalë:

$$IM = \frac{1}{2} \sum_{k=1}^K |f_{Y_k} - f_{Y_k}^*|$$

Indeksi merr vlerën 0 kur të dyja shpërndarjet para dhe pas korigjimit janë të barabarta (d.m.th., kur frekuenca relative e vëzhguar para korigjimit f_{yk} është e barabartë me frekuencën f_{yk}^* pas korigjimit), është më i madh se 0 kur ato janë të ndryshme dhe arrin vlerën e tij maksimale 1 kur ka ndryshim maksimal mes të dyja shpërndarjeve (d.m.th., kur të dyja përqendrohen pika të ndryshme).

B. Largësia Kolmogorov-Smirnov (KS) përdoret për variablat sasiorë (diskretë ose të vazhdueshëm), duke filluar nga dy funksionet kumulative të shpërndarjes: from the two cumulative distribution functions

$$F_{\bar{Y}_n}(t) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n I(\bar{Y}_i \leq t)$$

$$F_{Y_n^*}(t) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n I(Y_n^* \leq t)$$

para dhe pas korigjimit llogaritet vlera:

$$KS = \max_t (|F_{\bar{Y}_n}(t) - F_{Y_n^*}(t)|)$$

Ashtu si Indeksi i Ndryshimit Leti, edhe Largësia Kolmogorof-Smirnov supozohet 0 kur të dyja shpërndarjet para dhe pas korigjimit janë të barabarta dhe arrin vlerën e tij maksimale 1 kur ka ndryshim maksimal mes dy shpërndarjeve.

A. TË DHËNAT PËR INDIVIDËT

Në tabelën e mëposhtme jepen shkallët e ndryshimit të vlerave fillestare, së bashku me indeksat e ndryshimit, për bazën e të dhënave të individëve për variablat që kanë një shkallë imputimi më të madhe se 2%.

Tabela II-6 – Variablat me shkallë imputimi më të madhe se 2% për bazën e të dhënave të individëve

	Shkallët e imputimit				Indekset e ndryshimit	
	I	Ia	Ie	Im	Tipi	Vlera
Shtetësia: Shqiptare	10,98	10,96	0,01	0,00	IM	0,110
Fëmijë të lindur gjallë	9,81	5,47	4,19	0,15	IM	0,013
Bërthama familjare	9,49	3,80	0,00	5,69	IM	0,058
Vitet e përfunduara të shkollës	9,06	1,05	2,24	5,76	KS	0,012
Niveli më i lartë i shkollimit i i arritur	7,55	1,13	2,05	4,37	IM	0,022
Kërkimi i punës gjatë muajit shtator	5,76	1,70	3,56	0,50	IM	0,019
Vendbanimi në vitin 2001	5,72	4,02	1,38	0,32	IM	0,026
Punë me pagesë gjatë javës së fundit të shtatorit	5,31	1,29	4,02	0,00	IM	0,027
Gatishmëria për të filluar punë brenda dy javësh	4,92	1,33	3,59	0,01	IM	0,023
Vendi i punës: Lloji	4,57	3,78	0,29	0,50	IM	0,035
Ndryshimi i vendbanimit	4,13	2,15	0,14	1,84	IM	0,020
Të jetuarit jashtë shtetit	4,10	1,94	1,97	0,19	IM	0,020
Puna javën e fundit të shtatorit	4,08	1,15	2,15	0,78	IM	0,019
Statusi i punësimit	4,07	2,47	0,00	1,60	IM	0,015
Ndjekja aktuale e shkollës	3,79	2,99	0,45	0,34	IM	0,028
Vendi i punës	3,69	3,23	0,33	0,12	IM	0,029
Arsyeja kryesore për të mos kërkuar punë	3,41	0,21	3,18	0,02	IM	0,030
Vendbanimi në momentin e Censurit	3,08	1,25	0,00	1,83	IM	0,019
Vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm	2,62	2,11	0,21	0,30	IM	0,019
Gjendja civile	2,50	2,12	0,00	0,38	IM	0,005
Vendlindja	2,49	2,34	0,00	0,16	IM	0,006
Të lexuarit/ të shkruarit	2,03	1,11	0,64	0,27	IM	0,012

Në disa raste imputimi i bërë është më i lartë se 5% dhe vlerat më të larta lidhen me shtetësinë (10,98%), fëmijët e lindur gjallë (9,81%), bërthamën familjare (9,49%), vitet e përfunduara të shkollës (9,06%) dhe nivelin më të lartë të shkollimit të arritur (7,55%).

Lidhur me variablin “Shtetësia” shkalla e imputimit ishte e lartë pasi faktorë të jashtëm ndikuan që një numër i konsiderueshëm të anketuarish të mos i përgjigjen kësaj pyetje. Siç përmendet tek Seksioni 2.3.3, u vendos imputimi i këtij variabli duke përdorur informacionin ndihmës që, sipas rastit ofronin pyetjet “Vendlindja” dhe “Gjuha amtare”.

Gjithashtu, pati disa raste kur anketuesit e plotësuan përgjigjen “shqiptar” në tekstin poshtë alternativës “Tjetër”, duke harruar të zgjidhin në kutinë përkatëse alternativën “shqiptar”.

Këto situata patën një ndikim të konsiderueshëm edhe në indeksin e ndryshimit që për këtë pyetje arrin vlerën e tij më të lartë.

Variabli i dytë me shkallë më të lartë imputimi ishte variabli “Fëmijë të lindur gjallë”, sepse, siç u vërejt edhe gjatë punës në terren, disa anketues kanë plotësuar këtë pyetje në rastin e të anketuarve meshkuj. Duhet theksuar se, edhe pse shkalla e imputimit është e lartë, indeksi i ndryshimit ka vlerë të ulët, që do të thotë se procesi i imputimit ka ndikuar pak në shpërndarjen e vlerave të këtij variabli.

Lidhur me “Bërthamën familjare” duhet nënvizuar se kjo pyetje është shumë komplekse dhe zgjidhja e mospërputhjeve

në këtë nivel bëhet e vështirë. Në fakt, siç shpjegohet në Kapitullin 2.3.6, të dhënat e Censurit tregojnë për një nivel të lartë gabimi në përcaktimin e bërthamës. Megjithatë, indeksi i ndryshimit për këtë pyetje ka madhësi mesatare, gjë që tregon se procedura e imputimit nuk e ka ndryshuar ndjeshëm shpërndarjen e vlerave të bërthamës familjare.

Vlerat më të larta për arsimin janë në variablat “Vitet e përfunduara të shkollës” dhe “Niveli më i lartë i shkollimit i arritur”, gjë që ndodh shpesh herë në vrojtime për shkak të lidhjes së fortë mes tyre.

Nivele të tjera mesatare të imputimeve janë ato që lidhen me punën: “Kërkimi i punës gjatë muajit shtator” (5,76%), “Punë me pagesë gjatë javës së fundit të shtatorit” (5,31%) dhe “Gatishmëria për të filluar punë brenda dy javësh” (4,92%). Duhet vërejtur se, në gjithë këto raste indeksi i ndryshimit tregon për një ndikim mesatar të imputimit në shpërndarjen marginale të vlerave të tyre.

Përsa i takon variablat e tjerë, të gjitha ato paraqesin një shkallë imputimi më të ulët se 2,00 % dhe një indeks të ndryshimit më të ulët se 0,016, duke nënvizuar ndryshime shumë të vogla si në vlerën e ndryshimeve ashtu dhe në shpërndarjet marginale të tyre.

Në tabelën në vijim, shkalla e përgjithshme e imputimit është ndarë në dy komponente: shkalla e imputimit determinist (faza 1) dhe shkalla e imputimit probabilitar (faza 2-5).

Tabela II-7 – Përbërja e shkallës së imputimit: shkalla e imputimit determinist dhe probabilitar

	Imputimi total	Imputimi	Imputimi probabilitar	Imputimi determinist %	Probabilistic imputation %
Shtetësia: Shqiptare	11,0	10,4	0,6	94,4	5,6
Fëmijë të lindur gjallë	9,8	3,8	6,1	38,3	61,7
Bërthama familjare	9,5	0,0	9,5	0,0	100,0
Vitet e përfunduara të shkollës	9,1	0,0	9,0	0,2	99,8
Niveli më i lartë i shkollimit i arritur	7,6	0,0	7,6	0,0	100,0
Keni qenë në punë gjatë muajit shtator	5,8	0,0	5,8	0,0	100,0
Vendbanimi në vitin 2001	5,7	3,2	2,5	56,6	43,4
Puna javën e fundit të shtatorit	5,3	0,2	5,1	3,7	96,3
Gatishmëria për të filluar punë brenda dy javësh	4,9	0,0	4,9	0,0	100,0
Vendi i punës: Lloji	4,6	0,1	4,5	1,6	98,4
Keni ndërruar vendbanim	4,1	3,0	1,1	73,4	26,6
Të jetuarit jashtë shtetit	4,1	1,7	2,4	41,5	58,5
Puna javën e fundit të shtatorit	4,1	0,9	3,2	21,1	78,9
Statusi i punësimit	4,1	0,9	3,2	21,8	78,2
Ndjekja aktuale e shkollës	3,8	0,2	3,6	5,5	94,4
Vendi i punës	3,7	1,6	2,1	42,8	57,2
Arsyeja kryesore për të mos kërkuar punë	3,4	0,0	3,4	0,0	100,0
Vendbanimi në momentin e Censurit	3,1	0,1	3,0	3,0	97,0
Vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm	2,6	2,2	0,4	83,9	16,1
Gjendja civile	2,5	0,8	1,7	31,6	68,4
Vendlindja	2,5	1,4	1,1	57,8	42,2
Të lexuarit/ të shkruarit	2,0	0,0	2,0	0,0	100,0

Lidhur me variablin “Shtetësia”, shkalla e imputimit determinist ishte rreth 94,4% e shkallës së përgjithshme të imputimit dhe vetëm 5,6% e imputimit është kryer gjatë hapit probabilitar. Imputimet tek “Shtetësia” me anë të editimeve deterministe u realizuan në rastet ku përgjigja u gjykua se ishte e rregullt me një nivel të lartë sigurie.

Variabli i dytë me shkallë më të lartë imputimi, që u plotësua gjatë hapit probabilitar “Vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm”, ishte rreth 83,9% e shkallës së imputimit. Ekspertët vendosën ta plotësojnë këtë variabël duke përdorur, sipas rastit informacionin ndihmës të përftuar nga përgjigjet për rrethin, qytetin/fshatin ose shtetin në të njëjtën pyetje.

Përsa i takon variablit “Vendbanimi”, 73,4% e shkallës së imputimit u përftua nga hapi probabilitar. Kjo shkallë ishte e lartë pasi disa anketues e plotësuan pyetjen edhe në rastin e personave nën 1 vjeç.

Për variablat e tjerë pjesa më e madhe e imputimit u krye gjatë hapit probabilitar. Në të vërtetë, kjo është mënyra normale e kryerjes së imputimit për rastet në të cilat variablat nuk preken nga gabimet e përsëritura. Siç e kemi përmendur tashmë, imputimi probabilitar siguron që shpërndarja e vlerave të variablave të mos ndryshohet ndjeshëm. Kjo konfirmohet edhe nga vlerat e indeksit të ndryshimit në Tabelën II-6.

Në Shtojcën 4 renditen gjithë variablat e bazës së të dhënave të individëve dhe për secilin prej tyre jepet shkalla e imputimit dhe indeksi i ndryshimit.

B. TË DHËNAT PËR NJËSINË EKONOMIKE FAMILJARE

Në tabelën më poshtë jepet shkalla e ndryshimit të vlerave fillestare lidhur me shkallën e ndryshimit të bazës së të dhënave për njësinë ekonomike familjare.

Tabela II-8– Shkalla e imputimit dhe indeksi i ndryshimit të bazës së të dhënave të për njësinë ekonomike familjare

	Shkalla e imputimit				Indeksi i ndryshimit	
	I	Ia	Ie	Im	Tipi	Vlera
Pronësia e banesës	7,3	0,6	6,7	0,0	Im1	0,060
Makinë apo furgona	5,9	5,8	0,0	0,1	Im1	0,012
Kopësht më i madh se 200 m ²	4,8	4,8	0,0	0,0	Im1	0,007
Statusi i pronësisë	4,7	4,1	0,0	0,6	Im1	0,010
Asnjë nga të mësipërmet	3,9	3,8	0,1	0,0	Im1	0,037
Përdorimi i tokës bujqësore	3,1	3,1	0,0	0,0	Im1	0,031
Bagëti apo bletë	3,0	3,0	0,0	0,0	Im1	0,030
Të ardhurat: Punë e paguar apo vetëpunësim	0,9	0,9	0,0	0,0	Im1	0,009
Të ardhurat: Pronë apo investime të tjera	0,9	0,9	0,0	0,0	Im1	0,009
Të ardhurat: Para të dërguara nga jashtë shtetit	0,8	0,8	0,0	0,0	Im1	0,008
Të ardhurat: Burime të tjera	0,7	0,7	0,0	0,0	Im1	0,007
Të ardhurat: Ndihmë nga një person tjetër	0,7	0,7	0,0	0,0	Im1	0,007
Të ardhurat: Ndihmë dhe përfitime sociale	0,7	0,7	0,0	0,0	Im1	0,007
Të ardhurat: Gjithë llojet e pensioneve	0,7	0,7	0,0	0,0	Im1	0,007
Numri i makinave apo furgonëve	0,6	0,5	0,1	0,0	KS	0,005
Frigorifer	0,2	0,2	0,0	0,0	Im1	0,002
Televizor	0,2	0,2	0,0	0,0	Im1	0,002
Celular	0,2	0,2	0,0	0,0	Im1	0,002
Lavatriçe	0,2	0,2	0,0	0,0	Im1	0,002
Boiler elektrik	0,1	0,1	0,0	0,0	Im1	0,001
Ngrirëse	0,1	0,1	0,0	0,0	Im1	0,001
TV dekoder	0,1	0,1	0,0	0,0	Im1	0,001
Kompjuter	0,1	0,1	0,0	0,0	Im1	0,001
Lidhje interneti	0,1	0,1	0,0	0,0	Im1	0,001
Mikrovalë	0,1	0,1	0,0	0,0	Im1	0,001
Telefon fiks	0,1	0,1	0,0	0,0	Im1	0,001
Kondicioner	0,1	0,1	0,0	0,0	Im1	0,001
Tharëse rrobash	0,0	0,0	0,0	0,0	Im1	0,000
Panel diellor	0,0	0,0	0,0	0,0	Im1	0,000
Makinë pjatlarëse	0,0	0,0	0,0	0,0	Im1	0,000

Përqindja më e madhe e imputimit lidhet me përgjigjet më të vështira: “Pronësia e banesës” (7,3 %), “Makinë apo furgona” (5,9 %), “Kopsht më i madh se 200 m²” (4,8 %), “Statusi i pronësisë” (4,7 %), “Asnjë nga të mësipërmet” (3,9%), “Përdorimi i tokës bujqësore” (3,1%) dhe “Bagëti apo bletë” (3,0%).

Duhet theksuar se, me përjashtim të "Pronësisë së banesës" (0,06), indeksi i ndryshimit është gjithnjë shumë i ulët, duke treguar se në shpërndarjen e fenomenit që analizohet janë bërë pak ndryshime.

Tabela II-9 – Përbërja e shkallës së imputimit: shkalla e imputimit determinist dhe probabilitar

	Imputimi Total	Imputimi determinist	Imputimi probabilitar	Imputimi determinist %	Imputimi probabilitar %
Pronësia e banesës	7,3	6,7	0,6	91,4	8,6
Makinë apo furgona	5,9	5,8	0,1	100,0	0,0
Kopsht më i madh se 200 m ²	4,8	0,0	4,8	0,0	100,0
Statusi i pronësisë	4,7	0,0	4,7	0,0	100,0
Asnjë nga të mësipërmet për paisjet e përmendura në pyetësor	3,9	3,9	0,0	100,0	0,0
Përdorimi i tokës bujqësore	3,1	0,0	3,1	0,0	100,0
Blegtori apo bletë	3,0	0,0	3,0	0,0	100,0
Të ardhurat: Punë e paguar apo vetëpunësim	0,9	0,0	0,9	0,0	100,0
Të ardhurat: Pronë apo investime të tjera	0,9	0,0	0,9	0,0	100,0
Të ardhurat: Para të dërguara nga jashtë shtetit	0,8	0,0	0,8	0,0	100,0
Të ardhurat: Burime të tjera	0,7	0,0	0,7	0,0	100,0
Të ardhurat: Ndihmë nga një person tjetër	0,7	0,0	0,7	0,0	100,0
Të ardhurat: Ndihmë dhe përfitime sociale	0,7	0,0	0,7	0,0	100,0
Të ardhurat: Gjithë llojet e pensioneve	0,7	0,0	0,7	0,0	100,0
Numri i makinave apo furgonëve	0,6	0,1	0,5	18,8	81,2
Frigorifer	0,2	0,0	0,2	0,0	100,0
Televizor	0,2	0,0	0,2	0,1	99,9
Celular	0,2	0,0	0,2	0,1	99,9
Lavatriçe	0,2	0,0	0,2	0,0	100,0
Boiler elektrik	0,1	0,0	0,1	0,0	100,0
Ngrirëse	0,1	0,0	0,1	0,0	100,0
TV dekoder	0,1	0,0	0,1	0,0	100,0
Kompjuter	0,1	0,0	0,1	0,0	100,0
Lidhje interneti	0,1	0,0	0,1	0,0	100,0
Mikrovalë	0,1	0,0	0,1	0,0	100,0
Telefon fiks	0,1	0,0	0,1	0,0	100,0
Kondicioner	0,1	0,0	0,1	0,2	99,8
Tharëse rrobash	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Panel diellor	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Makinë pjatlarëse	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0

Përsa i takon variablit "Makinë apo furgona" dhe "Asnjë nga të mësipërmet për paisjet e përmendura në pyetësor", duhet nënvizuar se të gjitha ndryshimet u bënë gjatë imputimit determinist. Variabli i dytë me shkallën më të lartë të imputimit gjatë hapit determinist ishte "Pronësia e banesës", për të cilën 91,4 % e shkallës së imputimit u krye gjatë këtij hapi.

C. TË DHËNAT PËR BANESËN

Në tabelën e mëposhtme jepet shkalla e ndryshimit të vlerave fillestare lidhur me shkallën e ndryshimit për bazën e të dhënave të banesës.

Tabela II-10- Shkalla e imputimit dhe indeksi i ndryshimit për bazën e të dhënave të banesës

	Shkalla e imputimit				Indeksi i Ndryshimit	
	I	Ia	Ie	Im	Tipi	Vlera
Statusi i banimit të banesës	7,44	3,73	0,39	3,32	IM	0,037
Lloji i banesës	3,72	3,00	0,00	0,73	IM	0,005
Lloji kryesor i ngrohjes	1,80	0,83	0,05	0,92	IM	0,011
Keni vaskë apo dush	1,26	1,26	0,00	0,00	IM	0,013
Sipërfaqja gjithsej e këtyre dhomave	1,18	0,59	0,11	0,47	KS	0,007
Lloji kryesor i energjisë së përdorur për ngrohje	1,01	0,27	0,12	0,62	IM	0,005
Sistemi kryesor në dispozicion i furnizimit me ujë	0,98	0,98	0,00	0,00	IM	0,010
Numri gjithsej i dhomave për banim	0,70	0,42	0,04	0,24	KS	0,005
Lloji i tualetit në përdorim	0,41	0,41	0,00	0,00	IM	0,004

Të gjitha shkallët e imputimit në Tabelën II-10 janë shumë të ulta, përveç atyre për "Statusin e banimit të banesës" dhe "Llojit të banesës", të cilat janë përkatësisht 7,44% and 3,72%, kryesisht për shkak të kompleksitetit të dy pyetjeve. Megjithatë, indekset e ndryshimit janë shumë të ulëta dhe tregojnë një diferencë të vogël të shpërndarjeve përpara dhe pas imputimit.

2.5 VLERËSIMI PËR CENSUSIN: ANKETA E PAS CENSUSIT

Fjala "Census" nënkupton numërim 100% të popullsisë dhe banesave. Në realitet, kjo gjë është gati e pamundur. Nisur nga kjo, në Konferencën e Statisticienëve Evropianë (KSE) u vendos që për raundin e Censuseve 2010-2011 në Evropë:

1. Censuset të vlerësohen duke bërë verifikimin e shkallës së mbulimit dhe cilësisë së informacionit që mblidhet. Më tej, legjislati evropian për Censuset kërkon që shtetet anëtare të raportojnë për cilësinë e rezultateve të Censurit që ata dërgojnë pranë Komisionit Evropian (EUROSTAT). Duhet të bëhen vlerësime për shkallën e mbulimit dhe cilësinë e të dhënave të mbledhura në Census. Kështu që, INSTAT planifikoi një anketë për të matur mbulimin dhe cilësinë e Censurit të vitit 2011 në Shqipëri.
2. Rekomandimet thelbësore të përcaktuara nga KSE (numërim individual, kryerja e njëkohëshme, universaliteti brenda një territori të caktuar, disponueshmëria e të dhënave për zona të vogla dhe periodiciteti i përcaktuar) janë aplikuar në Census dhe në APC përveç mundësisë për të nxjerrë rezultate nga APC në nivele më të detajuara si pasojë e madhësisë së kampionit të përzgjedhur.

Për herë të parë në historinë e Censuseve në Shqipëri, INSTAT ka kryer një APC, për të matur cilësinë dhe mbulimin e Censurit 2011. Censuri 2011 në Shqipëri ishte një numërim i plotë i popullsisë, i cili është realizuar nga 12.500 anketues të rekrutuar dhe trajnuar posaçërisht. Duke qenë se procesi i Censurit është kompleks dhe i vështirë, është e domosdoshme matja e cilësisë së tij në përmjet APC-së. Kjo do të mundësonte një interpretim më të mirë të rezultateve të Censurit dhe gjithashtu do të siguronte informacion shtesë kur këto rezultate të përdoren në procese të tjera statistikore, si formimi i një baze për projeksionet e popullsisë së Shqipërisë.

APC është projektuar për të siguruar një vlerësim të efikasitetit të procesit të tij në identifikimin e popullsisë dhe të banesave për qëllime banimi. Fillimisht u planifikua një kampion prej 4.000 banesash për të qenë përfaqësues për gjithë territorin e Shqipërisë. Përzgjedhja e kampionit u mbështet në informacionin e numrit total të vlerësuar të ndërtesave dhe banesave për çdo qark: çdo zonë Censuri ishte përcaktuar dhe ndarë në urbane apo rurale në bazë të ndarjes administrative. Më tej, në përcaktimin e kampionit statistikor u përdor edhe informacioni mbi shkallën e përgjigjeve të anketave nga zonat urbane dhe rurale për çdo qark, si dhe raporti i ndërtesave jo për banim në zonat rurale.

Procesi i përzgjedhjes së kampionit statistikor për APC-në ka përfunduar në korrik 2011. Ky kampion përfshinte 61 ZC, duke specifikuar numrin e zonave që do të zgjidheshin në mënyrë rastësore brenda secilit qark sipas ndarjes urbane dhe rurale. Gjatë realizimit të Censurit, INSTAT vuri re një shkallë më të lartë të rasteve të refuzimeve dhe atyre pa kontakt në zonat urbane dhe për këtë qëllim u sugjerua një kampion shtesë për zonat urbane të numërimit. Rrjedhimisht u përzgjedh një shtesë prej 44 ZC brenda pesë bashkive më të mëdha të vendit, në mënyrë rastësore dhe pa zëvendësim, në raport me popullsinë në ato zona urbane.

Pyetëtori për këtë anketë është hartuar nga INSTAT në bashkëpunim edhe me ekspertët ndërkombëtarë. Ky pyetësor do të ishte i shkurtër me një numër minimal të pyetjeve për të arritur qëllimet e vendosura. Vendimet mbi llojin e informacionit që do të përfshihej në pyetësor morën në konsideratë mundësinë e analizës së informacionit që do të mbledhej. Prandaj pyetjet që nuk mund të analizoheshin në mënyrë të besueshme nga informacioni i mbledhur nuk janë përfshirë, si p.sh: origjina e emigrantëve të kthyer në Shqipëri.

Anketa u realizua në terren në nëntor 2011 përgjatë tri javësh. Kjo afërsi me datën e kryerjes së Censurit synonte të arrinte përafërsimin me momentin e Censurit, në mënyrë që të kishin ndodhur sa më pak ndryshime në numrin e banesave të banuara dhe popullatës që jetonte në zonat e numërimit të përzgjedhura. Anketuesit përdorën të njëjtat harta të zonave të numërimit të përdorura në Census. Kjo garantonte që anketuesit të mos supozonin asgjë rreth ndërtesave dhe njësisve për banim, por të kontrollonin të gjithë zonën e tyre për të gjetur njësitë e banimit. Në ndryshim nga procedura e numërimit të banesave në Census, pyetësorët e APC-së duhej të plotësoheshin për çdo njësi banimi në ndërtesë edhe në qoftë se dukej sikur të mos ishte për qëllime banimi. Për njësitë e identifikuara jo për qëllime banimi, anketuesi kishte detyrë të verifikonte nëse në to kishte apartamente banimi ose në qoftë se dikush jetonte atje. Nëse banesa ishte bosh ose jo për qëllime banimi, anketuesi duhej vetëm të plotësonte një përmbledhëse të shkurtër. Mbikëqyrësit ishin përgjegjës për të ndjekur rastet e refuzimeve dhe atyre pa kontakt, me qëllim për të përmirësuar shkallën e përgjigjeve. Pyetësorët për çdo zonë Censuri janë grumbulluar në kuti, ku kishte informacion për zonën përkatëse të numërimit. Çdo anketues duhej të kontrollonte dhe rishikonte pyetësorët e tij për qëndrueshmëri dhe plotësi të informacionit. Në zyrën qendrore në Tiranë, pyetësorët janë kontrolluar nga ana e mbikëqyrësve gjatë procesit tre javor të mbledhjes së informacionit: gabimet e përsëritura janë diskutuar ndërmjet anketuesve dhe mbikëqyrësve sipas rastit. Ky kontroll është ndërmarrë edhe në një numër të vogël të zyrave të tjera nga anëtarët e ekipit të asistencës teknike.

Pyetësorët dhe materialet e tjera janë skanuar në sistemin e kapjes automatike të të dhënave. Të dhënat janë kontrolluar dhe pastruar duke përdorur teknika statistikore. Kërkesat për kontrollin logjik të të dhënave të pyetësorëve janë përcaktuar nga ekspertët ndërkombëtarë në qershor të vitit 2012 dhe janë zbatuar nga INSTAT. Baza e të dhënave të pastruara ishte e gatshme në muajin shtator.

Procesi i krahasimit/përputhshmërisë është përcaktuar në qershor të vitit 2012, ndërkohë që krahasimi i të dhënave të Censurit dhe APC-së u krye në shtator. Metoda e krahasimit e aplikuar tek të dhënat u realizua sipas specifikimeve të përgatitura nga ekspertët ndërkombëtarë. Më pas u prodhuan tabelat për çdo zonë Censuri. Procesi i peshimit dhe llogaritjes së treguesve të anketës është kryer nga ekspertët ndërkombëtarë. Shpjegimet për këtë proces jepen tek Shtojca 5. Më pas, u krijuan tabelat për çdo ZC.

Shqyrtimi i rezultateve nga kryerja e procesit të krahasueshmërisë/përputhshmërisë parashtroi një sërë pyetjesh. Nga shqyrtimi i pyetjeve të hasura u identifikua një problem me klasifikimin e banesave pa kontakt dhe me ato të pabanuara, veçanërisht me të dhënat e marra nga Censuri. Si rezultat i kësaj, vizitat e anketuesve në banesat e klasifikuara si pa kontakt u përjashtuan nga të dy bazat e të dhënave (Census dhe APC) dhe u përfshinë në kategoritë e banesave të pabanuara. E njëjta gjë u zbatua edhe për të dhënat e Censurit. Kontrolli i të dhënave për zonat e përzgjedhura të Censurit u krye në tri pjesë: krahasimi i njësisve të banimit të identifikuara si të banuara, krahasimi i popullsisë së gjetur dhe krahasimi i raportit moshë/gjini të popullsisë nga të dy burimet.

2.5.1 Vlerësimi i nënbulimit¹⁴

Për çdo ZC, u llogarit raporti i numrit të njësisve të banimit të identifikuara në APC me ato të identifikuara në Census. Në njësitë e banimit të banuara u përfshinë ato banesa për të cilat u mbledh informacion, si dhe refuzimet, duke përjashtuar banesat pa kontakt. Nga analiza e kryer u bë e qartë se disa anketues kishin klasifikuar banesat boshe gabimisht si pa kontakt. Raporti i peshuar për Shqipërinë ishte 0,96, që do të thotë se, në përgjithësi, Censuri i ka identifikuar më mirë njësitë e banimit. Megjithatë, rreth 54% e raporteve ishin mbi 1,00 gjë që tregon se në mbi gjysmën e zonave, APC ka identifikuar më shumë njësi: Nënbulimi i Censurit për njësitë e banuara vlerësuar nga APC është 3,7%.

¹⁴ Kjo pjesë bazohet në "Raportin e Anketës së Pas Censurit 2011 në Shqipëri, Instituti i Statistikave" hartuar nga eksperti ndërkombëtar Ed Swires-Hennessy.

Tabela II-11 – Rezultatet e nënmbulimit për njësitë e banesave të banuara në përqindje

Shqipëria	3,7
Në zonat urbane	4,7
Në zonat rurale	2,3

Nga pikëpamja demografike, dy lloj matjesh janë të përshtatshme: së pari, totali i mos numërimit të Censurit dhe, së dyti, diferencat në informacionin e raportuar nga banesat e përputhura/identike të Censurit dhe të APC-së.

Tabela II-12 - Rezultatet e mosmbulimit të popullsisë në përqindje

Shqipëria	3,0
Në zonat urbane	4,0
Në zonat rurale	1,8

Vlerësimi i mosmbulimit në aspektin e popullsisë është 3,0%, pak më i ulët se përqindja e banesave të banuara.

Sidoqoftë, kur përllogaritet vlerësimi i popullsisë totale, është e nevojshme që të shtohet edhe vlerësimi për refuzimet.

Të dhënat e APC-së nuk mund të japin ndonjë ide lidhur me refuzimet, por vlerësimi i tyre mund të përftohet nga të dhënat e Censurit. Në rast refuzimi, anketuesit u instruktuan që pyetësorin ta plotësonin me kodet identifikuese të banesës, duke zgjedhur alternativën 4 (refuzim) në fushën “Pyetësori u plotësua”. Numri total i banesave nga baza e të dhënave të Censurit me këtë karakteristikë është 6.765 dhe, në bazë të kësaj shifre, numri i personave që nuk pranuan të merrnin pjesë në Census vlerësohet të jetë 21.839. Duke përfshirë refuzimet dhe së bashku me vlerësimet e përfuara nga APC, vlerësimi i nënmbulimit të popullsisë mund të konsiderohet 3,8%.

Tabela II-13 –Përqindja e nënmbulimit të popullsisë, përfshirë refuzimet

Popullsia	3,8
------------------	------------

Shkalla e nënmbulimit të popullsisë është e pranueshme dhe, e marrë së bashku me shkallën e mospërgjigjes në Census, është brenda kufijve që kanë arritur vendet e zhvilluara. Këto rezultate duhet të merren në konsideratë në vlerësimin e popullsisë nga viti në vit.

2.5.2 Vlerësimi i cilësisë së Censurit bazuar në rekordet e përputhura të Census-it/APC-së

Nga pikëpamja demografike, është me interes që të analizohen ndryshimet në informacionin e mbledhur, ndërmjet individëve në Census (pas pastrimit të të dhënave) dhe individëve në APC, për të cilët ka qenë e mundur përputhshmëria. Kjo lloj analize është bërë për tre variablat kryesore të pranishme në Census dhe APC: gjinia, gjendja civile dhe moshë.

Tabela II-14 –Ndryshimet në rekordet e përputhura të Census-it/APC-së në përqindje

	Me ndryshim %	Pa ndryshim %
Gjinia	1,3	98,7
Gjendja civile	3,8	96,2
Moshë	6,9	93,1

Sic tregohet në Tabelën II-14, përqindja e vlerësuar e ndryshimit lidhur me gjininë, gjendjen civile dhe moshën është përkatësisht, 1,3%, 3,8% dhe 6,9%. Diferencat midis Censurit dhe APC-së nuk duhet të konsiderohen automatikisht si gabime të Censurit pasi edhe APC si çdo anketë ndikohet nga gabimet. Në këtë pikëpamje, duket i përshtatshëm supozimi se gabimet në APC dhe Census janë të shpërndara në mënyrë të njëjtë. Mbi bazën e këtij supozimi, llogaritet treguesi i **Gabimit Total (GT)** të variablave si më poshtë:

$$GT = 1/2 (\% \text{ e ndryshimit})$$

Ndërsa, **Cilësia Totale (CT)** e variablave përlogaritet si më poshtë:

$$CT = 100 - GT$$

Në tabelën më poshtë, GT dhe CT u përlogariten për të tre variablat që ishin objekt krahasimi mes Censurit dhe APC-së.

Tabela II-15– Treguesit e Gabimit Total dhe Cilësisë Totale për gjininë, gjendjen civile dhe moshën

	GT	CT
Gjinia	0,7	99,3
Gjendja civile	1,9	98,1
Mosha	3,5	96,5

Rezultatet që paraqiten në Tabelën II-15 konfirmojnë një fenomen të mirënjohur nga statisticienët: sa më i ndërlikuar të jetë përkufizimi i variablit që është objekt studimi aq më shumë do të ndikohet cilësia e tij. Në të vërtetë, vlera më e ulët e GT-së përkon me variablin gjinia (1,0%) që ka vetëm dy modalitete, ndërsa është më e lartë (2,8%) për gjendjen civile që ka pesë modalitete dhe është dyfishi i saj (5,2%) për moshën, variabël numerik ky që përlogaritet duke filluar nga dita, muaji dhe viti i lindjes.

Së fundi, u bë një analizë lidhur me gjeo-lokalizimin e njësive ekonomike familjare. Është fakt i njohur që gjeo-lokalizimi i njësive ekonomike familjare brenda ndërtesës dhe banesës së saktë është me rëndësi thelbësore për çdo vrojtim bazuar te kampionimi që nxirret nga të dhënat e Censurit. Fatkeqësisht, për arsye metodologjike, kodi i përcaktuar për banesën në APC ishte i ndryshëm nga ai që u përdor në Census. Ky fakt e kufizoi mundësinë e krahasimit vetëm në gjeo-lokalizimin e NJEF-ve në ndërtesën e saktë.

Tabela II-16 - Ndryshimet në gjeo-lokalizimin e NJEF të krahasuara në rekordet e përputhura të Censurit/APC-së në përqindje

Gjeo- lokalizimi	%
Ndërtesë e ndryshme	16,49
Ndërtesë e njëjtë	83,51

Treguesit GT dhe CT lidhur me gjeo-lokalizimin tregohen në Tabelën II-17, nën të njëjtin supozim se gabimet në APC dhe Census ishin shpërndarë në mënyrë të njëjtë.

Tabela II-17 - Treguesit për Gabimin Total dhe Cilësinë Totale në gjeo-lokalizimin e NJEF-ve duke krahasuar rekordet e përputhura të Censurit-it/APC-së

	GT	CT
Gjeo-lokalizimi	8,2	91,8

Ky rezultat konfirmohet nga "Anketa e matjes së nivelit të jetesës" (AMNJ) që u krye 10 muaj pas Censurit. Në të vërtetë, në këtë anketë përqindja e rekordeve "pa kontakt" ishte afërsisht 9,0%.

3. PËRFUNDIME

Pavarësisht nga fakti se kjo është hera e parë që INSTAT-i zbaton një sistem gjithëpërfshirës të sigurimit të cilësisë për një operacion statistikor kompleks si Censusi i Popullsisë dhe Banesave me të gjitha kufizimet e përshkruara në këtë raport, zbatimi i një sistemi të tillë ka përmirësuar dukshëm cilësinë e përgjithshme të gjithë procesit të regjistrimit. Të gjitha aktivitetet kryesore janë përfunduar në kohë, në sajë edhe të përmirësimit të koordinimit dhe bashkëpunimit midis aktorëve të ndryshëm të përfshirë në Census.

Sipas mendimeve të përgjithshme të ekspertëve të asistencës teknike të BE, Censusi i Popullsisë dhe Banesave 2011, plotëson standardet ndërkombëtare dhe mund të konsiderohet i suksesshëm në lidhje me procesin e numërimit, duke reflektuar edhe punën përgatitore të kryer. Probleme të ndryshme janë evidentuar në terren, por duke marrë parasysh numrin e madh të stafit të përfshirë në Census si dhe kompleksitetin e këtij operacioni, këto probleme nuk kanë ndikim të madh në rezultatet e Censurit. Për më tepër, në shumicën e rasteve, INSTAT-i i ka zgjidhur këto probleme në kohë.

Gjithashtu ekspertët janë të mendimit se APC-ja ka patur një përgatitje të mirë, në mënyrë efektive dhe efikase, edhe pse në disa raste planifikimi në faza të ndryshme është bërë me vonesë dhe gjithashtu është vërejtur edhe angazhimi në këtë anketë i të njëjtit staf të përfshirë në Census. Anketa është menaxhuar mirë në terren me vëmendje të veçantë kushtuar detajeve të operacionit nga personeli i INSTAT-it dhe mbikëqyrësve.

Anketa është kryer në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe përpunimi statistikor është mbikëqyrur nga ekspertët ndërkombëtarë. Disa probleme të identikuara gjatë analizës së të dhënave janë analizuar dhe zgjidhur nga stafi. Për më tepër, masa e nënbulimit të popullsisë është e pranueshme dhe së bashku me popullsinë që nuk i është përgjigjur Censurit, përqindja e mosmbulimit është brenda kufijve të arritura nga vendet e zhvilluara.

Procedura e përgjithshme e editimit dhe imputimit të Censurit është shumë komplekse. Në të përfshihen nën-procedura të ndryshme, secila e përshtatur në një njësi të caktuar të analizës. Në përcaktimin e procedurës së editimit qëllimi kryesor ishte maksimizimi i cilësisë së të dhënave në fund të procesit. Editimi dhe imputimi i përgjithshëm ishin të suksesshëm në përmbushjen e objektivave kryesore dhe qëllimeve të përcaktuara në strategji duke siguruar një bazë të dhënash të plotë dhe të qëndrueshme me disa problematika të vogla.

Analizat e kryera bazuar në krahasimin e të dhënave të papërpunuara me ato të pastruara tregojnë një ndikim përgjithshëm të ulët të procedurës së editimit dhe imputimit përse i takon të dhënave lidhur me njësi të ndryshme. Në pak raste është vërejtur një ndikim i lehtë, por edhe në këto raste është ruajtur shpërndarja origjinale.

SHTOJCA 1: KORRIGJIMET DETERMINISTE

A. BAZA E TË DHËNAVE TË INDIVIDËVE

Përshkrimi	Kushtet	Veprimi
Në rastet kur mungonte vlera për gjendjen civile të personave nën 15 vjeç, në bazë të legjislacionit shqiptar gjendja civile e këtyre individëve u korrigua dhe u shënuar "Beqar/e".	ind_04=. and mosha<15 and mosha ne .	ind_04=1
Ka patur raste kur ka munguar përgjigjja për vendlindjen, por të njëjtës pyetje i është dhënë gabimisht përgjigjja "Shqipëri" tek pyetja "Tjetër specifik" për shtetin. Për këto u zgjodh "Në Shqipëri" për të shënuar vendlindjen dhe kodi i vendit u la bosh.	ind_05_05_Code=8	ind_05_01=1; ind_05_05_Code=.
Në rastet kur mungonte vendlindja, por kodi i "Rrethit" dhe "Qytetit/Fshatit" nuk ishte lënë bosh, për të shënuar vendlindjen u zgjodh alternativa "Në Shqipëri".	ind_05_01=. and ind_05_02 ne . and ind_05_03_code ne . and ind_05_05_code=.	ind_05_01=1;
Në rastet kur mungonte vendlindja dhe tek "Rrethi" dhe "Qyteti/Fshati" nuk ishte shënuar ndonjë vlerë, por ishte dhënë përgjigje tek "Shteti", vendlindja u caktua "Jashtë shtetit".	ind_05_01=. and ind_05_02=. and ind_05_03_code=. and ind_05_05_code ne .	ind_05_01=2
Tek pyetja për shtetësinë ka patur raste kur përgjigjja "Shqiptare" ishte dhënë tek specifikimi i shtetit. U zgjodh alternativa "Shqiptare", ndërsa alternativa "Tjetër" dhe kodi i shtetit u lanë bosh.	ind_06_02_Code=8	ind_06_01=1; ind_06_01_2=.; ind_06_02_Code=.
Ka patur shumë raste kur mungonte përgjigjja e pyetjes për shtetësinë. Nëse për këta individë vendlindja ishte Shqipëria, u supozua që shtetësia të ishte "Shqiptare".	ind_06_01=. and ind_06_02_Code=. and ind_06_01_3=. and ind_05_01=1	ind_06_01=1;
Nëse në pyetjen "Ku keni qenë natën e së Premtes të 30 Shtatorit deri të Shtunën e 1 Tetorit?" përgjigjja për specifikimin e vendit ishte "Shqipëri" dhe Kodi i Rrethit nuk ishte bosh, u supozua që alternativa "Diku tjetër në Shqipëri" të ishte përgjigjja e saktë.	ind_07_05_Code=8 and ind_07_02 ne .	ind_07_05_Code=.; ind_07_01=2;
Nëse në pyetjen "Ku keni qenë natën e së Premtes të 30 Shtatorit deri të Shtunën e 1 Tetorit?", përgjigjja për specifikimin e shtetit ishte "Shqipëri" dhe Kodi i Rrethit ishte bosh, u supozua që alternativa "Në të njëjtin qytet/fshat" të ishte përgjigjja e saktë.	ind_07_05_Code=8 and ind_07_02=.	ind_07_05_Code=.; ind_07_01=1;

Përshkrimi	Kushtet	Veprimi
Nëse mungonte përgjigjja e pyetjes “Ku keni qenë natën e së Premtes të 30 Shtatorit deri të Shtunën e 1 Tetorit?”, ndërsa Kodi i Rrethit dhe Kodi i Qytetit/Fshatit nuk mungonin dhe Kodi i Shtetit mungonte, u supozua që alternativa “Diku tjetër në Shqipëri” të ishte përgjigjja e saktë.	ind_07_01=. and ind_07_02 ne . and ind_07_03_Code ne . and ind_07_05_Code=.	ind_07_01=2;
Nëse mungonte përgjigjja e pyetjes “Ku keni qenë natën e së Premtes të 30 Shtatorit deri të Shtunën e 1 Tetorit?”, ndërsa Kodi i Rrethit dhe Kodi i Qytetit/Fshatit mungonin dhe Kodi i Vendit nuk mungonte, u supozua që alternativa “Jashtë shtetit” të ishte përgjigjja e saktë.	ind_07_01=. and ind_07_02=. and ind_07_03_Code=. and ind_07_05_Code ne .	ind_07_01=3;
Ka patur raste kur, në pyetjen “Cili ka qenë vendbanimi juaj në Censusin e kaluar më 1 prill 2001?”, specifikimi për shtetin ka qenë “Shqipëri”. Në këto raste, Kodi i Shtetit u la bosh dhe u zgjodh alternativa “Në Shqipëri”.	ind_09_04_Code=8	ind_09_01=1; ind_09_04_Code=;
Nëse mungonte përgjigjja e pyetjes “Cili ka qenë vendbanimi juaj në Censusin e kaluar më 1 prill 2001?”, ndërsa Kodi i Rrethit dhe Qytetit/Fshatit nuk mungonte dhe Kodi i Shtetit mungonte, u supozua që alternativa “Në Shqipëri” të ishte përgjigjja e saktë.	ind_09_01=. and ind_09_02 ne . and ind_09_03_Code ne . and ind_09_04_Code=.	ind_09_01=1;
Nëse mungonte përgjigjja e pyetjes “Cili ka qenë vendbanimi juaj në Censusin e kaluar më 1 prill 2001?”, ndërsa Kodi i Rrethit dhe Qytetit/Fshatit mungonte dhe Kodi i Shtetit nuk mungonte, u supozua që alternativa “Jashtë shtetit” të ishte përgjigjja e saktë.	ind_09_01=. and ind_09_02=. and ind_09_03_Code=. and ind_09_04_Code ne .	ind_09_01=2;
Nëse mungonte përgjigjja e pyetjes “Cili ka qenë Qyteti/Fshati ose Shteti i vendbanimit të fundit të zakonshëm, përpara ardhjes në vendbanimin aktual?”, ndërsa kodet e Rrethit dhe Qytetit/Fshatit nuk mungonin, u supozua që alternativa “Diku tjetër në Shqipëri” të ishte përgjigjja e saktë.	ind_11_01=. and ind_11_02 ne . and ind_11_03_Code ne .	ind_11_01=1;

Përshkrimi	Kushtet	Veprimi
Nëse personi ishte shpërngulur më shumë se një herë, në pyetjen "Cili ka qenë Qyteti/ Fshati ose shteti i vendbanimit të fundit të zakonshëm, përpara ardhjes në vendbanimin aktual?" duhet të specifikohet shpërngulja e fundit. Nëse shpërngulja jashtë shtetit (viti në pyetjen Ind_16) ishte bërë pas shpërnguljes së specifikuar në Ind_12, përgjigjja e pyetjes "Cili ka qenë Qyteti/ Fshati ose Shteti i vendbanimit të fundit të zakonshëm, përpara ardhjes në vendbanimin aktual?" duhet të ishte "Jashtë shtetit" dhe gjithë pyetjet e tjera deri tek Ind_15 duhej të lireshin bosh.	ind_16>ind_12 and ind_16 ne . and ind_12 ne .	i n d _ 1 1 _ 0 1 = 2 ; i n d _ 1 1 _ 0 2 = . ; ind_12=.; ind_13=.; ind_14=.
Nëse viti i i mbërritjes së fundit në Shqipëri ishte pas vitit 2001 dhe përgjigjja e pyetjes Ind_10 për ndryshimet e vendbanimit të përhershëm që nga viti 2001 ishte "Jo", përgjigjja e kësaj pyetjeje duhej të ishte "Po".	ind_16>=2001 and ind_10=2	ind_10=1;
Nëse mungonte pjesa për shpërnguljen brenda vendit, përgjigjja e pyetjes lidhur me ndryshimin e vendbanimit të zakonshëm prej vitit 2001, duhet të ishte "Jo".	ind_10=. and ind_11_01=. and ind_11_02=. and ind_12=. and ind_13=. and mosha>0	ind_10=2;
Nëse mungonte pjesa për shpërnguljen jashtë shtetit, përgjigjja e pyetjes nëse keni jetuar ndonjëherë jashtë shtetit duhej të ishte "Jo".	ind_14=. and ind_15_02_Code=. and ind_16=. and ind_17=. and mosha>0	ind_14=2;
Nëse përgjigjja e pyetjes për Ind_19 është "Po, jam duke e ndjekur", por niveli më i lartë i arsimit të përfunduar ishte "Pa diplomë" dhe mosha ishte mbi 18 vjeç, përgjigjja e saktë duhej të ishte "Jo, por e kam ndjekur më parë".	ind_19=1 and ind_20=1 and mosha>18	ind_19=2;
Nëse personi është përgjigjur se aktualisht ishte duke ndjekur shkollën, por niveli më i lartë i arsimit të përfunduar ishte "Shkollë fillore" dhe mosha ishte mbi 22 vjeç, përgjigjja e saktë duhej të ishte "Jo, por e kam ndjekur më parë".	ind_19=1 and ind_20=2 and mosha>22	ind_19=2;
Nëse personi ishte përgjigjur se aktualisht ishte duke ndjekur shkollën, por niveli më i lartë i arsimit të përfunduar ishte "Shkollë 7/8/9-vjeçare (arsim i detyrueshëm)" dhe mosha ishte mbi 30 vjeç, përgjigjja e saktë duhej të ishte "Jo, por e kam ndjekur më parë".	ind_19=1 and ind_20=3 and mosha>30	ind_19=2;

Përshkrimi	Kushtet	Veprimi
Nëse për pyetjen lidhur me vendin e punës në specifikimin e shtetit është shkruar "Shqipëri"; duhej zgjedhur alternativa "Në Shqipëri" dhe kodi i shtetit duhej lënë bosh.	ind_32_06_Code=8	i n d _ 3 2 _ 0 1 = 1 ; ind_32_06_Code=;
Ka raste kur vendi i punës nuk është specifikuar nëse është "Në Shqipëri" ose "Jashtë shtetit" dhe nuk është specifikuar nëse është fiks, në shtëpi ose jo fiks. Nëse ishin specifikuar Rrethi, Qyteti/Fshati, u supozua që vendi i punës të ishte "Fiks" dhe "Në Shqipëri".	ind_32_01=. and ind_32_03=. and ind_32_02 ne . and ind_32_04_Code ne . and ind_32_06_Code=.	i n d _ 3 2 _ 0 1 = 1 ; ind_32_03=1;
Ka raste kur vendi i punës nuk ishte specifikuar nëse ishte "Në Shqipëri" ose "Jashtë shtetit" dhe nuk ishte specifikuar nëse ishte fiks, në shtëpi ose jo fiks. Nëse mungonin Rrethi, Qyteti/Fshati, por Kodi i Shtetit nuk mungonte, u supozua që vendi i punës të ishte "Jashtë shtetit".	ind_32_01=. and ind_32_03=. and ind_32_02=. and ind_32_04_Code=. and ind_32_06_Code ne.	ind_32_01=2;
Nëse vendi i punës nuk ishte specifikuar nëse ishte "Në Shqipëri" ose "Jashtë shtetit", nuk ishte specifikuar nëse ishte fiks, në shtëpi apo jo fiks dhe Kodi i Shtetit ishte lënë bosh, u supozua që vendi i punës të ishte "Në Shqipëri".	ind_32_01=. and ind_32_03 ne . and ind_32_06_Code=.	ind_32_01=1;
Nëse personi i numëruar ishte mashkull, ai nuk duhej t'u ishte përgjigjur pyetjeve lidhur me numrin e fëmijëve.	IND_02=1 and (IND_36_01 ne . Or IND_36_02 ne . ose IND_37 ne .)	I N D _ 3 6 _ 0 1 = . ; I N D _ 3 6 _ 0 2 = . ; IND_37=;
Nëse personi kishte fëmije ende gjallë, por mungonte përgjigjja e pyetjes lidhur me numrin e fëmijëve të lindur gjallë, u supozua që ky numër të ishte i njëjtë me fëmijët që janë ende gjallë.	ind_36_02=. and ind_37 ne .	ind_36_02=ind_37;
Ka patur raste kur numri i fëmijëve ende të gjallë ishte më i lartë sesa numri i fëmijëve të lindur gjallë. U supozua që numri i fëmijëve të lindur gjallë të ishte i barabartë me numrin e fëmijëve ende gjallë.	ind_37>ind_36_02	ind_37=ind_36_02;

B. BAZA E TË DHËNAVE TË NJËSIVE EKONOMIKE FAMILJARE

Përshkrimi	Kushtet	Veprimi
Lidhur me hartimin e pyetësorit për njësinë ekonomike familjare, nëse përgjigja e pyetjes “Cili është statusi i pronësisë së kësaj banese?” së njësisë ekonomike familjare ishte “Pronar” (3 alternativat e para të Q1), pyetja 2 nuk duhej të ishte bërë.	hh_01 në(1,2,3) and hh_02 ne .	hh_02=.
Në pyetjen 3, nëse nuk ishin specifikuar gjithë mallrat e qëndrueshme të njësisë ekonomike familjare, u plotësua alternativa “Asnjë nga këto”, nëse nuk është plotësuar.	hh_03_1=. and hh_03_2=. and hh_03_3=. and hh_03_4=. and hh_03_5=. and hh_03_6=. and hh_03_7=. and hh_03_8=. and hh_03_9=. and hh_03_10=. and hh_03_11=. and hh_03_12=. and hh_03_13=. and hh_03_14=. and hh_03_15=. and hh_03_16=.	hh_03_16=16
Pyetja 4 ishte një pyetje me 2 përgjigje. Nëse njësia ekonomike familjare deklaronte se kishte në zotërim ndonjë makinë apo furgon dhe numri i makinave të specifikuara ishte 0 ose mungonte, u supozua që njësia ekonomike familjare të mos kishte në zotërim ndonjë makinë.	(hh_04_2=0 ose hh_04_2=.) and hh_04_1=1	hh_04_1=2; hh_04_2=.
Nëse numri i makinave që deklarohej në pyetjen 4 (hh_04_2) ishte më i madh se 0, përgjigja e pyetjes hh_04_1 duhej të ishte “Po”, nëse nuk kishte përgjigje.	hh_04_2>0 and hh_04_1=.	hh_04_1=1
Në rastet kur pyetjeve lidhur me pronësinë e makinave nuk u ishte dhënë përgjigje, u supozua që njësia ekonomike familjare nuk kishte patur në zotërim ndonjë makinë.	hh_04_2=. and hh_04_1=.	hh_04_1=2

SHTOJCA 2: LISTA E PROTOTIPEVE TË VLEFSHËM TË BËRTHAMAVE

Në tabelën më poshtë, çdo rresht tregon një kombinim të lidhjeve me personin e referencës që i përket një bërthame të vlefshme, p.sh.: rreshti i parë 1 2 4M: bërthama konsiderohet e vlefshme kur ekziston një person që lidhjen me personin e referencës e ka 1 (personi i referencës), një person që lidhjen me personin e referencës e ka 2 (bashkëshorti ose bashkëshortja) dhe një a më shumë persona që lidhjen me personin e referencës e kanë 4 (djali ose vajza). Lista e kodeve që shpreh lidhjen me personin e referencës gjendet në pyetësonin e Censurit.

Personi 1	Personi 2	Personi 3	Personi 4
1	2	4M	
1	2		
1	3	4M	
1	3		
4	12		
3	4M		
1	4M		
4	5M		
12	5M		
4	12	5M	
1	6	6	7M
1	6	7M	
6	6	7M	
6	7M		
1	6	6	
1	6		
7	9	8	
7	8		
7	9		
9	8		
13	13	9	
13	13		
13	9		
11	11	6	14
11	6	14	
1	6	10	7M
1	6	10	
1	10	7M	
6	10	7M	
10	7M		
16	15M		
4	16	5M	
4	15	15M	
14	16	15M	
14	15M		
15M			
16M			

SHTOJCA 3: LISTA E RREGULLAVE TË EDITIMIT TË PËRSHTATURA PËR IMPUTIMIN BRENDA REKORDEVE

A. BAZA E TË DHËNAVE TË INDIVIDËVE

- Personi i parë që renditet në listën e anëtarëve të njësisë ekonomike familjare duhet të jetë personi i referencës
- Personi i referencës i njësisë ekonomike familjare duhet të renditet i pari në listën e anëtarëve të njësisë ekonomike familjare
- Moshë e personit të referencës nuk duhet të jetë nën 14 vjeç
- Individët nën 15 vjeç nuk mund të jenë të martuar, të ndarë, të divorcuar ose të ve
- Bashkëshorti i gruas së personit të referencës duhet të jetë i martuar
- Nëse vendlindja është "Në Shqipëri", duhet specifikuar Kodi i Rrethit
- Nëse vendlindja nuk është "Në Shqipëri", nuk duhet specifikuar Kodi i Rrethit
- Nëse vendlindja nuk është "Në Shqipëri", nuk duhet specifikuar Qyteti/Fshati
- Nëse vendlindja është "Në Shqipëri", nuk duhet specifikuar ndonjë vend
- Nëse vendlindja është "Jashtë shtetit", duhet specifikuar vendi
- Individët nuk mund të kenë shtetësinë "Shqiptare" dhe "Pa shtetësi" në të njëjtën kohë
- Individët nuk mund të kenë shtetësi "Tjetër" dhe "Pa shtetësi" në të njëjtën kohë
- Individët duhet t'i përgjigjen pyetjes së shtetësisë
- Nëse "Tjetër" është specifikuar si shtetësi, specifikimi duhet plotësuar
- Nëse "Tjetër" nuk është specifikuar si shtetësi, specifikimi nuk duhet plotësuar
- Nëse personi në momentin e Censurit ka qenë "Diku tjetër në Shqipëri", duhet specifikuar Kodi i Rrethit
- Nëse personi në momentin e Censurit nuk ka qenë "Diku tjetër në Shqipëri", Kodi i Rrethit nuk duhet specifikuar
- Nëse personi në momentin e Censurit nuk ka qenë "Diku tjetër në Shqipëri", Qyteti/Fshati nuk duhet specifikuar
- Nëse personi në momentin e Censurit ka qenë "Jashtë shtetit", duhet specifikuar vendi
- Nëse personi në momentin e Censurit nuk ka qenë "Jashtë shtetit", vendi nuk duhet specifikuar
- Nëse personi në momentin e Censurit ka qenë në "Të njëjtin qytet/fshat", nuk duhet dhënë asnjë përgjigje për arsyen e mungesës nga vendbanimi i zakonshëm
- Nëse vendbanimi i zakonshëm në vitin 2001 është "Në Shqipëri", duhet specifikuar Kodi i Rrethit
- Nëse vendbanimi i zakonshëm në vitin 2001 nuk është "Në Shqipëri", Kodi i Rrethit nuk duhet specifikuar
- Nëse vendbanimi i zakonshëm në vitin 2001 është "Jashtë shtetit", duhet specifikuar vendi
- Nëse mosha e individit është nën 10 vjeç, nuk duhet plotësuar vendbanimi i zakonshëm në vitin 2001
- Nëse mosha e individit është 10 vjeç dhe muaji i lindjes është nga muaji prill deri në muajin dhjetor 2001, duhet specifikuar vendbanimi i zakonshëm në vitin 2001
- Nëse mosha e individit është 10 vjeç dhe muaji i lindjes është nga muaji janar deri në muajin mars 2001, vendbanimi i zakonshëm në vitin 2001 nuk duhet specifikuar
- Nëse mosha e individit është mbi 10 vjeç, duhet specifikuar vendbanimi i zakonshëm në vitin 2001
- Nëse mosha është 0 vjeç, pyetjet lidhur me migracionin, shkollimin dhe punësimin nuk duhen plotësuar
- Nëse mosha është mbi 0 vjeç, pyetjet lidhur me ndryshimin e vendbanimit të zakonshëm qysh prej vitit 2001 duhen plotësuar
- Nëse individit nuk e ka ndryshuar vendbanimin qysh prej vitit 2001, pyetjet lidhur me migracionin e brendshëm nuk duhen plotësuar

- Nëse individi nuk e ka ndryshuar vendbanimin qysh prej vitit 2001, duhet specifikuar pyetja 14 lidhur me atë nëse ka jetuar ndonjëherë jashtë shtetit për një vit rresht ose më shumë
- Nëse individi e ka ndryshuar vendbanimin e zakonshëm qysh prej vitit 2001, duhet specifikuar vendbanimi i zakonshëm përpara mbërritjes në vendbanimin aktual
- Nëse vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm është "Në Shqipëri", duhet specifikuar Kodi i Rrethit
- Nëse vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm është "Jashtë shtetit", Kodi i Rrethit nuk duhet specifikuar
- Nëse Kodi i Rrethit është specifikuar, Qyteti/Fshati duhet specifikuar
- Nëse vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm është "Në Shqipëri", duhet specifikuar viti i mbërritjes në vendbanimin aktual të zakonshëm
- Nëse vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm është "Në Shqipëri", duhet specifikuar arsyeja pse është ndryshuar vendbanimi i zakonshëm
- Nëse vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm është "Në Shqipëri", duhet specifikuar pyetja nëse ka jetuar ndonjëherë jashtë shtetit për një vit rresht ose më shumë
- Nëse vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm është "Jashtë shtetit", pyetjet mbi migrimin e brendshëm nuk duhen plotësuar
- Nëse vendbanimi i mëparshëm është "Jashtë shtetit", duhen specifikuar pyetjet lidhur me emigrimin
- Nëse personi nuk ka emigruar kurrë për më shumë se një vit, pyetjet e tjera lidhur me emigrimin nuk duhen plotësuar
- Nëse individi ka emigruar për më shumë se 12 muaj, pyetjet lidhur me emigrimin duhen specifikuar
- Nëse individi është nën 6 vjeç, pyetjet lidhur me arsimin dhe punësimin nuk duhen specifikuar
- Nëse mosha është mbi 5 vjeç, duhet specifikuar pyetja nëse di të shkruajë e të lexojë
- Nëse mosha është mbi 5 vjeç, duhet specifikuar pyetja lidhur me ndjekjen e shkollës formalisht
- Nëse individi nuk di të shkruajë e të lexojë, niveli më i lartë i arsimit të përfunduar mund të jetë "Arsimi fillor"
- Nëse personi nuk ka shkuar kurrë në shkollë, pyetjet lidhur me nivelin më të lartë të arsimit të përfunduar dhe numri i viteve të përfunduara të shkollës nuk duhet specifikuar
- Nëse individi është duke ndjekur shkollën ose ka shkuar më parë në shkollë, ai duhet të jetë mbi 10 vjeç dhe pyetjet lidhur me nivelin më të lartë të arsimit të përfunduar dhe vitet e përfunduara të shkollës duhen specifikuar
- Nëse individi është nën 10 vjeç, pyetjet lidhur me nivelin më të lartë të arsimit të përfunduar, vitet e përfunduara të shkollës dhe punësimin nuk duhen specifikuar
- Nëse individi është nën 15 vjeç, pyetjet lidhur me punësimin nuk duhen specifikuar
- Nëse individi është mbi 15 vjeç, duhen specifikuar pyetjet lidhur me punësimin gjatë javës së referencës
- Nëse individi nuk ka punuar gjatë javës së referencës, ai duhet të deklarojë nëse ai/ajo po mungon përkohësisht në punë
- Nëse individi ka punuar gjatë javës së referencës, ai duhet të deklarojë numrin total të orëve të punës gjatë kësaj jave
- Nëse individi e ka specifikuar numrin e orëve të punës, pyetjet lidhur me mungesën e përkohshme, kërkimit për punë, arsyet pse nuk kërkon punë dhe gatishmëria për të filluar punë brenda dy javësh nuk duhen specifikuar
- Nëse individi nuk ka punuar gjatë javës së referencës, ai duhet t'i përgjigjet pyetjes nëse ka munguar përkohësisht
- Nëse individi mungon përkohësisht në punë, ai nuk duhet t'u përgjigjet pyetjeve lidhur me kërkimet për punë, arsyen pse nuk kërkon punë dhe gatishmërinë për të filluar punë
- Nëse individi nuk mungon përkohësisht në punë, atij duhet t'i bëhet pyetja nëse ka kërkuar për punë gjatë muajit të fundit
- Nëse individi mungon përkohësisht në punë, atij duhet t'i bëhet pyetja lidhur me pozicionin në punën kryesore
- Nëse individi nuk ka kërkuar për punë gjatë muajit të fundit, arsyeja pse nuk është kërkuar punë duhet specifikuar

- Nëse individ i është përgjigjur pyetjes lidhur me kërkimet për punë gjatë muajit të fundit, duhet deklaruar pozicioni në punë, profesioni, aktiviteti kryesor, emri i agjencisë dhe vendi i punës
- Nëse i jepet përgjigje pyetjes lidhur me gatishmërinë për të filluar punë, pyetjet lidhur me pozicionin në punë, profesionin, aktivitetin kryesor, emrin e agjencisë dhe mjetin e transportit nuk duhen deklaruar
- Nëse jepet përgjigje lidhur me orët e punës gjatë javës së referencës, duhet deklaruar pozicioni në punën kryesore
- Nëse individ mungon përkohësisht në punë, duhet deklaruar pozicioni në punën kryesore
- Nëse është plotësuar pozicioni në punën kryesore, duhet deklaruar vendi i punës
- Nëse nuk është plotësuar pozicioni në punën kryesore, vendi i punës nuk duhet deklaruar
- Nëse vendi i punës është "Në Shqipëri", duhet plotësuar Kodi i Rrethit
- Nëse vendi i punës është "Jashtë shtetit", Kodi i Rrethit nuk duhet plotësuar
- Nëse vendi i punës është "Në Shqipëri" dhe "Vend pune fiks", duhet plotësuar Kodi i Rrethit
- Nëse vendi i punës është "Në Shqipëri" dhe "Kryesisht në shtëpi" ose "Jo fiks", Kodi i Rrethit nuk duhet specifikuar
- Nëse vendi i punës është "Në Shqipëri" dhe "Kryesisht në shtëpi" ose "Jo fiks", Qyteti/Fshati nuk duhet plotësuar
- Nëse vendi i punës është "Jashtë shtetit", duhet deklaruar vendi
- Nëse vendi i punës është "Në Shqipëri", vendi nuk duhet plotësuar
- Nëse vendi i punës është "Në Shqipëri" dhe "Kryesisht në shtëpi", pyetjet lidhur me udhëtimin dhe transportin nuk duhen deklaruar
- Nëse vendi i punës është "Vend pune fiks, larg shtëpisë", duhet plotësuar pyetja lidhur me udhëtimin
- Nëse vendi i punës është "Vend pune fiks, larg shtëpisë", duhen plotësuar mjetet e transportit për udhëtim
- Nëse individ është mashkull nën 15 vjeç, ai nuk duhet t'i japë përgjigje pyetjes lidhur me fertilitetin
- Nëse individ është mbi 15 vjeç dhe është femër, pyetja lidhur me fertilitetin duhet plotësuar
- Nëse individ ka fëmijë, duhet deklaruar numri
- Nëse individ nuk ka fëmijë, numri nuk duhet deklaruar
- Nëse individ nuk ka fëmijë, pyetja lidhur me fëmijët që janë ende gjallë nuk duhet plotësuar
- Nëse individ ka fëmijë, duhet plotësuar pyetja lidhur me fëmijët që janë ende gjallë
- Nëse individ është "Pa diplomë", numri i viteve të përfunduara të shkollës nuk duhet të jetë më shumë se 5
- Nëse individ ka "Arsimin fillor", numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më shumë se 3
- Nëse individ ka "Arsimin fillor", numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më pak se 9
- Nëse personi ka dëftesë të "Shkollës së mesme me cikël të ulët (arsim i detyrueshëm)", numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më shumë se 6
- Nëse personi ka dëftesë të "Shkollës së mesme me cikël të ulët (arsim i detyrueshëm)", numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më pak se 13
- Nëse personi ka dëftesë të "Shkollës së mesme profesionale me cikël të ulët (2-3 vjet)", numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më shumë se 8
- Nëse personi ka dëftesë të "Shkollës së mesme profesionale me cikël të ulët (2-3 vjet)", numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më pak se 13
- Nëse personi ka dëftesë të "Shkollës së mesme me cikël të lartë (e përgjithshme)", numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më shumë se 10
- Nëse personi ka dëftesë të "Shkollës së mesme me cikël të lartë (e përgjithshme)", numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më pak se 15
- Nëse personi ka dëftesë të "Shkollës së mesme profesionale me cikël të lartë (4-5 vjet)", numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më shumë se 10
- Nëse personi ka dëftesë të "Shkollës së mesme profesionale me cikël të lartë (4-5 vjet)", numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më pak se 15

- Nëse personi ka diplomë universitare të nivelit të parë (BA), numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më shumë se 13
- Nëse personi ka diplomë universitare të nivelit të parë (BA), numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më pak se 17
- Nëse personi ka diplomë universitare të nivelit të dytë (BAMA), numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më shumë se 14
- Nëse personi ka diplomë universitare të nivelit të dytë (BAMA), numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më pak se 18
- Nëse personi ka diplomë universitare (me sistemin e vjetër përpara sistemit të Bolonjës), numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më shumë se 12
- Nëse personi ka diplomë universitare (me sistemin e vjetër përpara sistemit të Bolonjës), numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më pak se 19
- Nëse personi ka kryer studime pasuniversitare/master, numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më shumë se 15
- Nëse personi ka Doktoraturë/PhD, numri i viteve të përfunduara të shkollës duhet të jetë më shumë se 17
- Nëse niveli më i lartë i shkollimit të përfunduar është "Arsimi fillor", mosha duhet të jetë mbi 9 vjeç
- Nëse niveli më i lartë i shkollimit të përfunduar është "Arsimi i mesëm me cikël të ulët", mosha duhet të jetë mbi 12 vjeç
- Nëse niveli më i lartë i shkollimit të përfunduar është "Arsimi i mesëm profesional me cikël të ulët", mosha duhet të jetë mbi 14 vjeç
- Nëse niveli më i lartë i shkollimit të përfunduar është "Arsimi i mesëm me cikël të lartë", mosha duhet të jetë mbi 16 vjeç
- Nëse niveli më i lartë i shkollimit të përfunduar është "Arsimi i mesëm profesional me cikël të lartë", mosha duhet të jetë mbi 16 vjeç
- Nëse niveli më i lartë i shkollimit të përfunduar është "Arsimi universitar i nivelit të parë (BA)", mosha duhet të jetë mbi 19 vjeç
- Nëse niveli më i lartë i shkollimit të përfunduar është "Arsimi universitar i nivelit të dytë (BAMA)", mosha duhet të jetë mbi 20 vjeç
- Nëse niveli më i lartë i shkollimit të përfunduar është "Arsimi universitar me sistemin e vjetër", mosha duhet të jetë mbi 18 vjeç
- Nëse niveli më i lartë i shkollimit të përfunduar është "Arsimi pasuniversitar/master", mosha duhet të jetë mbi 21 vjeç
- Nëse niveli më i lartë i shkollimit të përfunduar është "Doktoraturë/PhD", mosha duhet të jetë mbi 23 vjeç
- Nëse individi është 10 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 5
- Nëse individi është 11 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 6
- Nëse individi është 12 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 7
- Nëse individi është 13 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 8
- Nëse individi është 14 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 9
- Nëse individi është 15 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 10
- Nëse individi është 16 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 11
- Nëse individi është 17 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 12
- Nëse individi është 18 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 13
- Nëse individi është 19 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 14
- Nëse individi është 20 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 15

- Nëse individi është 21 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 16
- Nëse individi është 22 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 17
- Nëse individi është 23 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 18
- Nëse individi është 24 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 19
- Nëse individi është 25 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 20
- Nëse individi është 26 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 21
- Nëse individi është 27 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 22
- Nëse individi është 28 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 23
- Nëse individi është 29 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 24
- Nëse individi është 30 vjeç, numri i viteve të shkollimit të përfunduar duhet të jetë më pak se 25
- Nëse individi është 13 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 1
- Nëse individi është 14 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 1
- Nëse individi është 15 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 2
- Nëse individi është 16 ose 17 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 3
- Nëse individi është 18 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 4
- Nëse individi është 19 ose 20 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 5
- Nëse individi është 21 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 6
- Nëse individi është 22 ose 23 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 7
- Nëse individi është 24 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 8
- Nëse individi është 25 ose 26 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 9
- Nëse individi është 27 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 10
- Nëse individi është 28 ose 29 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 11
- Nëse individi është 30 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 12
- Nëse individi është 31 ose 32 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 13
- Nëse individi është 33 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 14
- Nëse individi është 34 ose 35 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 15
- Nëse individi është 36 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 16
- Nëse individi është 37 ose 38 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 17
- Nëse individi është 39 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 18
- Nëse individi është 40 ose 41 vjeç, numri i fëmijëve të lindur gjallë duhet të jetë maksimumi 19
- Nëse individi është 13 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 1
- Nëse individi është 14 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 1
- Nëse individi është 15 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 2
- Nëse individi është 16 ose 17 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 3
- Nëse individi është 18 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 4
- Nëse individi është 19 ose 20 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 5
- Nëse individi është 21 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 6
- Nëse individi është 22 ose 23 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 7

- Nëse individi është 24 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 8
- Nëse individi është 25 ose 26 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 9
- Nëse individi është 27 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 10
- Nëse individi është 28 ose 29 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 11
- Nëse individi është 30 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 12
- Nëse individi është 31 ose 32 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 13
- Nëse individi është 33 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 14
- Nëse individi është 34 ose 35 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 15
- Nëse individi është 36 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 16
- Nëse individi është 37 ose 38 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 17
- Nëse individi është 39 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 18
- Nëse individi është 40 ose 41 vjeç, numri i fëmijëve ende gjallë duhet të jetë maksimumi 19
- Nëse individi është nën 14 vjeç, arsyeja kryesore e mungesës në vendbanimin e zakonshëm nuk duhet të jetë "Punësimi"
- Nëse individi është mbi 74 vjeç, arsyeja kryesore e mungesës në vendbanimin e zakonshëm nuk duhet të jetë "Punësimi"
- Nëse individi është nën 5 vjeç, arsyeja kryesore e mungesës në vendbanimin e zakonshëm nuk duhet të jetë "Studimi"
- Nëse individi është mbi 61 vjeç, arsyeja kryesore e mungesës në vendbanimin e zakonshëm nuk duhet të jetë "Studimi"
- Nëse individi është nën 14 vjeç, arsyeja kryesore që ndryshon vendbanimin e zakonshëm nuk duhet të jetë "Punësimi"
- Nëse individi është mbi 74 vjeç, arsyeja kryesore që ndryshon vendbanimin e zakonshëm nuk duhet të jetë "Punësimi"
- Nëse individi është nën 5 vjeç, arsyeja kryesore që ndryshon vendbanimin e zakonshëm nuk duhet të jetë "Studimi"
- Nëse individi është mbi 61 vjeç, arsyeja kryesore që ndryshon vendbanimin e zakonshëm nuk duhet të jetë "Studimi"
- Nëse individi është mbi 74 vjeç, arsyeja kryesore që vjen të jetojë në Shqipëri nuk duhet të jetë "Mundësitë për punësim në Shqipëri"
- Nëse individi është mbi 74 vjeç, arsyeja kryesore që vjen të jetojë në Shqipëri nuk duhet të jetë "Përfundimi i punës jashtë shtetit"
- Nëse individi është mbi 45 vjeç dhe nën 105 vjeç, arsyeja kryesore që vjen të jetojë në Shqipëri nuk duhet të jetë "Mundësitë për studim në Shqipëri"
- Nëse individi është mbi 45 vjeç dhe nën 105 vjeç, arsyeja kryesore që vjen të jetojë në Shqipëri nuk duhet të jetë "Përfundimi i studimeve jashtë shtetit"
- Nëse individi është mbi 61 vjeç dhe nën 105 vjeç, arsyeja kryesore që nuk kërkon punë ose që nuk përpiqet të nisë ndonjë veprimtari tregtare nuk duhet të jetë "Nxënës ose student"
- Nëse individi është mbi 74 vjeç dhe nën 105 vjeç, arsyeja kryesore që nuk kërkon punë ose që nuk përpiqet të nisë ndonjë veprimtari tregtare nuk duhet të jetë "Nuk ka punë"
- Nëse personi aktualisht ndjek arsimin formal, nuk duhet të jetë mbi 45 vjeç.

B. BAZA E TË DHËNAVE TË NJEF-SË

- Nëse statusi i pronësisë së NJEF-së është "Pronar me akt ligjor pronësie, nuk paguan kredi", "Pronar me akt ligjor pronësie, paguan kredi" ose "Në proces të marrjes së aktit ligjor të pronësisë", nuk duhet specifikuar pronësia e banesës.
- Nëse statusi i pronësisë së NJEF-së është "Qiramarrës" ose "Banor", nuk paguan qira, duhet specifikuar pronësia e banesës.
- Nëse NJEF-ja ka "Frigorifer" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Ngrirëse" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Lavatrice" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Tharëse rrobash" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Makinë pjatlarëse" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Boiler elektrik" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Mikrovalë" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "TV" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "TV dekoder" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Telefon fiks" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Celular" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Kompjuter" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Lidhje me internetin" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Panel diellor" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka "Kondicioner" si një nga pajisjet, nuk duhet zgjedhur alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja nuk ka asnjë nga pajisjet e specifikara tek alternativat, duhet specifikuar alternativa "Asnjë".
- Nëse NJEF-ja ka në zotërim makinë ose furgona, numri i tyre duhet specifikuar.
- Nëse NJEF-ja nuk ka në zotërim makinë ose furgona, nuk duhet specifikuar asnjë numër.
- NJEF-ja duhet të specifikojë të paktën një burim të ardhurash.

C. BAZA E TË DHËNAVE TË BANESËS

- Nëse lloji i banesës është "Banesë e zakonshme", duhet specifikuar statusi i banimit.
- Nëse lloji i banesës është "Lloj tjetër banese", statusi i banimit nuk duhet specifikuar.
- Për banesat e zakonshme të banuara nga persona me vendbanim të zakonshëm ose persona që nuk janë objekt i regjistrimit, duhet plotësuar pyetësori për banesën.
- Nëse ekziston një lloj kryesor ngrohjeje i specifikuar për banesën, duhet specifikuar lloji kryesor i energjisë që përdoret për ngrohje.
- Nëse në banesë nuk ka ngrohje, lloji kryesor i energjisë që përdoret nuk duhet specifikuar.
- Nëse lloji kryesor i ngrohjes është "Ngrrohje qendrore brenda ndërtesës", lloji kryesor i energjisë që përdoret për ngrohje nuk mund të jetë "Me rrymë elektrike".
- Nëse lloji kryesor i ngrohjes është "Ngrrohje qendrore individuale brenda banesës", lloji kryesor i energjisë që përdoret për ngrohje nuk mund të jetë "Dru zjarri", "Qymyri" ose "Tjetër lloj energjie".
- Nëse lloji kryesor i ngrohjes është "Oxhak", lloji kryesor i energjisë që përdoret për ngrohje duhet të jetë "Dru zjarri".
- Nëse lloji kryesor i ngrohjes është "Ngrrohës elektrik" ose "Kondicioner", lloji kryesor i energjisë që përdoret për ngrohje duhet të jetë "Me rrymë elektrike".

- Nëse lloji kryesor i ngrohjes është “Stufë”, lloji kryesor i energjisë që përdoret për ngrohje nuk mund të jetë “Qymyri”, “Me naftë, mazut” ose “Tjetër lloj energjie”.
- Nëse në banesë ka persona me vendbanim të zakonshëm, statusi i banimit të banesës duhet të jetë “Banesë e zakonshme e banuar nga një ose më shumë persona, banorë me vendbanim të zakonshëm”.
- Nëse në banesë nuk ka persona me vendbanim të zakonshëm, statusi i banimit të banesës nuk duhet të jetë “Banesë e zakonshme e banuar nga një ose më shumë persona, banorë me vendbanim të zakonshëm”.
- Nëse në banesë jetojnë persona me vendbanim të zakonshëm, duhet plotësuar pyetësi për banesën.

SHTOJCA 4 : SHKALLA E IMPUTIMIT DHE INDEKSET E MOSPËRPUTHSHMËRISË LIDHUR ME BAZËN E TË DHËNAVE TË INDIVIDËVE

	Imputimi total				Imputimi determinist				Imputimi probabilitar				Indekset e mospërputhshmërisë Indexes	
	I	la	le	lm	I	la	le	lm	I	la	le	lm	Tipi	Vlera
Shtetësia: Shqiptare	10,98	10,96	0,01	0,00	10,36	10,36	0,00	0,00	0,61	0,60	0,01	0,00	IM	0,110
Keni lindur fëmijë të gjallë	9,81	5,47	4,19	0,15	3,76	0,00	3,76	0,00	6,06	5,47	0,44	0,15	IM	0,013
Bërthama familjare	9,49	3,80	0,00	5,69	0,00	0,00	0,00	0,00	9,49	3,80	0,00	5,69	IM	0,058
Vitet e përfunduara të shkollës	9,06	1,05	2,24	5,76	0,02	0,00	0,00	0,02	9,04	1,05	2,24	5,75	KS	0,012
Niveli më i lartë i shkollimit i përfunduar	7,55	1,13	2,05	4,37	0,00	0,00	0,00	0,00	7,55	1,13	2,05	4,37	IM	0,022
Keni kërkuar punë gjatë muajit shtator	5,76	1,70	3,56	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	5,76	1,70	3,56	0,50	IM	0,019
Vendbanimi në Censusin e kaluar në vitin 2001	5,72	4,02	1,38	0,32	3,24	3,24	0,00	0,00	2,48	0,78	1,38	0,32	IM	0,026
Keni punuar javën e fundit të shtatorit	5,31	1,29	4,02	0,00	0,20	0,19	0,00	0,00	5,11	1,10	4,02	0,00	IM	0,027
Gatishmëria për të filluar punë brenda dy javësh	4,92	1,33	3,59	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	4,92	1,33	3,59	0,01	IM	0,023
Vendi i punës: Aktiviteti kryesor	4,57	3,78	0,29	0,50	0,07	0,04	0,00	0,03	4,50	3,73	0,29	0,47	IM	0,035
Keni ndërruar vendbanimin e zakonshëm	4,13	2,15	0,14	1,84	3,03	1,57	0,00	1,45	1,10	0,57	0,14	0,38	IM	0,020
Keni jetuar jashtë shtetit	4,10	1,94	1,97	0,19	1,70	1,50	0,20	0,00	2,40	0,44	1,77	0,19	IM	0,020
Keni punuar javën e fundit të shtatorit	4,08	1,15	2,15	0,78	0,86	0,15	0,00	0,71	3,22	1,01	2,15	0,07	IM	0,019
Statusi i punësimit	4,07	2,47	0,00	1,60	0,89	0,74	0,00	0,15	3,18	1,73	0,00	1,46	IM	0,015
Ndjekja aktualisht e shkollës	3,79	2,99	0,45	0,34	0,21	0,00	0,00	0,21	3,58	2,99	0,45	0,13	IM	0,028
Vendi i punës: emri i plotë i organizatës	3,69	3,23	0,33	0,12	1,58	1,58	0,00	0,00	2,11	1,66	0,33	0,12	IM	0,029
Arsyeja kryesore që skeni kërkuar punë	3,41	0,21	3,18	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	3,41	0,21	3,18	0,02	IM	0,030
Vendbanimi në momentin e Censurit 2011	3,08	1,25	0,00	1,83	0,09	0,09	0,00	0,00	2,99	1,17	0,00	1,82	IM	0,019
Vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm	2,62	2,11	0,21	0,30	2,19	2,01	0,00	0,19	0,42	0,10	0,21	0,11	IM	0,019
Gjendja civile	2,50	2,12	0,00	0,38	0,79	0,79	0,00	0,00	1,71	1,33	0,00	0,38	IM	0,005
Vendlindja	2,49	2,34	0,00	0,16	1,44	1,44	0,00	0,00	1,05	0,89	0,00	0,16	IM	0,006
Dini të lexoni/të shkruani	2,03	1,11	0,64	0,27	0,00	0,00	0,00	0,00	2,03	1,11	0,64	0,27	IM	0,012
Numri i orëve të punës gjatë javës së fundit të shtatorit	1,89	1,51	0,17	0,20	0,00	0,00	0,00	0,00	1,89	1,51	0,17	0,20	KS	0,015
Pozicioni i punës në aktivitetin kryesor të punës	1,70	1,46	0,19	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	1,70	1,46	0,19	0,05	IM	0,013
Mosha	1,69	0,63	0,00	1,06	0,04	0,00	0,00	0,04	1,65	0,63	0,00	1,02	KS	0,006
Gjuha amtare	1,61	1,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,61	1,61	0,00	0,00	IM	0,000
Vendlindja: Rrethi	1,60	0,43	1,17	0,00	0,10	0,00	0,10	0,00	1,50	0,43	1,07	0,00	IM	0,008
Gjinia	1,60	1,37	0,00	0,22	0,00	0,00	0,00	0,00	1,60	1,37	0,00	0,22	IM	0,001
Numri i fëmijëve ende gjallë	1,58	0,09	1,33	0,16	1,38	0,00	1,22	0,16	0,20	0,09	0,11	0,01	KS	0,012
Shtetësia : Tjetër specifiko	1,58	0,68	0,86	0,04	0,80	0,00	0,80	0,00	0,77	0,68	0,05	0,04	IM	0,006
Numri i fëmijëve të lindur gjallë	1,51	0,04	1,31	0,16	1,33	0,04	1,19	0,10	0,18	0,00	0,12	0,06	KS	0,013
Vendbanimi në vitin 2001: Rrethi	1,39	0,21	1,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39	0,21	1,18	0,00	IM	0,010

(Vijon)

	Imputimi total				Imputimi determinist				Imputimi probabilitar				Indekset e mospërpjethshmërisë Indexes	
	I	la	le	lm	I	la	le	lm	I	la	le	lm	Tipi	Vlera
Shtetësia : Tjetër	1,34	0,04	1,29	0,00	0,02	0,00	0,02	0,00	1,31	0,04	1,27	0,00	IM	0,012
Vështrësitë: Komunikimi	1,25	1,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,25	1,25	0,00	0,00	KS	0,012
Vështrësitë: Të mbajturit mend	1,19	1,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,19	1,19	0,00	0,00	KS	0,012
Vështrësitë: Kujdesi i përditshëm	1,16	1,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,16	1,16	0,00	0,00	KS	0,012
Vështrësitë: Të ecurit	1,12	1,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,12	1,12	0,00	0,00	KS	0,011
Vendbanimi në vitin 2001: Qyteti/Fshati	1,03	0,00	1,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,03	0,00	1,03	0,00	IM	0,016
Arsyeja kryesore e ndryshimit të vendbanimit të zakonshëm	1,03	0,45	0,51	0,07	0,19	0,00	0,19	0,00	0,83	0,45	0,31	0,07	IM	0,002
Viti kur keni ardhur në vendbanimin aktual	1,02	0,25	0,51	0,26	0,51	0,00	0,51	0,00	0,51	0,25	0,00	0,26	KS	0,003
Mjetet e transportit që përdorni për të shkuar në punë	1,02	0,74	0,27	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	1,02	0,74	0,27	0,01	IM	0,005
Sa herë udhëtoni për të shkuar në punë	1,01	0,83	0,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,01	0,83	0,18	0,00	IM	0,007
Vështrësitë: Të dëgjuarit	0,98	0,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,98	0,98	0,00	0,00	KS	0,010
Lidhja me personin e referencës	0,95	0,33	0,00	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,95	0,33	0,00	0,62	IM	0,005
Vështrësitë: Të parët	0,90	0,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,90	0,90	0,00	0,00	KS	0,009
Vendi i punës : Kodi i rrethit	0,87	0,53	0,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,87	0,53	0,33	0,00	IM	0,003
Vendi i punës : Shteti	0,82	0,76	0,06	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,81	0,76	0,05	0,00	IM	0,007
Vendlindja: Kodi i rrethit	0,75	0,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,75	0,74	0,00	0,00	IM	0,007
Arsyeja kryesore që vini në Shqipëri	0,66	0,17	0,08	0,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,65	0,17	0,08	0,40	IM	0,004
Vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm: Kodi i rrethit	0,55	0,18	0,37	0,00	0,19	0,00	0,19	0,00	0,36	0,18	0,18	0,00	IM	0,002
Vendbanimi në momentin e Censurit: Kodi i rrethit	0,52	0,03	0,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,52	0,03	0,49	0,00	IM	0,005
Arsyeja e mungesës në vendbanimin e zakonshëm	0,48	0,00	0,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,48	0,00	0,48	0,00	IM	0,005
Vendbanimi i mëparshëm i zakonshëm: Qyteti/Fshati	0,26	0,00	0,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,26	0,00	0,26	0,00	IM	0,001
Vendi ku keni patur vendbanimin e fundit të zakonshëm përpara ardhjes në Shqipëri: Shteti	0,23	0,15	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	0,15	0,08	0,00	IM	0,001
Vendi i punës: Qyteti/Fshati	0,20	0,00	0,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20	0,00	0,20	0,00	IM	0,001
Viti kur keni ardhur për herë të fundit në Shqipëri	0,20	0,11	0,03	0,06	0,04	0,00	0,03	0,02	0,15	0,11	0,00	0,05	KS	0,001
Shtetësia: Pa shtetësi	0,12	0,00	0,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12	0,00	0,12	0,00	IM	0,001
Vendbanimi në vitin 2001: Shteti	0,09	0,00	0,09	0,00	0,07	0,00	0,07	0,00	0,03	0,00	0,03	0,00	IM	0,000
Vendbanimi në momentin e Censurit: Shteti	0,04	0,01	0,03	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,04	0,01	0,03	0,00	IM	0,000
Vendlindja: Qyteti/Fshati	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	IM	0,000
Vendbanimi gjatë regjistrimit: Qyteti/Fshati	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	IM	0,000
Grupi etno-kulturor	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	IM	0,000
Besimi fetar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	IM	0,000

SHTOJCA 5: FILOZOFIA E KRAHASIMIT/PËRPUTHSHMËRISË MIDIS TË DHËNAVE TË CENSUSIT DHE APC-SË

Për të bërë analizën e përputhshmërisë së të dhënave është e nevojshme që në rekordin e shkurtuar të Censurit dhe rekordin e Anketës së Pas Censurit të vendosen kodet e përputhshmërisë. Gjithashtu, një numër identifikues i rekordit të Censurit duhet t'i shtohet rekordit të APC-së për efekt krahasimi në fazën e mëvonshme të krijimit të tabelave statistikore. Kur e njëjta banesë përputhet, të dy rekordeve u shtohet i njëjti kod i përputhshmërisë, së bashku me identifikuesin e rekordit të Censurit. Kur banesa nuk përputhet, rekordit përkatës i vendoset një kod tjetër përputhshmërie: për shembull, nëse një rekord i Censurit nuk përputhet, këtij rekord i vendoset kodi 8 ose 9; nëse një rekord i APC-së nuk përputhet, këtij rekord i vendoset kodi 7, pavarësisht nga rezultati përfundimtar në anketë. Struktura e vendosjes së kodeve të përputhshmërisë jepet më poshtë:

Struktura e kodeve të përputhshmërisë për kombinimet Censur - APC

		Kodi i përputhshmërisë
I përfunduar në Censur ¹	I përfunduar në APC ²	1
	Refuzim/pa-kontakt ³ në APC	2
	Banesë aktualisht bosh në APC ⁴	3
Refuzim ose pa-kontakt në Censur ⁵	I përfunduar APC ²	4
	Refuzim/pa-kontakt ³ në APC	5
	Banesë aktualisht bosh në APC ⁴	6
I përfunduar, refuzim ose pa-kontakt në Censur	Rekordi i APC-së nuk gjendet (rrjedhimisht, jo i krahasuar)	7
Banesë e paidentifikuar në Censur (rrjedhimisht, jo e krahasuar)	I përfunduar në APC ²	8
	Refuzim/pa-kontakt ³ në APC	9
I përfunduar në Censur ⁶	I përfunduar në APC ⁷	10

Krahasimi fillestar automatik:

Një ndryshim kryesor i metodologjive të plotësimit të formularëve në Censur dhe në APC është fakti se, në Censur, për një njësi që nuk është njësi banimi nuk plotësohet asnjë pyetësor, por vetëm një rresht në formën përmbledhëse. Në rastin e APC-së, plotësohet një pyetësor për çdo hyrje dhe derë në ndërtesë. Kjo u bë me qëllim që pyetjet të bëheshin edhe për banesat jo për qëllime banimi për të verifikuar nëse këto banesa ishin të banuara. Përpara se të bëhej krahasimi automatik, do të ishte e përshtatshme që të dhënat e këtyre banesave të mos përpunoheshin. Këto banesa identifikoheshin nga vlera 2 tek pyetja Q2 e pyetësorit të ndërtesës.

Gjithashtu, ato ndërtesa/banesa, të identifikuar si jo të banueshme, të shkatërruara ose në proces ndërtimi, nuk kanë rëndësi për krahasimin, në to nuk banojnë individë dhe rrjedhimisht nuk janë ende njësi banimi.

1 "Pyetësori i plotësuar" në Censur, kodi 1 ose 2, kodi i NJEF >0 (dhe jo bosh) dhe individët në banesë përputhen me individët në banesën e APC-së që është përputhur.

2 Pyetësori për APC-në: "Statusi i intervistës" kodi 1 ose 2, në pyetësorin për ndërtesën Q4=1 dhe individët në banesë përputhen me individët në banesën e Censurit që është përputhur.

3 Pyetësori për APC-në: "Statusi i intervistës" kodi 3 ose 4 dhe në pyetësorin për ndërtesën Q4=1.

4 Pyetësori për APC-në: "Statusi i intervistës" kodi 1 ose 2 dhe në pyetësorin për ndërtesën Q3=4.

5 "Pyetësori i plotësuar" në Censur, kodi 3 ose 4.

6 "Pyetësori i plotësuar" në Censur kodi 1 ose 2 dhe kodi NJEF >0 (dhe jo bosh) dhe individët në banesë nuk përputhen me individët në banesën e APC-së që është përputhur (individët në banesë në momentin e Censurit u shpërngulën dhe në banesë hyri një grup individësh të tjerë).

7 Pyetësori për APC-në: "Statusi i intervistës" kodi 1 ose 2 dhe në pyetësorin për ndërtesën Q4=1 dhe individët në banesë nuk përputhen me individët në banesën e Censurit që është përputhur (individët në banesë në momentin e Censurit u shpërngulën dhe në banesë hyri një grup individësh të tjerë).

Në çdo ZC:

1. Për rekordet e Censurit me numër të NJEF-së > 0 (që është një banesë e banuar) dhe "Pyetësi i plotësuar" = 1 ose 2 (i plotësuar tërësisht ose pjesërisht):
 - a. Kërkohej përputhja tek numri i ndërtesës/ numri i katit/emri dhe mbiemri i personit më të moshuar në NJEF në momentin e Censurit/mosha dhe gjinia e personit më të moshuar në NJEF në momentin e Censurit/numri i personave banues në momentin e Censurit – vendoset kodi i përputhshmërisë 1 si më sipër. [A përmirësohet në mënyrë të ndjeshme përputhshmëria, nëse mosha është +/- 5 vjeç? Në rastin e babait dhe djalit me të njëjtin emër/mbiemër, diferenca në moshë do të jetë shumë më e madhe se 5 vite.]

Krahasimi në mënyrë manuale:

Shumica e banesave të papërputhura duhet të jenë rrjedhim i skenarëve të mëposhtëm:

- a. Ose Censusi ose APC nuk është plotësuar me informacion për individët;
- b. Banesa të reja që nuk kanë qenë në hartë në fillim të Censurit ose APC-së, të cilave më pas, u janë vendosur numra të ndërtesave me rradhë, por jo e njëjta rradhë si tek Censusi ashtu dhe tek APC-ja;
- c. Ndryshime në mënyrën e shkrimit të emrit dhe/ose mbiemrit të personit më të moshuar;
- d. Mosha/gjinia e dhënë shumë e ndryshme për personin më të moshuar.

Meqenëse shkalla e plotësimit si për Censusin, ashtu dhe për APC-në është mbi 95%, pjesa e banesave që duhen krahasuar në mënyrë manuale pritet të jetë më pak se 50%.

Çdo përputhje e plotë, që identifikohet gjatë përpunimit në mënyrë manuale, ku si Censusi ashtu dhe APC-ja kanë individë të njëjtë të pranishëm në momentin e Censurit, duhet koduar me kodin e përputhshmërisë 1. Kur pyetësorët e Censurit dhe APC-së janë plotësuar me individë jo të njëjtë, rekordet duhen koduar me kodin e përputhshmërisë 10.

Nga rekordet që mbeten në bazën e të dhënave të Censurit, përjashtohen banesat e pabanuara.

Nga rekordet që mbeten në APC, përjashtohen banesat që kanë qenë të pabanuara në momentin e Censurit (pyetësi për ndërtesën Q3=4 dhe Q4=4), si dhe çdo banesë jo për qëllime banimi (pyetësi për ndërtesën Q2=2 ose 3).

Më tej, pasi bëhet ndarja e rekordeve të mbetura të Censurit dhe të APC-së sipas ndërtesës, nivelit dhe numrit të njësisë, vendosen kodet e përputhshmërisë në mënyrë të njëpasnjëshme për çdo nivel. Për qëllim të përputhshmërisë nuk është e rëndësishme që numrat e njësisë apo të "derës" të jenë të njëjtë. Në të vërtetë, as numrat e hyrjeve nuk përputhen, edhe pse si numri i hyrjes ashtu dhe numri i "derës" janë vendosur në mënyrë të njëpasnjëshme duke filluar nga e majta. Pra, nëse rekordet ndahen sipas numrit të ndërtesës/numrit të hyrjes/katit/numrit të "derës", pritet që njësitë të përputhen, edhe pse kjo gjë nuk është e garantuar. Nëse ndodh që të ketë rekorde që nuk përputhen në këtë mënyrë, mund të vendosen kodet e përputhshmërisë që jepen në tabelën e mësipërme.

